15-4-1-

Restored in 1943-44 from a Ms of Mackenzie Collection No 15-4-1 by Sri K. Seshacharlu Temporary Copyist

౧ పోటుగ్ నారాయణరావు మరాఠీ సుమాస్తా ఇలాకె కర్నల్ కాలిన్ మె
కెంజీ సాహెబు సర్వేయరు జనరలుగారి సం॥ ౧౮౦౧ మొదలు ౧ తారీఖు తారీఖు ౩౦
మార్చి మజకూరు వరకు కసుబా వెంకటగిరిలో వుండి చేసిన మొహానతు తపసీలు॥ —
శిలాశాసనములు, తామ్రశాసనములు, దానపత్రములు సనదులయొక్క సారాంశము॥

నెం॥ ౧ వెంకటగిరి తాలూకు వుంజేపల్లె వెట్టిగ్రామపు తాలూకా తుంటైన బోదర వెంక
టనారాయణప్ప అనే అయ్యవారు తాలూకు మజకూరు మోజే బుడ్డపాళెం గ్రామాన అష్ట
మాంశం అగ్రహారం అనుభవిస్తున్నారు। ఈ బ్రాహ్మణుడు కాళహస్తి తాలూకు ఇనగలూ
రిలో కాపురం వున్నారు। ఇతని వద్ద వుండే సాసరం తామ్రశాసనం యొక్క సారాంశము॥—
శాలివాహనశక వర్షంబులు ౧౪౭౬ అగునేటి రక్తాక్షి నామ సంవత్సర ఆషాఢ శు॥ ౧౨లు
సదాశివరాయలు విజయనగరములో రత్నసింహాసనారూఢులై పృధ్వీరాజ్యం చేయ
గాను వల్లంభాట్లకు మారులు తిరుమలభాట్లు, వెంకటభాట్లు, కొండుభాట్లు మొ
దలైన ఐదుగురికి చంద్రగిరి రాజ్యములో చేర్చి కలిమిలి సీమలో వెలుగుగుండు
అనే వారు వ్యవహారం చేస్తూ వుండగాను వల్లెవేట్టిగ్రామములో ఖండికా మాదిరాజుప
మ్ముద్రాదక సృతి నామధేయమైన రాజుపాళెం గ్రామం సర్వమాన్యం అగ్రహారం చేసి
తామ్రశాసనం వ్రాయించి ఇచ్చినారు। ఈ శాసనం రాయల వంశావళిన్ని సదాశివరాయుల
వంశావళిన్ని వ్రాసి వున్నది॥

నెం॥ ౨ వె మజ్కూరులో పాతికె పాలు అగ్రహారం అనుభవించే పుట్టమ
రాజు సదాశివయ్య వద్ద తామ్రశాసనం వుంది ఆది పోగొట్టుకొనిపోయినది। రెండు
2 లవకలు వుండగా వ్రాసిన ది॥ శాలివాహనశక వర్షంబులు ౧౫౧౬ అగునేటి ప్రజోత్పత్తి
సంవత్సర మార్గశిర శుద్ధ ౧౦ తిరుమలదేవమహారాయలుగారు విద్యానగర మందు పృ-

ధివి రాజ్యం చేయగాను ఆత్రేయసగోత్రం ఆపస్తంబసూత్రం యజుశ్శాఖాధ్యాయులైన
రామరాజు శ్రీరంగరాజు దేవమహారాజులుగారి పౌత్రులు. తిరుమలదేవమహారాజు
లపుత్రులు శ్రీరంగరాజుగారు కలి శకాబ్దంయందు చంద్రగిరి దుర్గానకు చేర్చిక లిమిలి శీమలో
ని నె ౧౦౦ మూరు ఆ నెగ్రామము సర్వమాన్యముగా ఇచ్చిరి. తామ్రశాసనం వ్రాయించి ఇచ్చినా
రు. నెం౭౫ వెంకటగిరి తాలూకు నేరయసూరు గ్రామాన వుండే సంగమేశ్వరుని పూ
జారి బ్రాహ్మణుడు వుండేటి వంగలిపి తామ్రశాసనం శైరదాఖలాగా వుండేదిగాని
శాలివాహనశక వర్షంబులు ౧౧౨౩ అగునేటి వికారి సంవత్సర శ్రావణ శుబులు వెంకటగిరి శీ
మా.. లంకాపుకరణాలు శ్రీ నేరసూరికి మూర సంగమేశ్వరస్వామి అర్చకులైన పాలా
రి అయ్యన్న భొట్లుగారికి వ్రాయించి ఇచ్చిన ధర్మశాసన క్రమమెట్లన్నను. పూర్వాపు ల గోటిపె
కరు పతినాయునింగారు సూర్యోపరాగ పుణ్యకాలమందు ధారాదత్తముచేసిన వ్రాత
రాసినే వెంకటగిరి శీమలో ప్రతిగ్రామాన పుట్టి ౧కి మానెడు మేర నున్ను, రెండు పాలిదో
సెలు నున్ను. ప్రతిగ్రామాన నాలుగు గుంటల పరిమడి నిన్ని, చిన్నగ్రామాన రెండు గుంటల వరిమ
డిన్ని మాన్యం కట్టడి చేసిరి గనుక యేలిన వారికిన్ని శీమా మూలంతో ద్లకు పుణ్యముగాత్రా
మ్రశాసనం వ్రాసి ఇస్తిమి.- ౪నెం౭౪ ఈ అర్చకుని వద్దనే వుండే రెండో తామ్రశాసనం తెను
గు ఈ సంగమేశ్వరునికి..... సౌమ్య సంవత్సర వైశాఖ శుబులు మాటు ఇబ్బందు వనరంవా
యకాళహస్తి ఈశ్వరుని ముఖమంటపము నకూ మూడు ఇచ్చిన ధర్మశాసనం శ్రీ సంగమేశ్వ
రస్వామి వారికి మేషసంక్రాంతి తిరునాళ్లకున్ను దీపారాధనకున్ను మేంద్లైన వాళ్లకు కట్టు
డి చేసి ఇచ్చిన వివరం. పెండ్లికి చక్రం ౧ యేడు, ౧కి పెద్ద ఇంటికి చక్రం ౧ చిన్న ఇంటికి చక్రం ౧౦..
ఆ తర్వాత ఇంటికి చక్రం ౧౦ ఈ ప్రకారం నడిపించేటట్టు దానపత్రం వ్రాసి ఇచ్చినారు.—

నెం ౭౬. వెంకటగిరిలో వుండే ముడుంబి శ్రీనివాసాచార్యులవద్ద వుండేదా

న పత్రం. శాలివాహనశకవర్షంబులు ౧౬౭౧ శ్రీధాతృ నామ సంవత్సర ఫాల్గుణ బ౩ లోపల
లో గోత్రోద్భవులైన వెలుగోటి పెద్దయాచమనాయనింగారి పౌత్రులున్ను కుమారయాచ
మనాయనింగారి పుత్రులైన బంగారుయాచమనాయనింగారు సామశాఖాధ్యాయు
లైన గోపాలభొట్లుగారికి ఇచ్చిన భూదానధర్మశాసనక్రమమెట్లన్నను. వా౹౹ ఆలింపవ
వేరికుదుపశావారు మాకు అమరనాయంకారానకు కట్టుబడి చేసిన తొండమండలం
ద్రవిడ రాజ్యములో చెల్లే వెంకటగిరి సీమలో మన్నూరు గ్రామానకు ప్రతినామ
మైన యాచసముద్రం సర్వమాన్యముగా అగ్రహారమందు గల సంఖ్యాక క్షేత్రములు
నిర్ణయం చేసి అందులో ఒక క్షేత్రం మీకు సూర్యోపరాగపుణ్యకాలమందు గోదావరీ
తీరమధ్యమందు ధర్మపురి నృసింహస్వామి సన్నిధియందు ధారాదత్తం చేసి దానపత్రం
తాటాకు మీద వ్రాసి ఇచ్చినారు. కరము ప్రకారం ౪౧ క్షేత్రములు వారి దగ్గర పోయిన
వారి వద్ద దిగోగా లో తక్కిన వారి వద్ద వుండేది వున్నది౹౹—.

తరువాత వెంకటగిరి సీమలో చేరిన సిద్ధవరానకు ప్రతినామమైన
వరదమాంబాపురం అగ్రహారీకుల వద్ద వుండే దానపత్రం శాలివాహనశకం ౧౬౪౭ దుం
దుభి నామసంవత్సర వైశాఖ శు ౧౫లు పైన వ్రాసి వంశావళి ప్రకారం వ్రాసి బంగారుయా
చమనాయనింగారు చక్రవర్తి వెంకటాచార్యులవారికి కోలంచలం వెంకటాచార్యు
లవారికి మాకు వా౹౹ గారు నాయంకారానకు ఇచ్చిన తొండమండలం చంద్రగిరి రా
జ్యములో చెల్లే వెంకటగిరి సీమలోని సిద్ధవరానకు ప్రతినామమైన వరదమాంబాపు
రం అగ్రహారం సర్వమాన్యముగా ఇచ్చిమి. క్షేత్రం ౧ దత్తయదీక్షితులుకు. క్షేత్రం౧
సామవేదం గోపాలభొట్లు శ్రీధరాచార్యులువారికి క్షేత్రం౧, బత్తలపల్లి రామావ
4 ధానుల వారికి క్షేత్రం౧, చిలపాటి కృష్ణంభొట్లకు క్షేత్రం౧, వింజమూరి మల్లుభొట్ల

కుక్షేత్రం౧. తిరుకామప్ప క్షేత్రాలు౨, రాయపూడి పాపంభొట్లు క్షేత్రం౧, అంత్యగ
ణాసంఖ్యక్షేత్రాలు౧౧, పెరుమాళ్ళ ఈశ్వరులకి ఉమ్మడి రెండుకాళ్ళు నేలవుంచి శేషవర్తే
వని నేయించి దానపత్రం వ్రాసి ఇచ్చినారు॥

నెం॥ వెంకటగిరిలో శ్రీనివాసాచార్యుల వద్ద వుండే దానపత్రం శాలివా
హనశకం ౧౬౭౮ ధాతుసంవత్సర మాఘ శు ౧౧ లు రేచర్ల గోత్రాం వెలుగోటి కుమార
యాచమనాయునిగారి పౌత్రులు బంగారు యాచమనాయునిగారి పుత్రులు, కుమా
రయాచమనాయునిగారు ముదుంబి అప్పయ్య దీక్షితుల వారికి పొరూరి సమలోను
యే కోటకరలో వెదురుపల్లి గ్రామం సర్వమాన్య అగ్రహారముగా ఇచ్చిరి॥ —

నెంబరు వెంకటగిరిలో వుండే ఘంటశంకరశాస్త్రుల వద్ది దానపత్రం శా
లివాహనశకం ౧౭౦౮ ధాతుసంవత్సర మాఘ బ ౫ రేచర్ల గోత్రం సదరి ప్రకారం వె
లుగోటి కుమారయాచమనాయునిగారు శ్రీవాత్సం వాసుదేవశాస్త్రుల వారికి ఇచ్చి
న భూదానధర్మశాసనక్రమమెట్లన్నను మాకు అలంకార బాదశహావారు అమరనా
యంకానకు కట్టడ చేసిన తొండమండలం చంద్రగిరి రాజ్యములో చెల్లే వెంకటగిరి సీ
మలో దగ్గోలి కప్రతినామమైన బంగారు యాచసముద్రమనే అగ్రహారం గణసం
ఖ్యావృత్తులు ౧౦ గ క్షేత్రములు నిర్ణయం చేసి ఆ క్షేత్రములోను వకక్షేత్రము మా
తండ్రిగారి యొక్క పరోక్షకర్మకాలమందు దత్తం చేస్తిమి॥ — నెం॥ — వెంకటగిరి
తాలూకు సింగమాంబాపురం అగ్రహారీకుల వద్ది దానపత్రం శాలివాహనశకం ౧౬౮౭
బహుధాన్యసంవత్సర భాద్రపద బ ౩ం ఉ శ్రీమతు విపల్లగోత్రోద్భవులైన బూపల్లిమల్లానా
యునివారి పౌత్రులు, శివలింగనాయుని పుత్రులు, లింగమనాయునివారు, చంద్రశేఖర
భొట్లుగారికి ఇచ్చిన ధర్మశాసనం, మాకు వెలుగోటి కుమారయాచమనాయునిగా

రు ఇచ్చిన అమరగ్రామం ఉప్పులోపల్లె చెరువులో తట్టులో భూమి అమ్మనాయుడు వేయిం
చిన కొత్త చెరువుకింద పొలం ఖండ్రిక నామకరణం పెట్టి అగ్రహారం చేయవలెనని సూ
ర్యోపరాగ పుణ్యకాలమందు గంగాసంకల్పపూర్వకముగా నిర్ణయించేసి హద్దులు ఏర్పర
చి సర్వమాన్య అగ్రహారముగా ఇచ్చినాము. ఇందులో వ్రాసిన జూపల్లివారి వంశీకులు
నెల్లూరి ఇలాకా సైదాపురం జమీందారులు. నెం ౧౦. వెంకటగిరిలో వుండే ము
ద్దుంబి కృష్ణమాచార్యుల వద్ద దొరికిన పత్రం కాగితం శిథిలమైనది. వెలుగోటి కుమారయాచ
మనాయునిగారు శాలివాహనశకం ౧౫౬౮ వ్యయసంవత్సర చైత్రశు ౧౧లు తుంగమడు
గ్రామం అగ్రహారముగా ఇచ్చినారు.

నెం ౧౧. వెంకటగిరిలో వుండే ముద్దుంబి శ్రీనివాసాచార్యుల వద్ద దొరికి
న పత్రం శాలివాహనశకం ౧౫౭౧ విరోధి సంవత్సర పుష్యబ ౧౧లు వెలుగోటి కుమారయా
చమనాయునిగారి పౌత్రులు, బంగారు యాచమనాయునివారి పుత్రులైన కుమార
యాచమనాయునివారు ముద్దుంబి అప్పయ్యదీక్షితులవారికి వెంకటగిరి సీమలో
గుండ్లపమడుగు గ్రామం సర్వమాన్యముగా ఇచ్చిరి. నెం ౧౨. వెంకటగిరిలో కందాళ వెం
కటాచార్యుల వద్ద దొరికిన పత్రం శాలివాహనశకం ౧౫౭౧ విరోధి సంవత్సర ఆషాఢశు ౧౦లు స
దరిత్ర కారం శ్రీపురుషోత్తంక వ్రాసినది. కందాళ వెంకటాచార్లుగారికి వెంకటగిరి సీమలో కలవా
డు అనే గ్రామం పొలములో కలపాటికి తూర్పు హద్దు ఎర్రబావి ఖండికకు పొలాద
కుప్పలి నామం కుమారయాచసముద్రమనే అగ్రహారం సర్వమాన్యముగా ఇచ్చిరి. --

నెం ౧౩. వెంకటగిరిలో ముద్దుంబి శంకరాచార్యుల వద్ద దొరికిన పత్రం శా
లివాహనశకం ౧౫౭౩ ఖరసంవత్సర పుష్యశు ౧౦లు పైన వ్రాసిన ప్రకారం శ్రీపురుషం వ్రా
సి వెలుగోటి కుమారయాచమనాయునిగారు మాడభూషి రాఘవాచార్యుల వారికి

చ్చిన ధర్మశాసనం మాకు నడిచే జాగీరు వెంకటగిరి సీమలోను చింత్రకుంట అనే గ్రామములో బాకీ సం ముకుంద వేయించిన బంగారు యాచసముద్రం చెరువు అక్కమ్మగారి చెరువు ఈ రెండు చెరువుల కిందనున్న చంద్రోపరాగపుణ్యకాలమందు నాగసంఖ్య క్షేత్రములు గ్రామ నిర్ణయం చేసి అందులో మీకు రెండు క్షేత్రములు ఇస్తిమి॥—.

నెం౧౪॥ వెంకటగిరిలో వుండే సుబ్బంనారాయణశాస్త్రులవద్ద దానపత్రం సదరి ప్రకారం కుమార యాచమనాయనిగారు సదరి శకం సంవత్సర వైశాఖ బ౹౩ంలు మాతభూషి కృష్ణశాస్త్రులకు వెంకటగిరిసీమలోని వెంబులూరి గ్రామానే చేరిన తిప్పరాజు చెరువు ఖండికె సర్వమాన్యముగా ఇచ్చిరి॥—. నెం౧౫॥ వెంకటగిరి తాలూకు అలువేలు మంగాపురం అగ్రహారీకుల వద్ద దానపత్రం సదరి కుమార యాచమనాయనిగారు శాలివాహన శకం ౧౬౨౬ జయ సంవత్సర కార్తీక శు౹౧౫లు బ్రాహ్మలుకు వెంకటగిరిసీమలోని యాతలూరి తాలూకా అలువేలుమంగాపురం ఖండికె సర్వత్రాలుగా ఇచ్చిరి॥ —

నెం౧౬॥ సగటూరి తాలూకు నాయుడుపేట కాపురస్థులైన కారుమంచి సుబ్బరాయునివద్ద వున్న దానపత్రం తాలూకు శాలివాహన శకం ౧౬౮౦ విళంబి సంవత్సర వైశాఖ శు౹౧౫లు బత్తుల భూపన పౌత్రులైన బాలవెంకటయ్య పుత్రుడు కల్యాణయ్యగారు మంచి పేరమరాజువారికి తమవాడు పట్టు అయిన కామూరు అనే గ్రామములో పోతురాజు పాళ్యానికి ప్రతినామమైన బాలవెంకటాపురం ఖండికె సూటి ఇరువై గోల హాలావకు మేడుగ క్షేత్రియం ౨౧ ఇరువై అయిదు వరహాలు కరుకులు నిర్ణయం చేసి ఇచ్చిరి॥ ఈ గ్రామం ఇప్పుడు పైన వ్రాసిన కారుమంచి వంశీకుడు సుబ్బరాయునికి నడిచేది. శ్రీముఖ సంవత్సరములో ఇప్పుడు వుండే బంగారు యాచమనాయునిగారు జప్తీ చేసిరి॥— నెం౧౭॥ వెంకటగిరిలో సుబ్బంనారాయణశాస్త్రులవద్ద దానపత్రం శాలివా

హావశకం ౧౬౭౧ శుభకృతుసంవత్సర చైత్రశు ౧౧లు వెంకటకుమారయాచమనా
యునివారి పౌత్రులు, బంగారుయాచమనాయునిగారి పుత్రులు, కుమారయాచమనా
యునివారు మాడభూషి కృష్ణమాచార్యుల వారికి మాన్యాజాగీరుపరగణె వెంకటగిరిసీమ
లో మహీపముద్రగ్రామానను ముప్పాతికెపాలుఇస్తిమి॥— నెం౧౮౪. వెంకటగిరిలో బావా
లిఅయ్యన్నదీక్షితుల వద్దదానపత్రం శాలివాహనశకం ౧౬౭౧ శుభకృతుసంవత్సర చైత్రశు
౧౧లు సదరి కుమారయాచమనాయునివారు వెంకటనారాయణయ్యగారికి వెంకట
గిరిలో మహీపముద్రం గ్రామాన పాతికెపాలుఇస్తిమి॥—

నెం౧౮౫. వెంకటగిరిలో పుట్టమరాజు శివయ్య వద్దనున్నది, కందినారాయ
ణప్ప అనే వెంకటగిరి కందాళం రంగశాయికి వ్రాసినది. పుట్టమరాజు సదాశివయ్య
కునద్దె పాతికెపాలు నెమలిలో పొలం పాయచెప్పుమని యేమేలిన వారుసలవ్వ
చ్చినారు గనుక నెమలి కాపుల పేరి జారీ సనదు వ్రాసి ఇచ్చినది. విరోధికృతుసంవ
త్సర శ్రావణశు ౧౦లు ఇందుకు శకం ౧౬౭౦ అవుతున్నది॥—. నెం౧౮౬— వెంకటగిరిలో
మాడభూషి వెంకటాచార్యులు, రామచంద్రాచార్యులు మొదలైన పెరియవరం అగ్రహా
రీకుల వద్దదానపత్రం శాలివాహనశకం ౧౬౬౪ దుందుభిసంవత్సర వైశాఖశు ౧౧లు
వెలుగోటి సదరి కుమారయాచమనాయునిగారు మాడభూషి వెంకటదీక్షితు
లగారికి మాన్యాజాగీరు వెంకటగిరిసీమలో పెరియవరంగ్రామం నరికియెడుగకిగా
వరహాలవెళ్ళ క్షోత్రియం నిర్ణయంచేసి కావలికరిణీకం మేరలుచేర్చ జాగా ఇచ్చిరి॥—

నెం౧౮౭. వెంకటగిరిలో శాఘూరినారాయణశాస్త్రుల వద్దదానపత్రం శాలి
వాహనశకం ౧౬౬౭ క్రోధనసంవత్సర మాఘశు ౭లు సదరి కుమారయాచమనాయునిగా
రు శాఘూరినారాయణశాస్త్రుల గారికి వెంకటగిరిసీమలో కృష్ణమరాజుపల్లె అగ్రహా—

ఇచ్చిరి॥ నెం౨॥- వెంకటగిరిలోచ యర్పేద నరసంభొట్లగారి వద్ద దానపత్రం శాలివాహ
న శకం ౧౬౬౮ అక్షయ సంవత్సర వైశాఖ శు ౧౫లు సదరి కుమారయాచమ నాయునిగా
రు సోమయాజులకు వెంకటగిరిశీమలోను చింతగుంట పొలంలో భూక్రయ సంముకుందు
ఖండిగెలో నాలుగుక్షేత్రములు నిర్ణయం చేసిన అందులో రెండుక్షేత్రములు మొకన్ను
చిన సోమయాజులకు వకక్షేత్రం వీర రాఘవశాస్త్రులకు వకక్షేత్రం లోనగు నిర్ణయం
చేసినమక ఆదేప్రకారం నడవ వలవారము॥- నెం౩॥ వెంకటగిరిలో కొండాకుంట శంకర
శాస్త్రుల వద్ద దానపత్రం శాలివాహనశకం ౧౬౭౦ విభవ సంవత్సర పుష్య బ ౧౦లు రేచెర్ల గో
త్రం వెలుగోటి బంగారు యాచమ నాయనివారి పౌత్రులు, కుమారయాచమనాయ
నివారి పుత్రులు పెద్దయాచమ నాయనిగారు కొండాకుంట శంకరశాస్త్రులవారికి మా
కునదీచేజాగిరు తొండమండలం చంద్రగిరి రాజ్యములో చెల్లే, వెంకటగిరి రాజ్యములో
చెల్లేటువు పాళెంగ్రామం ఆగ్రామంలో అష్టమాంశమున్ను కావలికరణీకం జోడుగా
సర్వదుంబాలగా దత్తం చేస్తిమి॥-. నెం౪॥- వెంకటగిరితాలూకు పల్లిపాడు అగ్రహా
రీకుల వద్ద దానపత్రం సదరిశక సంవత్సర కార్తీక బ ౫లు రేచెర్ల గోత్రం వెలుగోటి బంగా
రుయాచమనాయనివారి పౌత్రులు, కుమారయాచమనాయనివారి పుత్రులు, బంగారు
యాచమనాయనిగారు సంగీతం కృష్ణాచార్యులవారికిన్ని వాసుదేవాచార్యులవారికిన్ని మా
కునదీచేజాగిరు వెంకటగిరిశీమలో పల్లిపాడు అగ్రహారం ఇస్తిమి॥- -

నెం౫॥ వెంకటగిరిలో కాకాండన్న వద్ద సనదు, ప్రజోత్పత్తి సంవత్సరమా
ఘ బ ౫లు సదరి బంగారుయాచమనాయనిగారు సేల్పిపల్లె అయ్యవారప్ప అమ్మాలపరగణా
వెంకటగిరికి వ్రాసిన తాకీదు, లోకాచన్నభొట్లుగారికి నదీచేతాంద్రమాన్యం ఖండిగె పొలములో
మాతనమున కట్టించిన పట్టాన కుబడులు ఉమంతలాంఛి పొలములో ౧౬ గోర్ల పొలం ఇస్తి

ము. ఇందుకు శకం ౧౬౫౩ అవుతున్నది. నెం ౬. వెంకటగిరిలో ముదుంబి కృష్ణమాచా
ర్యులవద్ద దానపత్రం శాలివాహనశకం ౧౬౪౩ శ్రీముఖ సంవత్సర కార్తీక శు ౩ లో రేచర్ల గోత్రం
వెలుగోటి బంగారు యాచమ నాయని వారి పౌత్రులు కుమార యాచమ నాయని వారి పుత్రు
లు, బంగారు యాచమ నాయని గారు ముదుంబి వేంకటేశ దీక్షితుల వారికి మాకున దిచేజా
గరుపరగణె పోలూరి శ్రీవములో నూకలపాళెం అనే గ్రామం ఇస్తిమి. సర్వదుంబాలా నాము ఇస్తిమి.

నెం ౭. వెంకటగిరిలో ముదుంబి త్రివిక్రమాచార్యులవద్ద దానపత్రం, శా
లివాహనశకం ౧౬౫౧ శ్రీముఖ సంవత్సర ఫాల్గుణ బ ౩ లు సదరి వారి బంగారు యాచమ నాయ
నిం గారు ముదుంబి త్రివిక్రమ దీక్షితుల వారికి మాకున దిచే జాగీరు వెంకటగిరి సీమలో అమ్మ
పాళెం అనే గ్రామం ఇస్తిమి. నెం ౮. వెంకటగిరి తాలూకు నిడిగల్లులో వుండే కావేద
గిరి నారాయణప్ప వద్ద వుండే దానపత్రం శాలివాహనశకం ౧౬౫౧ శ్రీముఖ నామ సంవత్సర ఫా
ల్గుణ శు ౧౫ లు సదరి వారి బంగారు యాచమ నాయనిం గారు వేదగిరి వెంకటావధానులకు వెం
కటగిరి సీమలో కుప్పం పల్లె అనే భూమి ఇస్తిమి. నెం ౯. వెంకటగిరిలో ముదుం
బి కృష్ణమాచార్యుల వద్ద వుండే దానపత్రం శాలివాహనశకం ౧౬౫౬ ఆనంద సంవత్సర ఆశ్వీజ
౪ శు ౧౦ లు సదరి వారి బంగారు యాచమ నాయనిం గారు ముదుంబి వేంకటేశ దీక్షితుల వారికి
మాకున దిచే జాగీరు పరగణె ~~[illegible]~~ పోలూరు ౧ లో రామాపురం పల్లెలో కారూరు
అనే గ్రామములో భీమాల వారి పాళెం పడమర మఱ్ఱి చెట్టు పర్యంతరం సేవ్యపద్ధ పొలమున్ను
అలంపత్తి తోపున్ను ఉత్తరానకు తాటి చెట్లకుంట పూడి పొలం యల్లవాడ్లు. ఈప్రకారం భీమా
ల వారి పాళెం చెరువు పేద్దము గాక కరడు కారూరు గ్రామ పొలం సహా ఇస్తిమి. — —.

నెం ౧౦. వెంకటగిరిలో ఉడిశల తిరుమలజ్యోస్యుల వద్ద సనదు, సదరి వారి బంగారు
యాచమ నాయనిం గారు సర్వేపల్లి అయ్యవారప్ప ఆమాలు పరగణె వెంకటగిరికి వ్రాసిన వాలో

దు. యువనామసంవత్సర మార్గశిర బ౧౭లు గుడిసె వెంకట్రామజోస్యులవారికి వెంకటగిరిసీమలో కుమ్మర గుంట అనేఖండి నిశల వుబ్బిచినారు గనుక వదిపినాది. ఇందుకు శాలివాహనశకం ౧౬౭౬ అవుతున్నది.- నెం ౩౧౫ వెంకటగిరిలో మారభూపతి అనంతాచార్యుల వద్దిదానపత్రం శాలివాహనశకం ౧౬౭౮ ధాతు సంవత్సర పుష్య బ౧౫లు సదరిబంగారు యాచమనాయునిగారు మారభూపతి రంగాచార్యులవారికి వెంకటగిరిసీమలో లోనదయాకు నడుస్తూ వున్నవద్ది మానిఖండి తిరికుబడులు కలవల పూడి పొలములో కుమ్మెర పేట ఖండి నిఇస్తిమి.

నెం ౩౧౬ వెంకటగిరిలో తర్కభూషణం శేషాచార్యుల వద్ది దానపత్రం శాలివాహనశకం ౧౬౭౯ ఈశ్వర సంవత్సర ఆశ్వీజ శు౧౦లు సదరిబంగారు యాచమనాయునిగారు తర్కభూషణం శేషాచార్యులవారికి వెంకటగిరి సీమలో పలుగోటిగ్రామం పొలాన మాకు లోనదనటిచె చెక్కెటిపల్లె ఖండి నిఇస్తిమి.- నెం ౩౧౭ వెంకటగిరిలో లో కాకాండవ్య వద్దిదానపత్రం శాలివాహనశకం ౧౬౮౦ విక్రమసంవత్సర ఆశ్వీజమా౧౫లు కారుమంచి వెన్నంభొట్లకు సదరిబంగారు యాచమనాయునింగారు వెంకటగిరిసీమలో నిచింతకుంట పొలములో ఇదివరకు మాకు నడుస్తూ వున్న తాంత్రమాని ఖండి తికుబడులు చింత్రకుంట చెరువు కింద ఖండి నిఇస్తిమి.- నెం ౩౧౮ వెంకటగిరిలో శ్రీరామకవనం సుబ్బరామ భాగవతుల వద్దిదానపత్రం శాలివాహనశకం ౧౬౮౧ ప్రమాదిసంవత్సర మాఘ బ౩౦లు నాగంభాగవతులవారికి సదరిబంగారు యాచమనాయునిగారు వెంకటగిరిసీమలో చల్లిగౌర్వి పల్లెగ్రామములో అగ్రహారం చాతుర్భాగం నాకవ పదమట పార్శ్వం వోటిగుంట ఖండి నిఇస్తిమి.- నెం ౩౧౯ తిమ్మమాంబాపురం అగ్రహారీకులు గుడిసె తిరుమలజోస్యుల వద్దవున్న సనదు. సదరిబంగారు యాచమనాయునిగారు తుంబూరిపొలములో తిమ్మమాంబాపురం మహాజనులకు వ్రాయించి ఇచ్చిన కాగితం. మా ఖండి [illegible]

నల్లావారి కావలిలో కూడినందుకు ప్రతిసంవత్సరం సర్వమాన్యాగాను నగరికి ఎవరపో
॥ చూప్పున ఇస్తూ వున్నారు. దయచేయవలెనని మనవి చేసినిగనుక అదే ప్రకారం శెలవున్నస్సి
మి. చిత్రభాను సంవత్సర మారభ్య నగరికి ఎ చూప్పున ఇచ్చి అనుభవించేది. చిత్రభాను సం
వత్సరా నుంచి స్వభాను సంవత్సర చైత్రమాసం ఇందుకు శకం ౧౬౭౧ అవుతున్నది॥

నె ౩౬॥ వెంకటగిరిలో కాశీ విశ్వనాథస్వామి దేవాలయం మహాద్వారమందు
వున్న ఖాళీలో బందు లిపి మహారాష్ట్ర భాషలో వుండే శిలాశాసనం. శాలివాహనశకం ౧౬౬౬
జయసంవత్సర ఫాల్గుణ శు ౧౧ గురు రేచల గోత్రం వెలుగోటి బంగారు యాచమనాయునివా
రి పౌత్రులు, కుమారయాచమనాయుని గారి పుత్రులు, బంగారుయాచమనాయునివారు
తమ రాజధాని అయిన వెంకటగిరి పట్టణానకు దక్షిణం నదితీరమున గోపురప్రాకారమండ
పం మహాశిలాధ్వజస్తంభ శోభిత దేవాలయం నిర్మాణం చేసి శ్రీ కాశీ విశ్వనాథస్వామిని ప్రతి
ష్ఠ చేసి తత్పూజోత్సవ నైవేద్య దీపారాధన నడవడలందులకు వెంకటగిరి సీమలో చింతపూ
ట్ల గ్రామం అగ్రహారం నవీన మాన్యాలు చేర్చుగా సర్వదుంబాలాగాను వున్న వెంకటగిరి సీమ-
మూలములలో కొరుమాన్యాలు, గుత్తలు, కట్టుబళ్లు, దేవబ్రాహ్మణ్యాలు అగ్రహారములు, సహా
ను కాపుకరణాలు అగ్రహారీకులు సమ్మతిగాను ప్రతిసంవత్సరము పండిన సకలాయము నియం
పుట్టి ౧కి రెండు తూము తలమేర నున్ను. దేశములో కోమట్లు సాలె జాంద్రులు, భేరివాండ్లు, గొల్లలు, మొ
దలైన ఇండ్లకు సంవత్సరం ఒకటికి చక్రములుకే వెళ్లి ఇల్లరిన్ని సుంకాన వసూలముగా ఈ ప్రకారం వినో
యం చేసి ఇస్తిమి॥ నె ౩౭॥ ఈ ప్రకారం తెలుగు శాసనం॥

నె ౩౮॥ ఈ ప్రకారం సంస్కృత శాసనం. ౧॥ ఇందులో వుండే వెలుగోటి వారి వం
శావళి నతిమ్మనాయుడు, ఇతనికి ఇద్దయాచమనాయుడు, ఇతనికి యాచసూరనా
యుడు, ఇతనికి పెద్దయాచమనాయుడు, ఇతనికి కుమారయాచమనాయుడు.

ఇతనికి బంగారు యాచమనాయుడు, ఇతనికి కుమారయాచమనాయుడు. ఇతనికి బంగారు యాచమనాయుడు, ఇతడే శాసనం వేయించినాడు॥

నెం౨౯॥ ముప్పై ఆరో నంబరు ప్రకారం శాసనం॥ ఈ ప్రకారం ఆరవ శాసనం వకటి॥ నెం౧॥ — వెంకటగిరిలో విప్రాలకే శాస్త్రుల వద్ది దానపత్రం శాలివాహనశకం ౧౬౯౭ మన్మథ సంవత్సర శ్రావణ శు ౧౫ లు సదరి బంగారు యాచమనాయునిగారు విప్రాల తిరుమలాచార్యులవారికి వెంకటగిరి సీమలో పెద్దయాచసముద్ర గ్రామహాలములో కొత్తగుంటకు ప్రతినామధేయమైన వెంకటాపురం గ్రామం ఇస్తిమి॥

నెం౨॥ వెంకటగిరిలో కాశీవిశ్వనాథుని దేవాలయములో వున్న దానపత్రం వెలుగోటి కుమారయాచమనాయుని గారు సర్వరాజు సీతారామప్ప అమాత్యుపరగా వెంకటగిరి పేర వ్రాసిన తాకీదు బాకీ సంకోచముకుందుగారి తోటలోను ఆత్మూరు కుంటల లో బ్రహ్మస్వామి వారికి లోటలో వేంచేపు బ్రాహ్మచర్యలకు మాన్యముగా నైలవు ఇచ్చినారు, దుర్ముఖి సంవత్సరం ఆరభ్య నేల అయిదు కుంటలు పాయచెప్పిది. దుర్ముఖి సంవత్సర భాద్రపద శు ౧౦ లు ఇందుకు శకం ౧౬౯౮ అవుతున్నది॥——

10 నెం౩॥ వెంకటగిరిలో కొండాకుంట్లకు శాస్త్రుల వద్ది దానపత్రం శాలివాహనశకం ౧౬౯౮ దుర్ముఖి సంవత్సర భాద్రపద శు ౧౦ లు సదరి కుమారయాచమనాయునిగారు కొండాకుంట వెంకటపతి శాస్త్రులవారికి వెంకటగిరి సీమలోని నగరాజ్యం బంగారు యాచమనాయుని గారు మా తమ్ముడికే శాస్త్రులవారికి ఇచ్చిన సోమపుంటుఖం దీనిని నగరసువర్ణయాచసముద్రం మహాలావకలసి పోయిగనుక అందుకు బదులు నిండ్రవాక్యాం సందు వేలి చెను ౧౦ కొలగ పొలం ఇస్తిమి॥ — నెం౪॥ వెంకటగిరిలో కాశీవిశ్వనాథస్వామి దేవాలయములో వున్న దానపత్రం శాలివాహనశకం ౧౬౯౯ హేమలంబి సంవత్సర ఆశ్వ

థ శుద్ధంలు వెలుగోటి బంగారు యాచమనాయుని వారు వెంకటగిరిలో ప్రతిష్ఠచేసిన కాశీ
విశ్వనాథస్వామి దేవళములో వున్న చంగల్వరాయస్వామి సన్నిధికి వెంకటగిరిలో వున్న అశేష
ధర్మకర్తలు వ్రాయించి ఇచ్చిన పత్రికే చంగల్వరాయస్వామివారికి ప్రతిసంవత్సరం తిరునా
ళ్ళమహోత్సవానకు ఉభయనిర్ణయం- ౧. శ్రీ కాశీ విశ్వనాథస్వామి వారి ఉభయం॥
॥౧॥ వెలుగోటి కుమారయాచమనాయుని గారి ఉభయం॥౨॥ జూపల్లి వెంకట్రామానా
యుని వారి ఉభయం॥౩॥ జూపల్లి శేషమనాయుని వారి ఉభయం॥౪॥ అలవలపాటి తిం
గమనాయునిది॥౫॥ స్థలకరణాలది॥౬॥ మన్నేటి అక్కినేయుడు ఆవెంకటన్నది॥౭॥ చప్పిడి
నరసప్పది॥౮॥ వెంకటగిరిసాలె వారిది॥౯॥ వెంకటగిరి కోమట్లది॥ ఇంతు పదిఉభయా
లు నిర్ణయం చేసి ఇస్తిమి. ఇందుకు ఉభయంకి గరు మూడు వరహాలు ప్రకారం ఇవ్వగలవారు-

నె॥౩॥ వెంకటగిరిలో కాశీవిశ్వనాథుని దేవాలయ మహాద్వారమందున్న
శిలాశాసనం శాలివాహనశకం ౧౭౭౦ ప్లవంగ సంవత్సర మార్గశిర శుద్ధ ౧౩ వెలుగోటి
కుమారయాచమనాయుని వారి పౌత్రులు, బంగారు యాచమనాయుని వారి పుత్రులు,
కుమారయాచమనాయుని వారు వెంకటగిరిలో వుండే కాశీవిశ్వనాథునికి ఇచ్చిన ధర్మశాస
నక్రమమెట్లన్నను, వెంకటగిరిలో నచిత్తర మందు మాంతం (శ్రీ) బంగారు యాచమనాయు
ని వారు దేవాలయం కట్టించి స్వామి వారిని ప్రతిష్ఠచేసినారు గనుక విశేషంగా ఉత్సవాలున
జరగలందులకు వారు తమ అన్నగారైన వెంకటమ్మగారు వెంకటగిరి శమలో బాలసముద్రం
అనే గ్రామం శ్రీస్వామి వారికి ధారాదత్తం చేయమని శలవు ఇచ్చినారు గనుక, ఆ ప్రకారంగా బా
లసముద్రం గ్రామం చాలా బాందురుసుం మేరలు దేవబ్రాహ్మణ మొదలైన స్వామ్యా
ములు వినహా... గ్రామం పాలంలోను పొలం వారు నూతనముగా --- పల్లె సహా
సర్వదుంబాలాగా స్వామి వారికి సమర్పిస్తిమి॥-

11. నెం ౮౬॥ వెంకటగిరిలో రామాపురం చలమయ్య శాస్త్రుల వద్ద దానపత్రం శాలివాహన శకం ౧౭౦౦ విళంబి సంవత్సర మాఘ శు ౧౫లు సదరికి మారయాచమనాయని వారు రామశాస్త్రుల వారికి వెంకటగిరి సమీపంలోని పేర్నాటి పాడు నగరికి పశ్చిమ వలి పరలోకం మేర మాన్యాలు అగ్రహారంగ ఇస్తిమి॥ నెం ౮౭॥ వెంకటగిరి తాలూకు కానకుంట అగ్రహారీకుల వద్ద దానపత్రం సదరి శక సంవత్సరములు సదరికి మారయాచమనాయని వారు వెంకటగిరి సమీపంలో కానమకుంటకు ప్రతినామమైన మదనగోపాలపుర గ్రామం ౧/౧ వృత్తి వారికి మేరలు చేర్చి ఇస్తిమి॥

నెం ౮౮॥ వెంకటగిరిలో పెనవతి సుబ్బాభాట్ల వద్ద సనదు. విళంబి సంవత్సర చైత్ర శు ౧౧లు సదరి యాచమనాయని వారు సర్వరాజు సీతారామప్ప ఆమీలు పరగణె. వెంకటగిరికి వ్రాసిన తాకీదు, పెనవతి సుబ్బాభాట్ల వారికి వెంకటగిరి సమీపంలో గొల్లగుంట అ నేఖం తిరిగి బదులు యాచసముద్రం అనే నామధేయం చేసి రుసుం మేరలు చేర్చి గా ఇచ్చేది. ఇందుకు శకం ౧౭౦౦ అవుతున్నది॥ నెం ౮౯॥ వెంకటగిరిలో రాఘవరాజు మాశాస్త్రుల వద్ద దానపత్రం శాలివాహన శకం ౧౭౦౩ శుభకృతు సంవత్సర ఫాల్గుణ శు ౧౫లు సదరి యాచమనాయని వారు రాఘవరాజు వశాస్త్రుల వారికి వెంకటగిరి సమీపంలో మేలుచూరు గ్రామం మాన్యాలు మేరలు చేర్చి ఇస్తిమి, ఇందుకు [struck through] ప్లవ సంవత్సరం వుంటెను॥ ॥నెం ౯౦॥ వెంకటగిరిలో వోగెటి కుప్పన్న వద్ద దానపత్రం ప్లవ సంవత్సర మాఘ బ ౧౪లు సదరికి మారయాచమనాయని వారు ఆమీలు వల్లె వెంకటగిరి సుబ్బరాయనికి వ్రాసిన తాకీదు. నగరి పురోహితులు వోగాటి అన్నంభాట్లు గారికి పల్లె వేటిపాలములోని మన్నియగుంట గ్రామం నగరికి పది వరవోల వెళ్ళ క్షేత్రియం గాబ వాయిదినములనుంచి నడుస్తూ వున్నది గదా. ఈ నివరాత్రి పున్న కాలమందు నగరికి ఇ

చైత్రోత్సవం (అకర్రశేఖరుండా నడిపించేది) పదివరహాలకు అకర్రశేఖరుండా మళ్లీ పుష్పదుంబాలందాందం యిచ్చేసినారమునను క్షేత్రయం అకర్రశేఖరుండా నడిపించేది। ఇందుకు శకం ౧౭౦౩ అవుతున్నది॥ ౭౧॥ వెంకటగిరిలో కాశీవిశ్వనాథుని దేవాలయములో వున్న దానపత్రం శ్రీ భక్క్రతు సంవత్సర ఫాల్గుణ శు ౧౦ లు సదరికు మారయాచమనాయునివారు నల వెంకటగారి చినసుబ్బరాయునికి ఆమీలు పరగణె. వెంకటగిరి కస్బా సివతాకీదు కసుబా వెంకటగిరిలో రెడ్డి లోపు కుదక్షిణ పార్శ్వములో వుండే పడమ్రష్ట్రీదారి నిమ్మాయి వేసిన సహం నగరికి తీసుకాని శ్రీ స్వామి వారికి అర్పితము శాశ్వితము॥ ఇందుకు శకం ౧౭౦౭ అవుతున్నది॥ — ౭౨॥ వెంకటగిరి తాలూకు సుబ్రమణ్యం అనే గ్రామాన సుబ్రమణ్యేశ్వరుని దేవాలయ మహాద్వార ఫ్రుందు వున్న శాసనం॥ శాలివాహన శకం ౧౭౧౭ శ్రీ భక్క్రతు సంవత్సర మాఘ శు ౧౭ లు సదరికు మారయాచమనాయునిగారు సుబ్రమణ్యేశ్వర స్వామి వారికి మాకు నడిచే వెంకటగిరి సీమలోను వెంకటసుబ్బరాయుడు యిరాచవరం బాలయపల్లె చుట్టి గాట్టకాడు మొదలైన గ్రామాదుల పొలములో హద్దులు యేర్పరచి అడవి నరికించి చెరువు వేయించి కొత్త గ్రామాన్ని యేర్పటు కట్టించి సుబ్రమణ్యం అనే నామధేయం చేసి ఆగ్రామములో శివాలయం కట్టించి సుబ్రమణ్యేశ్వర స్వామి వారిని, చెంగల్వ రాయస్వామి వారిని ప్రతిష్ఠ చేసినారు గనుక ఈ స్వామి వారలకు నిత్యోత్సవ పక్షోత్సవ మాసోత్సవ, సంవత్సరోత్సవములు నడవగలందులకు ఈ కట్టడము సుబ్రమణ్యమున్ను వేమూరున్ను, అకర్రస ముద్రం పొలములో కుమ్మకుంట బండి గెజిల్లెల్లపం పుచేను, యాచవరం పొలములో చింతకుంట చేను ఈ పేటలలో వచ్చే వాసలు సవరణాను దేవబ్రాహ్మణ్యగా మొదలైన మాన్యాలు, వేమూరికి నడిచే సుదామదు మేరలు. కాశీవిశ్వనాథస్వామి మేరలున్నే రజు జానును ఈ వెంకటగిరి సీమ సుంకాలు సమగమ, వర్తకాలు, మరియాలు, దూది, పొగాకు,

జమీ. నెం. ఆమందం, నబ్బాటు. బండ్లు. సౌదాగర్ గంధ్రాలు, వమే...గలు వగైరా దులకు సర్కారుకు వచ్చిన తీర్వ ప్మానికి ౮-౧౦ దుగులంతా తికె వెళ్ళినన్ను. వెంకటగిరి సమేతా మండలం దగ్గర యుక్త తీర్వ పద్ధతి వ్రాసిన ప్రకారం ఇది గాక మాజా గురుసగటూ రుసేమలో నందాయితాలు ఇజారాలు అగ్రహారాలు .... క్షేత్రియాలు, ఇనాములు భటు వృత్తి మాన్యాలు, జాతులమేరలు, కట్టుబళ్ళు, సహానా మనీ మాన్యాలములో షరతించిన సకలధాన్యాలకు మేర - లాండయం ౧ కి ముగ మంత్రి వెళ్ళినున్న ఇళ్ళవరుసల్లు ౧కి చక్రం ౧ రూకవంతున ఇదిగాక ఇంకా సమస్తమైన ధాన్యాలు గోనెకి చం౬ వీసం. తుమాటకి రెండు గోనులు రసవనాలు, వగ ౧కి చం౬= చక్రవర తాంబాటు నర ౧కి చర్చిన బ్బాటు రసవనాలు మూటకి చం౬ వీసం జాజికాయల వంగాలు, మూటకి చరాలి పాతికె వస్త్రాలు ... ౧కి కాను నబ్బాటు సరుకు ౧కి చక్రవరహా వుప్పు ౧కి ...

చక్రవరహా ఉప్పు గోనె ౧కి రెండు ... ఈ ప్రకారం వకమాస మున్నుపైన వ్రాసిన ప్రకారం గ్రామం మేరా మన్నసమపిస్తిమి. ఈ ప్రకారం సంస్కృతములోను, అరవములోను పారశీలో వకటి, మహారాష్ట్రములో వకటిన్ని వున్నది. అన్ని శాసనాలలోను పైన వ్రాసినదే ముఖ్య శాసనములో వుండే అన్వయమే వ్రాసివున్నది.

నెం౧౫. అకబరు నవీసు రామచంద్రరావు సాకీన్ వెంకటగిరి వద్ద వుండే దాన పత్రం శాలివాహన శకం ౧౭౦౮ పరాభవ నామ సంవత్సర ఆశ్వీజ శు ౧౦ లు సదరి శాలివాహన శకానికి కుమారయాచమనాయుని వారు వరసర మునాథరాయల వారికి వెంకటగిరి సీమ కసుబా వెంకటగిరి హవేలములో శాసనలోబడు దక్షిణాంశమైన ఆవలపదివేమునకు లోహాలం ఇస్తిమి. నెం౧౬ మారుభూపతి నేతాబాద్యులు సాకీన్ వెంకటగిరి వద్ద దాన పత్రం. సదరి శాలివాహన శకం ప్లవంగ సంవత్సర ... ౧౯లు సదరి శాలివాహనకు మారయాచమనా

యని వారు మాదభూషి వారు .... శాస్త్రుల వారికి వెంకటగిరి శీమ పాయకుంట
3. కోటలో నాయని చెరువు బందె ఇచ్చిరి. నెం ౧౧౪. వెంకటగిరిలో శ్రీ కాశీవిశ్వ
నాథస్వామి దేవాలయ మహాద్వారములో వుండే శిలాశాసనం. శాలివాహనశకం ౧౭౬౯
ప్లవంగ నామ సంవత్సర మాఘ శు ౧౦ లు సదరి కుమార యాచమనాయని వారు కాశీవి
శ్వనాథ స్వామి వారికి వ్రాయించి ఇచ్చిన ధర్మశాసన క్రమమెట్లన్నను. మా తండ్రి బంగారు
యాచమనాయని వారు దేవాలయం కట్టించి అన్నపూర్ణా సమేత శ్రీ కాశీవిశ్వనాథ
స్వామి వారిని ప్రతిష్ఠ చేసి శ్రీ స్వామి వారికి నైవేద్య ఆరాధన నిత్యోత్సవ, పక్షోత్సవ, మాసోత్స
వ, రథోత్సవ, సంవత్సరోత్సవములు మొదలైనందులకు మాకు నడిచే జాగీరు పరగణాలో స
గటూరి శీమలో నందాయి అనే ఇజారా అగ్రహారాలకట్టు బళ్ళు పట్టు వృత్తి మాన్యా
లు, పని వారల మాన్యాలు, సదరి శీమలో పండిన సకల ధాన్యాలకు ఖండిక మునమొత్తె
దు లెక్కన ఈ ప్లవంగ సంవత్సరమారభ్య శ్రీ స్వామి వారికి నడిచేటట్టు నిర్ణయం చేసి ఇచ్చిరి.
నెం ౧౧౬. వెంకటగిరి తాలూకు సుబ్రమణ్యం అనే గ్రామాన సుబ్రమణ్యేశ్వ
రుని మహాద్వారం వద్ద వున్న శిలాశాసనం. సదరి శక సంవత్సర కార్తీక శు ౧౧ లు సదరి కుమా
ర యాచమనాయని వారు వెంకటగిరి తాలూకులో నూతనముగా కట్టించిన సుబ్రమణ్యం అనే
గ్రామాన సుబ్రమణ్యేశ్వర ఆలయానకు రాయము ద్వార గోపురం కట్టించి ఆ ధర్మం తమ తం
(డ్రి) బంగారు యాచమనాయని వారికి పుణ్యముగాను దత్తం చేసిరి.
నెం ౧౨౦. పాపమాంబాపురం అగ్రహారీకుల వద్ద వున్న దానపత్రం. శాలివాహ
న శకం ౧౭౭౦ కీలక సంవత్సర పుష్య శు ౧౪ లు సదరి కుమార యాచమనాయని వారు మా
డాపు బ్రాహ్మణోత్తములు మొదలైన ఆరు స్వాస్త్రాల వారికి వెంకటగిరి శీమలో వరాటమదుగు
పొలములో నదికి తూర్పు భాగాన వరదప్పపల్లెకు చెప్పిన పొలములో మా తల్లి పాపమ్మ

గారు మాం తనముగా చెరువు వేయించి ఖండికె నిష్కర్షచేసి అగ్రహారం ఇచ్చినారు గను
క ఆ అగ్రహారీకులకు అందులో జీవనం చాలదు గనుక ఆ కసుబా మొత్తంకరణలో లక్ష్మీపు
రమనేడు పద్రాగ్రామం కూడా కలిపి ఏకగ్రామం చేసి అందుకు పాపమాంబాపురం అగ్ర
హారం అని నామధేయం నిర్ణయించేసి ఇస్తిమి॥   నె౧౫ వెంకటగిరి చన్నంభొట్లవ
ద్దదాన పత్రం సదరి శకసంవత్సర పుష్య బ౧౪ సదరి నాయనిగారు వెంకటరమాశాస్త్రు
వారికి వెంకటగిరి సీమలో పారవోలు గ్రామములో వెంకటకృష్ణగారు వేయించిన కొత్తచె
రువుకింద బ్రా౧౦ తూముపుట్ల విత్తనాలు పట్టు వరిమడి వెంకటకృష్ణగారి వద్ద భారతం చెప్పినంద
ుకు ఇస్తిమి॥–   నె౧౬ వెంకటగిరిలో రావూరి నారాయణశాస్త్రులవద్ద దానపత్రం శా
లివాహనశకం ౧౭౧౦ సౌమ్యసంవత్సర పుష్య బ౧౪ సదరి నాయనివారు అష్టకాసు
బ్బరాయనివారికి వెంకటగిరి సీమలో కామకూరి పొలాన లింగాకుంటు ఖండిక ఇస్తిమి॥

14. నె౨౦౪ జంగాలపల్లెకు ప్రాచీననామధేయమైన మాలిగుంటలో పూర్తి
జంగాలవద్ద సనదు. సౌమ్యనామసంవత్సర వైశాఖ బ౧౦ సదరి రాకుమార యాచమ
నాయునింగారును, వెంకటగిరి చినసుబ్బరావు ఆ మాలపరదేశకు వెంకటగిరి పేర వ్రాసినదా
కేదు. సురతాని రాచయ, దుర్గయగారి వరప్రసాదమైన జంగాలకు వెంకటగిరి సీమలో అ
గ్రహారం గా నడిచే మాలిగుంటకు సాలంబాదు ఇచ్చే గ్రామయం ౧౦ వరహాలు హుమన్నిషు
తాసగబూయ పెన్ని౪ ఇరువైనాలుగు వరహాలు మన్నిపు చేసి సంవత్సరం దేనికి పెన్ని౬ ఇరు
వైఆరు వరహాల వెన్నని నిష్కర్షచేసి సెలవు ఇచ్చినారు. ఆ ప్రకారం నడిపించేదిన్నిందుకు సకం౧౭౧౧
అవుతున్నది.   ఇనె౨౦౪ వెంకటగిరిలో కాశీవిశ్వనాథస్వామివారి ముఖద్వారములో
వ్రాసిన తెలుగు శిలాశాసనం॥ శాలివాహనశకం ౧౭౧౧ సౌమ్యసంవత్సర మాఘ బ౧౦
సదరి రాకుమార యాచమనాయునిగారు వెంకటగిరిలో వుండే (శ్రీ) కాశీవిశ్వనాథస్వామి

వారికి నిత్యోత్సవ, పక్షోత్సవ, మాసోత్సవ, రథోత్సవ, సంవత్సరోత్సవములు నడుపగలందు
లకు పరగణె వెంకటగిరిసీమలో యీతలూరు అనే గ్రామం సాలంబాదున యిచ్చే దేవబ్రాహ్మణ్యా
మాన్యాలు శివాయ కుమ్మరిపల్లె సమేతా ఈ యథాతిథి పుణ్యకాలమందు సన్నిధియం
దు సమర్పిస్తిమి॥— నెం ౯౨॥ సదరి రాజాగాలో వుండే శిలాశాసనం సదరి శా
శకసంవత్సర ఆశ్వీజ శు ౧౧లు సదరి రా॥ కుమారయాచమనాయునింగారు పరగణె
వెంకటగిరిసీమలోకి చేర్చే వలుగోటి కరవా పెద్దయాచసముద్రం గ్రామం అమరంప
రివారించి మేరకు చేరజు శాస్త్రుల అన్నపూర్ణా సమేత శ్రీకాశీవిశ్వనాథస్వామివారి
కి అన్నసత్రం నడపగలందులకు ఈ యథాతిథి పుణ్యకాలమందు రామగిరిస్వాములవా
రు దత్తం చేసిరి గనుక ఆ చొప్రకారం మేమున్ను సమర్పిస్తిమి గనుక నడిపించగలవారు॥—
నెం ౯౩॥- వెంకటగిరిలో రామస్వామి శాస్త్రులవద్దనున్న నకలు. సౌమ్యసం
వత్సర శ్రావణ బ ౧౦లు సదరి కుమారయాచమనాయునింగారు సదరి రా॥ నల వేంకటగా
రి చిన సుబ్బరాయుని పేరట వ్రాసిన తాకీదు. రా॥ పూరి రాఘవ సోమయాజులవారికి ఇ
చ్చిన వెలుచూరి గ్రామానికి పోయి బాలరవి చెప్పుకున్నారి గనుక వెలుచూరి చెరువులోపు
శీమడి పొలములో పది కోలపొలం సదరి రా॥ సోమయాజులవారికి ధారాదత్తం చేస్తిమి గ్గాం
15. ముకుశకం ౧౭౧౧ అవుతున్నది॥. నెం ౯౪॥- వెంకటగిరిలో అంబారుఖానా వెంకటా
యని వద్ది దానపత్రం. శాలివాహనశకం ౧౭౧౨ సాధారణసంవత్సర ఆశ్వీజ శు ౧౧లు
సదరి రా॥ కుమారయాచమనాయునిగారు అంబారుఖానా శ్రీనివాసరాయనిగారికి వెంక
టగిరిసీమలో వెలంపూరి కరలో నాయునిపాళెం అనే గ్రామం పూర్వమునుంచి నడిచే మాన్యా
ములు మేరకు ఇస్తిమి. ఈ ప్రకారంగానే సాధారణసంవత్సరము లోగాయించి నడపవున్న
నెం ౯౫॥- వెంకటగిరిలో రాపూరి నారాయణ శాస్త్రులవద్ది దానపత్రం

సదరి శా॥ శకం విరోధికృతు సంవత్సర పుష్యశు ౧౪ లు సదరి శ్రీ కుమార యాచమ నాయునిగా
రు సాన్నిధ్య వారి సర్వలోకముఖి వాజపేయుల వారికి వెంకటగిరి సీమలో ఇనుగుంటకరలో
రావిపాడు అనే గ్రామం ఇస్తిమి. ఇందుకు సాధారణ సంవత్సరము వుండవలెను॥—

నె ౬౬॥ - వెంకటగిరిలో కాశీవిశ్వనాథస్వామి దేవాలయములో వుండే
సనదు. సాధారణ సంవత్సర నిజ ఆషాఢ శు ౧౪ లు సదరి శ్రీ కుమార యాచమ నాయు
ని గారు నల వెంకటగారి శేషన్న అక్కినాలు పరగణా వెంకటగిరికి వ్రాసిన తాకీదు. వెంక
టగిరిలో మా తం(త్రి) సుబ్బరాయుని పేరట నదికి యూపూర్వభాగాన కోనేరు త్రవ్వించిన
నంవేయించి మండపం కట్టించినారు గనుక ఆ మండపములో కాశీవిశ్వనాథస్వామి దేవా
రుల్ల పుష్పాలంకార సేవ చేయడము మొదలైన వాట్లకు వెళ్ళిన పదకొండు వరహాలు గ్రో
టి..... దాయములో గలవు ఇచ్చినాము గనుక ఆ గ్రామములో వారు ప్రతిసంవత్స
రం రాబడి దాయములో పదకొండు వరహాలు ఇచ్చి నడిపించే టట్లు దిట్టము చేసి నడిపిస్తూవ
స్తేది. ఇందుకు శకం ౧౬౧౭ అవుతున్నది॥- నె ౬౭॥ వెంకటగిరిలో ముని పిసుపాటి
16 లాలు వద్దిదాన పత్రం. శాలివాహన శకం ౧౬౧౮ పర్థివ సంవత్సర మార్గశిర శు ౧౪ లు
కుందు రాయని గారికి వెంకటగిరి సీమలో యూతలూరు గ్రామ పొలములో ౧౨ గోలేమా
గాని బందికిని ఇస్తిమి॥- నె ౬౮॥ - వెంకటగిరిలో దర్శనచాటు బంధం తారా బాళ్ళల
వద్దిదాన పత్రం శాలివాహన శకం ౧౬౧౯ ప్రమాదిచ సంవత్సర మాఘ బ ౧౪ లు సదర
రి శ్రీ కుమార యాచమ నాయని గారు వానవార(శ్రీ)నివాసాచార్యుల వారికి కు॥ వెంకట
గిరి పొలములో సోమసాని గుంట పొలములో కోమటి గుంట క్రింద ఆ గుంట సమీపాన్ని బంది
కై చేసి ఇస్తిమి॥—. ॥ నె ౬౯॥ వెంకటగిరిలో మాడభూషి వెంకటాచార్యుల వద్దిదాన
పత్రం. శాలివాహన శకం ౧౬౨౦ ఆనంద సంవత్సర ఆశ్వీజ బ ౧౪ లు సదరి శ్రీ కుమా

తురాచమనాయనింగారు అప్పళాచార్యులవారికి వెంకటగిరిసీమలో చెలికెపొలంపొ
లములో ఉత్తరపుపార్శ్వం చిన్నయగుంటసపోగా ఇరువై గొలపొలం నిర్ణయంచేసిఇచ్చిరి॥

నె ౨౦॥ వెంకటగిరిసీమలో పుష్పచినరంగన్నదగ్గర వుండేదానపత్రాలు
శాలివాహనశక ౧౭౧౮ ... నామసంవత్సర ఆశ్వీజ శు ౧౦లు సదరిరాకుమారయా
చమనాయనింగారు ఉప్పుల సీతారామభొట్లకు వెంకటగిరిసీమలో కల్పలపూడికరలో
కుమారయాచసముద్రం పొలములో చెరువుకుపడమరనలుభై గొలపొలంఖండి
గెనిర్ణయంచేసిఇచ్చినారు॥— నె ౨౧॥ సదరిరాశకసంవత్సరములోనే సదరిరా
వారు చెంచోళి చాళాచార్యులవారికి సదరిగ్రామాన చెరువుకుపడమరనలుభై గొ
లపొలంఖండిగెనిర్ణయంచేసిఇచ్చినారు॥— నె ౨౨॥— సదరిరాశకసంవత్సరములోనే త్రి
పురాంధాచార్యులకు సదరిగ్రామాన చెరువుకుపడమర ఖండిగె ఇచ్చిరి॥— — —

నె ౨౩॥ సదరిరాకుమారయాచమనాయనింగారు శకం ౧౭౧౮లు
వ్రాయించిఇచ్చినదానపత్రాలకి వివరం॥ వెంకటగిరిలో సోమయాజులరామశా
స్త్రులకు ఆనంద నామసంవత్సర పుష్య శు ౩లు వెంకటగిరిసీమలో సోమసానిగుంటపొల
17 ములో ఇరువైనాలుగుగొలపొలం తమ పినతల్లి వెంకమ్మగారికి పుణ్యముగా ఇచ్చిరి॥

నె ౨౪॥— .... నారీ వెంకటగిరిలో వుండే సోమయాజుల రామశాస్త్రు
లవారికి ...గ్రామపొలంలో ఇరువైనాలుగుగొలపొలం ఖండిగె ఇచ్చిరి॥ .... నారీ వెం
కటగిరిలో వుండే సోమయాజులశాస్త్రులకు సదరిగ్రామం పొలములో ... గొలపొలం ఖండి
గెగా ఇచ్చిరి॥ నె ౨౫॥— వెంకటగిరిలో అన్నదానం రామశాస్త్రులవద్ది దానపత్రం, సద
రిరా ఆషాఢ శు ౧౨లు అన్నదానం తప్పశాస్త్రులగారికి కసుబా వెంకటగిరిపొలంలో
దక్షిణపార్శ్వం నాగంభొట్లఖండికి పడమరపార్శ్వం బసవయ్యకుంటఖండికి తూ

పమాంబాపురం అనే నామం చేయించిరి॥ నెం ౨౬ సదరిశక సంవత్సర పుష్యశు ౩లు వెంకటగిరిలో వుండే సురభి నారాయణభట్లకు వెంకటగిరి సీమలో కావంకూరి పొలములో దక్షిణభాగం నలుబై గొర్ల పొలం చేయబడిందని ఇచ్చిరి॥—

నెం ౨౨౬ వెంకటగిరిలో వుండే కాశీవిశ్వనాథదేవునికి సదరిసంవత్సర ఫాల్గుణశు ౧౧లు మహల్నైవేద్యం దినం ౧కి ము౧ ముంత్రైదు బియ్యం భోగం పాండ్లకు మేళగాండ్లకు సాయంత్రం ప్రాతఃకాల దీపారాధన నైవేద్యకాలమందు కొలువుకాలిచే నిమిత్తం అద్దెరు బియ్యం నైవేద్యానకుగాను వెంకటగిరి సీమలో గొటిగా తిరుమామములూ 13 ఎకరమ్ముతుం వరిమడి మాన్యము కరమ బిల్లర పప్పు నెయ్యి దీపారాధన మానె, వస్త్రలు, పసుపు, కుంకుమ, సాంబ్రాణి, హారతికర్పూరం మొదలైన బిల్లర దినుసులకు సుబావెంకటగిరికి తూర్పు తోటలో బుచ్చన్నగారి తోట పన్నువరహాలు ఇచ్చిరి॥-

నెం ౨౭౬ వెంకటగిరిలో పూర్ణబోధ సుబ్బాచార్యుల వద్ద దానపత్రం. సదరి సంవత్సర శ్రావణశు ౧౧లు పూర్ణబోధ విద్యాపత్రాచార్యులవారికి వెంకటగిరిసీమలో కలవలపూడి కరలో విద్యుత్ మారయాచ సముద్రం చెరువులో తట్టువ ఉత్తరపార్శ్వం నలభై గొర్ల పొలం చేయబడిందనిగా ఇచ్చిరి॥ నెం ౨౮౬ వెంకటగిరిలో వుండే పొత్తి ఆనందరాయని వద్ద దానపత్రం సదరి సంవత్సర మాఘబ౧లు పొత్తి వెంకటరామయ్యవారికి వెంకటగిరిసీమలో కలవలపూడి పొలములో దక్షిణపార్శ్వం ముప్పై గొర్ల పొలం బంజరని నిర్ణయం చేసి ఇచ్చిరి॥ ౨౯౬— వెంకటగిరిలో కిదాంబి రఘునాథాచార్యుల వద్ద దానపత్రం॥ సదరి శాసంవత్సర మార్గశిర శు౧లు రాఘవాచార్యులవారికి వెంకటగిరిసీమలో నిదందవోలు పాడు ...... కుంటదగ్గర నలుభై గొర్ల పొలం ఇస్తిమి అని యేయు దానపత్రములలో ఆశ్రితులో వుండే శకం ౧౭౧౬ ఆనంద సంవత్సరమని నెం ౨౩ మొదలుకొని నె[illegible]

వ్రాసివున్నది. ఇందుకు శాతుసపంవత్సరం వుంచవలెను. -౪౧॥ వెంకటగిరిలో వుండేవి
ల్లారి వీరరాఘవ భాగవతులకు రాక్షసనంవత్సర - - . బంగారు వెంకటగిరి సీమలోని
కలవలపూండి వెలాన గ్రామానికి పడమర భాగమందు ౧౬ ప్రదవారు నేల పెలంబుండి
గెకాం ఇచ్చిరి॥ - వెంకటగిరిలో శ్రీకాశీవిశ్వనాథస్వామి దేవాలయములో వుండేదానప
త్రములు ॥ - సదరి శాకమూర రయాంచమనాయుని వారి ప్రభుత్వం. - . . . . దానపత్ర
ములు. శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౫౧౭ నళసంవత్సరం॥ —.

చైత్ర ౧॥ మాఘ బ ౧౩ లు నల వెంకటపతి నన్న ఆమోంలు వెంకటగిరి శ్రీకాశీ
విశ్వనాథస్వామి దేవాలయమందు కట్టించిన కాళహస్తీశ్వరస్వామివారికి ఆత్మసగోత్రం
మన్నేటిపాపారాయుని పౌత్రుడు అంకనాయుడు పుత్రుడు కోనేటినాయుడున్ను. ఆ
చిన వెంకటయ్య పౌత్రుడు పాపానాయుడి పుత్రుడు సిద్ధమనాయుడున్ను మాకు వెంక
టగిరిసీమలోని వడిచేకావల గ్రామాదులలో స్వామివారికి నైవేద్యదీపారాధనలకు మాన్యా
లు ఇచ్చినవి సం॥ వడి గుంటలో ౧౦. ఇనుగుంటలో కుంట్లు ౧౧. వేర్నదిలో కు ౧. ఉభయం
కుంటం ఇచ్చెను ॥౧౭౩౬॥ వైశాఖ శు ౧౩ లు స్వామివారికి పాదివే. అరికట్ల, కొచ్చెర్లకోట దర్శి
-స్త్రీ వరస్థలం మాట ఇబ్బంద్రు నగరంవారు వ్రాయించి ఇచ్చిన మఖ్యమ, అష్టదిక్కులను
చిసదరి శాపరగణాలలో గ్రామాల మీందు గావచ్చే స్థలం పరస్థలం వత్కిలు తెచ్చినదినుసు
లు నగ౧కి. కరకాధ్యాన్నం గోవెంకడుగ డబ్బు ఈ ప్రకారంగా నియమించి చేసి ఇచ్చిరి॥ — — -

౧౭౪॥ సదరి శాకనాయుడు సదరిశం తాలూకాలోనియాంచై ఆయదేశాలవా
రు సదరకాప్రకారం మఖ్యమ వ్రాసి ఇచ్చిరి॥ పుష్యశు ౧౧ లు దేశంవారు మహసము వ్రాసి ఇచ్చినా
రు॥ సదరి నాడే మగమ ॥ - అంత్యసదరి శాకశకములో అయిన దానపత్రములు అయిద

౧౭౫॥ కాశీవిశ్వనాథుని దేవాలయములో వుండే దానపత్రం శాలివాహనశక

౧౭౨౦ కాళయుక్తి సంవత్సర మాఘ బ౧౩ లు చేతనా మహ్మద్ బాబాజీ వారికి కుమార
యాచమనాయునింగారు తెబితంగా ఇచ్చిన తోటంకి శ్రీ స్వామి అభిషేకం పాలకూర
వు దూరాశామ తరుపున ఇచ్చెనను॥ ౧౮॥ వెంకటగిరిలో అంబారఖానా రామారా
యని వద్ద దానపత్రం. సదరి శక సంవత్సర అధికత్రా వణ శు ౧౧ లు సదరి కుమారయాచమ
నాయునిగారు అంబారుఖానా తిరుమలరాయని వారికి వోటూరి శ్రీ మలగో అకరపాక
గ్రామములో బ్రాంహ్మలకున తేచే అ(గ్ర) వరం సహంచెల్లే సగం గ్రామం ఇచ్చిరి॥—

౧౯॥ వెంకటగిరిలో తిరుమల జ్యోస్యులవద్ది దానపత్రం. శాలివాహన శ
19 కం ౧౬౭౩ దుర్మతి సంవత్సర మాఘ శు ౧౧ లు తిరుమల జ్యోస్యుల వారికి తరంగాలోచలంభు
గవతుల పుల్లయ్యో మొదలైన భాగవతులు వెంకటగిరి శ్రీ మలరా మాకు నటించె కొనమకుంటకు
ప్రతినామం మదనగోపురం గ్రామం కావలి మేర మాన్యాలు ఛైరజు గారు మీము అనుభవించె
పాళ్ల ౧౩॥= లోందు జమాన స్వాస్త్యం పొలం ౧౦ కరణం ౧౦ డెభయ్యం ౧ స్త్రీ గ్రామంలో కలు
పుకొని ౧౨౪ం పాళ్లు చొప్పున అనుభవిస్తూ వుంటిమిగనుక ఈ దినం మీకు ఇస్తిమిగనుక
వరాది ౧౨౪ మీదిగ డెభయ్యం ౧౩౪ మా ఊరు పాలు నటింపచగలవారు॥ — —

౨౦॥ వెంకటగిరి తాలూకు నాగలపాటి లోవుండే వేముల వెంకన్న వద్దస
న బు॥ దుందుభి సంవత్సర ఫాల్గుణ శు ౧౧ లు వెలుగోటి సదరి కుమారయాచమనాయునిగా
రు గురువగారి వెంకట్రామయ్య శ్రీమాలు వెంకటగిరికి వ్రాసిన తాకీదు మాకు నటించె వెంకట
గిరి శ్రీ మలలో చెల్లే నాయుల పాటి ఊరు కూరతి నందుకు ఈ సంవత్సరము ఇచ్చే వేముల వెంకన్నతో
లో కుక్కై జేతం కాలువ పుబడి జనాలు ఒక స్వామిమేరలు వగైరాల రిత్యాయోసేరు. యాచ్చై
శెందువరవాల వంతున తీసుకొని గ్రామం వారికి అమరం గాను నటింపచేది. ఇందుకు శకం-
౧౭౨౪ అవుతున్నది॥— ౨౧॥ వెంకటగిరిలో వుండే తిరుమల జ్యోస్యుల వారికి శాలి

శాలివాహనశకం ౧౭౨౫ అగు రుధిరోద్గారి సంవత్సర మార్గశిర శు ౧౦ లు సదరి కుమారయాచమ నాయని గారు వెంకటగిరి సీమలోని లింగమనేనిపల్లె అగ్రహారానకు శ్రోత్రియం నిర్ణయం చేయడం కిందం కరకు వరహాలు నిర్ణయం చేసి ఇచ్చిరి॥

౨౯॥ వెంకటగిరిలో కాశీవిశ్వనాథుని దేవాలయము వర్ద్వారమున వున్న శిలాశాసనం శాలివాహనశకం ౧౭౦౬ అగు క్రోధి సంవత్సర నిజ చైత్ర శు ౧౦ బలిరేచ లగోత్రం వెలుగోటి బంగారు యాచమనాయని వారి పౌత్రులు, కుమారయాచమ నాయని వారి పుత్రులైన బంగారు యాచమనాయని గారు వెంకటగిరిలో వుండే కాశీవిశ్వనాథస్వామి దేవాలయమందున్న విశ్వేశ్వరస్వామి వారికి ఇచ్చిన ధర్మశాసనం. మా తండ్రి కుమారయాచమనాయని వారు దేవాలయం కట్టించి స్వామిని ప్రతిష్ఠ చేసినారు గనుక ఆ స్వామి వారికి నిత్య నైవేద్య దీపారాధనలు విశేష ఉత్సవములకు వెంకటగిరి సీమలో డిప్పురపల్లె గ్రామం ఇచ్చిరి॥ ౯౦॥ ఈ కాశీవిశ్వనాథస్వామి వారి దేవాలయములో వున్న దానపత్రం శాలివాహనశకం ౧౭౦౭ ~~[illegible]~~ క్రోధన సంవత్సర పుష్య శు ౧౫ లు స్వామి వారికి సగటూరి సీమా మూలం కాపులు ఉత్సవాలకు గాను ఇచ్చిన వివరం నవరాత్రి ఉత్సవానకు ౫౫, ఖాగడమానిసేవకు ౧౪, ఈ మొత్తం నవరాత్రికి ౧౫, చండ్రాయస్వామి తిరునాళ్లకు ౧౫ ఉభయం ౧౧ ఇరువై వకవరహాలున్ను ప్రతిసంవత్సరం ఇలా గునదిపించే టట్టు వ్రాసి ఇచ్చినారు॥. ౯౧॥. వెంకటగిరిలో వుండే సురభి నారాయణ భొట్లవారి వద్ది దానపత్రం. అక్షయ సంవత్సర మార్గశిర బ ౧౦ లు సదరి బంగారుయాచమనాయని వారు గురువగారి వెంకట్రామదు ఆలియం పె౦కటగిరికి వ్రాసిన తాకీదు, సురభి ఆదిభొట్ల గారికి మానాయన్న గారికి ఆనంద సంవత్సర పుష్య శు ౩ లు కామకూరి హాలంలో దక్షిణ పార్శ్వం నలుబై గోలహాలం భూమి ఇనాం ఇచ్చిన దానపత్రం వ్రాసి ఇచ్చి నడిపించినంతట

కామకూరివారికిన్ని చిలమమూరివారికిన్ని పొలం తకరారుపడి చిలమమూరివారు పొలం లోకూనంతల్లో వారి ఖండితె పొలము తమామము చిలమమూరివారికి వచ్చినదినమునకు దిభొట్లగారికి లోగడ వ్రాసి ఇచ్చిన దానపత్రములో వ్రాసి ఇచ్చిన హద్దుల ప్రకారం ఖ్యాం ఖితె పొలం వారికి శెలవు ఇచ్చినాము గనుక నడిపించేది. ఇందుకు శకం ౧౭౦౮ అవుతున్నది॥

౯౪॥ వెంకటగిరిలో వుండే టిప్పుల వెంకట్రామయ్య జోస్యులవద్ద దానపత్రం. సదరి శకసంవత్సర కార్తీక శు ౧౫లు సదరి శ్రీ బంగారుయాచమనాయుని వారు వెంకటగిరి లోని సీమలో వెంకటరెడ్డిపల్లె మా తల్లిగారైన బంగారమ్మగారి పేర ప్రతి నామం బంగారమాంబాపురం అని శీరంమారుభూ గాలగొండెసి అందులో ఏకభాగం టెట్రా సుబ్బాభొట్లకున్ను కదమ శెంఢుభాగాలు మీకు నివేదయం చేసి ఇస్తిమి॥ - - -

౯౫॥ వెంకటగిరిలో వుండే సోమయాజుల మల్లుశాస్త్రులుకు శాలివాహనశకం ౧౭౦౯ విభవసంవత్సర మాఘ బ౧౪ లు సదరి బంగారుయాచమనాయునివారు సదరి శాస్త్రులవారికి వెంకటగిరి సీమలో పోసులవారిపల్లె ఇచ్చిరి॥ ౯౬॥ వెంకటగిరిలో కాశీ విశ్వనాథుని దేవాలయములో వున్న దానపత్రం. సదరి శాకసంవత్సర మాఘ శు ౧౫లు సదరి శ్రీ బంగారుయాచమనాయునివారు స్వామివారి నైవేద్య దీపారాధన ఉత్సవం మొదలైనవాటికి గోపులపల్లె తాలూకు గ్రామాలు సంబాయి తాటిగుత్తలు, అమరాలు అగ్రహారాలు, క్షేత్రియాలు, ఇనాంగ్రామాదులు, పేటలు, స్థలకరణాలు, సుంకం గాను, గోయినేట్టి సంకేతం సరము జమ మొదలైన దిదేశీలు స్వామివారికి కుసుంపొవ్వులు ౧౦౦ చూపారె తిరువర పోలు వెళ్ళి ప్రతిసంవత్సరము న్నదిచేటట్టుగా నివేదయం చేసి ఇచ్చిరి॥ -

౯౭॥ వెంకటగిరిలో వుండే అబ్బుల్లరశ్రీ మాను గోరి వద్దిసనదు. సదరి శ్రీ బంగారుయాచమనాయునిగారు వీణాపురం వెంకట్రామన్న పేష్కారు వెంకటే

రికి వ్రాసిన తాకీదు. అబ్దుల్లారహిమానుఖాను గోరీకి పాలకుండ దయచేసినెలవు ఇచ్చినవా
లకి బోయీలు జనాలు చౌరి బరదారు ౧ ఖిదమతగారు ౨ ఉభయం జనాలు ౧౧, జనా
నకు జాను వెంకటగిరి సీమలో వాక్యాం అనే గ్రామం సుదామదునదిచే మాన్యాలు మేరలలోని
రోజు గ్రామం వారికి కొలువుబడి అమరంగా నెలవు ఇచ్చినాము. విభవ సంవత్సరంలగా
యతి గ్రామం వారి స్వాధీనం చేసేది. విభవ సంవత్సర కార్తీక శు ౧౫ లు ఇందుకు శకం ౧౭౩౦

21 ౯౮. వెంకటగిరి కసుబాలో చేరిన బంగారుపేట త్రోవేణుగోపాలస్వా
మి అర్చకులవద్ద వున్న దానపత్రం. సదరి శకసంవత్సర మాఘ శు ౧౫ లు సదరి బంగారుయా
చమనాయని వారు స్వామి వారి దీపారాధన నైవేద్యానకు వెంకటగిరి సీమలో నికయూ
రి పాలములో అకులసముద్రం చెరువు తూర్పు ఖండిగె నిర్ణయం చేసి ఇచ్చిరి. — —

౯౯. వెంకటగిరిలో వుండే జూపల్లి బంగారు నాయని వారి వద్ద వున్న
దు సదరి శాలి బంగారు యాచమనాయని వారు పెదాపురం వెంకట్రామన్నకు వ్రాసిన తాకీదు.
జూపల్లి బంగారు నాయని వారికి వెంకటగిరి సీమలో పెట్లూరి గ్రామం మాన్యాలు మేర
లు చేరజు గ్రామం వారికి అమరంగా వారివశానకు ఇచ్చేది. శుక్ల సంవత్సర చైత్ర బ ౧ లు ఇం
దుకు శకం ౧౭౩౧. ౧౦౦. వెంకటగిరిలో వుండే భాగవతుల వెంకట్రాయని వద్దిదా
నపత్రం సదరి శకసంవత్సర చైత్ర శు ౩ లు భాగవతుల వెంకట్రాయని శ్రీనివాసాచార్యులవ
ద్దికి వ్రాసి ఇచ్చిన భూదాన ధర్మశాసనపత్రము ఎట్లున్నను, సదరి వెలుగోటి బంగారు యాచ
మనాయని వారు రొటిలుబడి వెంకటగిరి సీమలో కలవలపూడి గ్రామం పాలములో రాయ
దత్తమైన మాన్యానికి దారి ఖండిగె లో నాలుగవ భాగం ఇచ్చిరి. —

౧౦౧. వెంకటగిరిలో వుండే రావూరి నారాయణశాస్త్రుల వద్ది దానప
త్రం శాలివాహన శకం ౧౭౩౨ ప్రమోదూత సంవత్సర ఫాల్గుణ శు ౧౦ లు సదరి బంగారు

యాచమనాయునిగారు రావూరి నారాయణశాస్త్రులు, రామస్వామిశాస్త్రులు, బుచ్చి
వెంకన్నశాస్త్రులకు వెంకటగిరిసీమలో పిలాంబవెరగ్రామం ప్రతిసంవత్సరం సదరికళంవ
ట్లోపైవరవోలు పెళ్లిశ్రోత్రియంగాను మీరలు చెల్లించేటట్లు నిర్ణయంచేసి తమతాత
గారైన బంగారుయాచమనాయునింగారు మీతాతగారికి స్వభానుసంవత్సరములో
టసీమలో ఇచ్చిన వడ్డాపురంగ్రామమున్ను మాతండ్రిగారు శోభకృతుసంవత్సరములో
పెళ్లూరిలో చేరిన వల్లూరి పోలంనాయుని పాళెములో రంగన్నసోమయాజులు వెంకన్నశాస్త్రు
లకు నడిచే రెండుభాగాలకున్ను మాతాతగారులో గడ విభవసంవత్సరములో ఇచ్చినవెం
కటగిరిసీమలో బాపపురం గ్రామానుకున్ను బదులుగా ఈపిలాంబవెరగ్రామం ఇస్తిమి.—

॥౧౦౨॥ వెంకటగిరిలో వెలగంటి రామేశ్వరసోమయాజులకు శా
లివాహనశకం ౧౭౩౨ ప్రమోదూతసంవత్సర శ్రావణశు ౧౩ లు సదరి బంగా
రుయాచమనాయునివారు మీకు లోగడ నడుస్తూవున్న వెంకటగిరిసీమలో
పొట్టేపల్లె, పాపిరెడ్డిపల్లె, ఈరెండుగ్రామాదులలో మీఅన్నకుమారుడైన రామ
కృష్ణసోమయాజులకు నడుస్తూవున్న మూడోభాగమున్ను, అన్నదానం తాతాశాస్త్రు
లు, ఆ సుబ్బాశాస్త్రులు మొదలైనవారి బ్రాహ్మణమాన్యాలు వినహాగా మీకు నడుస్తూ
వున్న రెండుభాగాలు నగరజప్తీచేసుకొని ఆరెండుభాగాలకుగా వెంకటగిరిసీమలో రాం
మాపురంగ్రామం దేవబ్రాహ్మణమాన్యాలు వినహాగా కట్టుబళ్లు తోరితింగన్నతాంటాము
వెలిచేనుసహాగా సర్వమాన్యంగా ఇస్తిమి.—

॥౧౦౩॥ వెంకటగిరిలో వుండేపౌరశికోనే భాయనికి శాలివాహనశకం-
౧౭౩౨ ప్రమోదూతసంవత్సర జ్యేష్ఠ బ ౧౦ లు సదరి బంగారుయాచమనాయునిగా
రు వెంకటగిరిసీమలో కురజెపుంటుగ్రామం అగ్రహారం సగం మాకనగరిగ్రామం సగంమేర

లుచేశారు గాన ప్రతిసంవత్సరం శ్రోత్రియం ౫౧౦ం ఇచ్చేటట్టుని నిర్ణయంచేసి ఇచ్చిరి॥ —

॥౧౦౪॥ వెంకటగిరిలో వుండే లోకారవెంకట్రామయ్యవద్ద విక్రయతాటాకు పత్రం. సదరి శాసకసంవత్సర మార్గశిర బ౩లు లోకారా కొండుభొట్లగారున్ను, బాలకృష్ణసంరామన్న సుబ్బన్న మొదలైనవారు తమకు నడిచే వెంకటగిరిశీమలో చెలికంపాటి పొలంలో ఖండిక- మూడవభాగం పొన్నలు౩౦ ముప్పైవరహాలుకు లోకారవెంకట్రామన్నగారికి విక్రయించిరి॥-

॥౧౦౫॥ వెంకటగిరిలో వున్న రామకృష్ణసోమయాజులవారికి సదరిబంగా రుయాచమనాయునిగారు శాలివాహనశకం ౧౭౩౩ ప్రజోత్పత్తిసంవత్సర మార్గశిర శు౧౦ంలు వెంకటగిరిశీమలో పాపిరెడ్డిపల్లె, పొట్లపల్లెగ్రామాలలో వెలనంటి రామేశ్వరసోమయాజులవారికి నడిచే రెండుపాళ్లు వినహాగా మీకు నడుస్తూవున్నమూడో అంశానకుబదులుగా పొట్లపల్లెగ్రామం ఈసంవత్సరమారభ్యయేడు౧కి ౫౧॥ రెండుపుట్లపద్దాలతూములు శ్రోత్రియం నిర్ణయంచేసి ఇస్తిమి॥- నె౧౦౬॥ ప్రజోత్పత్తిసంవత్సర చైనెల౧౫తేదీ శివపురం వెంకటరామయ్యపేష్కారుగారు పెరియవరం మహారాజాలుకు వ్రాసినది. మీరు లోగడ వనగిరికి ఇస్తూవున్న శ్రోత్రియం గ౧ అయిదువరహాలు స్వాధీనంచేసి వ్రాసి ఇచ్చినసనదు పోయినది. అనియరుకచెప్పేరిగనుక ఆదేప్రకారం మన్నిపుచేసేది. అనిసదరి సాంబంగారు యాచమనాయునిగారి శెలవుప్రకారం మన్నిపుచేసినాము ఇందుకుశకం౧౭౩౩॥—   ॥౧౦౭॥ సదరి సాంబంగారు యాచమనాయునిగారు సదరి శాసకసంవత్సర శ్రావణబ౧౧లు గనిమేటి పాపన్నఆమీలు పేరశగెపెళ్లూరు పేర వ్రాసిన తాకీదు సదరి తాలూకాలో పంతినధానానకు వెంకటగిరిలో వుండే కొండవిశ్వనాథస్వామివారికి ౫౧కి రెండు ముంత్రాలతెళ్లు నిర్ణయంచేసి ఇస్తూవచ్చేది ఇందుకుశకం౧౭౩౩ అవుతున్నది॥

॥౧౦౮॥ వెంకటగిరిలో గుడిశతిరుమలజోస్యులవద్దిసనదు, ఆంధ్రసరు॥

ఫాల్గుణ శు ౧౩లు సదరి శాం బంగారు యాచమనాయుని వారు నేరూరు గోవిందరావు గారి
మీాలు వెంకటగిరి పేర వ్రాసిన తాకీదు. సదరి శాం తిరుమల జోస్యుల వారికి వెంకటగిరిసీమ
లో చింతమనేని పల్లె గ్రామానకు లోగడ మా తండ్రి గారు శ్రోత్రియం పొన్నలు ౧౦ం ఇరువై వ
రహాల వెళ్లి మేరకు ౧౦. ధాన్యం ఖ౧ స్నినర్ణయం చేసినందుకు ఇప్పుడేమని మనవి చేసుకుం
టూ వచ్చిరి గనుక శ్రోత్రియం ఇరువై వరహాల మన్నిపు చేసి మేరకు పుట్టెడు ధాన్యం మాత్రం తీ
సుకుంటూ వచ్చేది. ఇందుకు శకం ౧౭౩౪ అవుతున్నది॥--.

౧౦౯॥ సదరి శాం శక సంవత్సర మాఘ బ౧౩లు వెంకటగిరిలో వుండే కాశీ
విశ్వనాథస్వామి, చంగల్వరాయస్వామి, ప్రసన్న కాళహస్తీశ్వర స్వామి వారికి సదరి శాం
బంగారు యాచమనాయుని గారు పూర్వాన నుంచి నడుస్తూ వుండే కొలరి బాకర సంవ
జూరు మహాలులో నడుస్తూవున్న-- .. కున్ను కాన్నిడి ఉత్సవాలకున్న నగరజ్జె బట్టుని
ర్ణయం చేసి తక్కువ ఉత్సవాలకు ఆలాయిదా జాబితా యేర్పరచి ఇందులకుగా
పరగణా పెళ్లూరి సీమా మహాలం ఫలించే ధాన్యాలకున్ను ఖ౧కి రెండు మంతలు మేరకు వెళ్ళి
వచ్చు బడి సాముల్నన్ను మా శెళ్ల సీమలో సంవత్సరం౧కి ౫౦ యాభై యారు వరహాలున్నా
బట్టు వర్షాసనమున్ను వెంకటగిరి సీమలో పంజా ముగ్గా మమున్ను ఇస్తిమి॥-

౫౧౧౦॥ చిత్తూరి మాధవరావు వద్దిరాన పత్రం సదరి శాం శక సంవత్సరపు
పుష్య శు ౧లు సదరి శాం బంగారు యాచమనాయుని వారు మాధవరాయనికి వెంకటగిరి సీ
మలో చాకలపల్లె గ్రామం శ్రోత్రియం సంవత్సరం ౧కి ఇరువై వరహాలు నిర్ణయం చేసి ఇచ్చిరి

౫౧౧౧॥ సదరి శాం బంగారు యాచమనాయుని గారు నేరూరు గోవిందరా
వు ఆమీాలు వెంకటగిరి పేర వ్రాసిన తాకీదు. జూపల్లి కుమారనాయుని గారికి వెంకటగి
రి సీమలో పెనకల్లు గ్రామం మాన్యాలు మేరకు నివాయి, అకట్టు బళ్లు దీక్షలు రాజ్ఞాదాయ.

శసకలఘు- దులున్న మొదలైనవి వారు అనుభవించేటట్టు కాలువబడి అమరంగా అంగీరస సంవత్సరం లాగాయతు సెలవు ఇచ్చినాము గనుక గ్రామం వారి అధీనం చేసేది. అంగీరస సంవత్సర చైత్ర శు ౧ం లు ఇందుకు శకం ౧౬౩౪ అవుతున్నది॥

॥౧౧౨॥ సదరి తాంబంగారు యాచమనాయుని వారు సదరి తాంబ్రశాసనము లు పేర వ్రాసిన తాకీదు, సారాంశ కోనేరి రాయునికి వెంకటగిరి సీమలో కురబెకుంట గ్రామము
౨౪ లో అగ్రహారం సగం గ్రామం గాక నగరి గ్రామం సగం మేరకు మాన్యాలు ఛైర్జా నగరికి॥ ఇస్తూ ఉన్నప్పుడు ఇవ్వలేమని మనవి చేసుకుంటిరి గనుక అందులో రెండు పుట్లు మన్నీ చేసేటట్టు గాను పందుం ధాన్యం మాత్రం నగరికి ఇచ్చేటట్లు నిర్ణయం చేస్తిమి గనుక సగం గ్రామం వారి వశానకు ఇచ్చేది. శ్రీముఖ సంవత్సర చైత్ర శు ౧ం లు ఇందుకు శకం ౧౬౧౪॥

॥ఈ అంతు నూటపదిరెండు దానపత్రములు శిలాశాసనాలు తామ్ర శాసనాలు సనదులలో కూడ అయినది. ఈ పైన వ్రాసిన వెలుగోటి బంగారు యాచమనాయుని వారే ఇప్పుడు వెంకటగిరి సంస్థానాధిపతులై వున్నారు. వీరు దత్తు వచ్చిన తర్వాత కృష్ణమున్నకు మార యాచమనాయుని వారు స్వదత్తు. ఈ వెలుగోటి వారి వంశావళి యాచప్రబంధమనే సంస్కృత పుస్తకములో వుండగా వాటిని చదివి చూడగా నిస్సారాంశముగా వ్రాస్తూ వుంటిని. అయితే ఈ ప్రబంధములో వుండే వంశావళి బాగా లేనిది లేదు. ఇది గాక ఇందులో చిన్న సంగతులు వ్రాసినది మూనవ చరిత్రగా తోచబడలేదు. అయినాను వాటికి నా నకలు వ్రాయడానకు ప్రారంభం చేస్తూ న్నాను॥

చిట్టివేలు తాలూకు శాసనాలు వగైరా తర్జుమా వేసి తయారు చేసినాను. ఈ నెలలో వ్రాసిన ఉత్తరాలు ॥౧॥ చన్నపట్నం రవాసర్లు జనరలు వారి మున్నేజరు రామస్వామయ్యగారి పేర వ్రాసిన అర్జీలు వెంకటగిరి నుంచి ॥౧॥ తా

రీఖు 3 ఇందులో నారాయణరావుగారి పోటు ఫిబ్రవరి 17 తారీఖులగాయితు
మార్చి ఆఖరువరకు మహారాష్ట్రం - పున్ని ॥౧॥ తారీఖు ౧౪ ॥౧॥ తారీఖున్ను
ఈ నెల్లూరు కలెక్టరు మేస్తరు థాంసు ప్రజలు ధారణాలి పేర వ్రాసిన అర్జీలు —
తారీఖు ... నేను వెంకటగిరికి ప్రవేశించిన వర్తమానం ౧ తారీఖున
ఇక్కడ పనులు సాగేది వ్రాసినాను ౧ తారీఖు ౨౬ ఏప్రియల్ నెల జీతం నిమిత్తం
వ్రాసినాను॥ ఇక్కడికి ఏప్రియల్ నెలరి పోటు సొంతమైనది॥ — — —

నారాయణరావు ముత సద్దిలారాకె కర్నల్ కాలిన్ మెకంజీ సర్వేయరు జనరల్-
౧౮౦౪ సంవత్సరం మే నెల రిపోటు వెంకటగిరిలో వుండి చేసిన మద్దతు - వెంకటగిరి సంస్థాన
కర్తలైన వెలుగోటివారి వంశావళి తెనుగు పద్యకావ్యం పుస్తకం వుండి దాన్ని చదివి యీ గ్రంథ
ములో వుండే ముఖ్యమైన వారి పేళ్లు వారు వారు యేలిన రాజ్యములున్ను యేలితిరని వ్రాసినా
ము॥౧॥ వీరికి మూలపురుషుడైన చవ్విరెడ్డి అనేవాడు అనమనగుంట ... ధనంజయవదిన
దున తవ్వేసి ద్రవ్యశాలై సోచెదనేవా స్థబలి ఇచ్చి లోమిది లక్షల పైకం తీసుకొని ఇది గాక బేతా
ళునిచేత వరలబ్ధుడై కాకతి గణపతి రాయల చేత బాలించిన రాజ్యం యేను ముటుకుత్తూరు
తీసుకొని పిల్లలమర్రి బేతాళరావుడనే వాడు ముగతగిరి అనుమకుంట రాజ్యం యేలినాడు॥ ఇత
నికి ముగ్గురు కుమారులు. ఇందులో ప్రసాదిత్యుడు అనే అతడు కాకతి వారి సంస్థానములో కార్యకర్తై
వుండి గణపతి రాయలు చనిపోయిన తరువాత ఆ సంస్థానాన్ని నిలిపినాడు॥ ౧॥ ఈ వంశములో అన
పోతానాయుడు మాదానాయుడు అనేవారు జల్లపల్లి కోట వద్ద యుద్ధం చేసి నూటొక్క రాజు
లను చంపి రగణమువది పింఛ సకలమైన బిరుదులు సంపాదించి రాజుకొండ అనపోతానాయ
డున్ను, దేవరకొండ మాదానాయుడు పంచుకొని యేలినారు॥ ఈ వంశములో పెద్దవేద
గిరి నాయుడు వేములకొండ వద్ద సత్తెకెదేవు బాదుషా బుక్కదేవుని, కన్నడదేవుని కంబాల దే

వుని. ఉదయగిరిదేవుల, కొట్టవేములకొండస్థలమందు రణరంగంచేసి యేకశిలానగరసమీపాన
చేసి కొన్ని బిరుదులు వహించినాడు౹౹ ౧౹౹ ఈ వంశములో కుమారమాదనాయుడు అనేవాడు
దేవరకొండ మీదికి యెత్తివచ్చిన యజ్జిక్రిష్ణమనాయున్ని చంపి అతని రాజ్యం వరికొండదుర్గం
తీసుకున్నారు. ఇతనికి చినవేదగిరి నాయుడు, లింగమనాయుడు ఇద్దరు కలిగిరి. ఈ వంశము
లోగల పెద్దవేదగిరినాయుడు అనే ఆయన అనవేమారెడ్డి తమ్ముడైన మాచారెడ్డిని కొట్టి అత
నివలె ఆకృతి చేసి తమ్ముపడినందున అంతే పీకదాను నవా ~~[illegible]~~ దిగించినంతల్లో ఆ
నవేమారెడ్డి తిరిగి పైన వ్రాసిన చినవేదగిరి నాయున్ని చంపి పైన వ్రాసినప్రకారంచేసి సింహాసనత
లాట బిరుదు సంపాయించినందున పైన వ్రాసిన లింగమనాయుడు పంతొండుయేండ్లవాడైవుం
డగా తనయొక్క బంధుజనాలును కూడుకొని ఆ అనవేమారెడ్డిని కొట్టి తన తమ్ముపడి
నేలో పాదిగించి తిరిగి ఆ బిరుదు తాను వహించి లోగడ తనచేతులోనాడు దేశకవన్నెరు
దు అరిగి తీసుకొనిపోయిన సందికంత్రం పోతరాజు అనేకరాని అనవేమారెడ్డి వద్దవుండగా
తిరిగి తీసుకొని స్త్రీ ముప్పైరెండు దుర్గాలు సాధించెను. ప్రౌఢదేవరాయలవల్ల బిరుదులు పొంది-
నాడు౹౹ ఈ వంశంబున చినలింగమనాయుడు అన్నమనాయుడు అనేవారు అన్నతమ్ము
లు. ఇందులో అన్నమనాయుడు ఘుండికోటకు ముట్టడిగా దిగితే వోలిపల్లె బుక్కరాజు రా
త్రియుద్ధం చేసి అతన్ని చంపినంతల్లో ఇతని తమ్ముడు పైన వ్రాసిన సింగమనాయుడు తనమరది
జూపల్లి కొండమనాయున్ని పంపించి ఆ వోలేపల్లి బుక్కరాజు హరిచేటి కోట జూచ్చి తెలి కోటతీ
సుకొని అతనికి అభయం ఇచ్చి పిలుచుకొని వచ్చెను-

౧౹౹ పైన వ్రాసిన సింగమనాయునికి మారుడు అనపోతానాయుడు పాను
గల్లుకోట తీసుకొని ఆ రాజ్యం యేలి రాజమహేంద్రరెడ్లరాజ్యం కొట్టి మహాబలవంతు
డై భూమి రాజ్యం కట్టుకొని ప్రౌఢదేవరాయలవద్ద నిర్వాహం కుదిర్చి పొందెను౹౹ — — —

౧౪-ఈవంశంబున సర్వజ్ఞసింగమనాయుడు అనే ఆయన నాటకాలంకారశా
స్త్రములయందు బహుప్రవీణుడై సర్వజ్ఞసింగమనాయుడనిపించుకొని బహుప్రసిద్ధిని
పొందినాడు.-౧౪ ఈవంశంబున నిర్వాణరాయప్పనాయుడు అనేవాడు మహాత్ముడున్నూద
యాళుడున్ను. ఔదార్యములలవాడై వెలుగోటిస్థలానరాజ్యంచేస్తూ వుండెను. గనుక ఇతడు
మొదలుకొని ఈసంతతివారికి వెలుగోటివారనే ఇంటిపేరు కలిగినది. తత్పూర్వంరాచవార
నే పేరు.-౧౪ ఈవంశంబున తిరుపతినాయుడనే ఆయన కృష్ణరాయలవద్ద ప్రభువై వుం
డెను. ౧౪ ఈవంశంబున గనితిమ్మనాయుడు అచ్యుతరాయలవారి ప్రభుత్వంలో బాం
బోతితిమ్మరాజును కొట్టి వధియించి బిరుదులు పొందినాడు. ఇంకా కొన్ని స్థలములయం
దు యుద్ధమున్ను చేసి ప్రబలుడైనాడు. ౧౪ ఈవంశంబున కస్తూరిరంగప్పనాయుడు మోరు
వగోవ మహోలి ఆప్రాంతాలనున్న రాజులను జయించి మట్లతిమ్మరాజు వరదరాజు మీదదం
డుయెత్తి వచ్చిన ఏబై సైన్యం మీద యుద్ధం చేసి జయం పొందెను.

౧౪ ఇతనికుమారుడు యాచమనాయుడు వెంకటపతిరాయలుకు సాటికరాజ్యదే
యగాడు ఉత్తరమల్లూరివద్ద దావాలపాపానాయుడున్ను. మట్లవారు, దామెరవారు, ఇంకా దక్షి
ణాది పోలెపట్లవారి మీదికి దండుయెత్తిపోయి యుద్ధం చేసి జయించెను.-౧౪ ఈవంశము
లో వెంకటాద్రినాయుడు చంజీదుర్గాలు మొదలైన రాజ్యం యేలుతూ వుండి పాలెంకోటవద్ద
యెత్తి రాజును జయించి వెంకటగిరిలో గొబ్బూరి జగ్గరాజు వుండగా యుద్ధం చేసి వెంకటగిరి
ని స్వాధీనం చేసుకొనెను. ౧౪ ఈవంశంబున బంగారుయాచమనాయుని వారికి అలంపనపో
లు తుపనాపోలి అలంపనావారి ప్రభుత్వములో వెంకటగిరిరాజ్యము ఇచ్చిరి. ఇతడు పురుషు
డు మొదలుకొని ఇప్పుడు వెంకటగిరిలో ప్రభుత్వం చేస్తూ వుండే బంగారుయాచమనాయు
డు అయిదవ పురుషుడు.-పైన వ్రాసిన పురుషులు అందరిలో కొందరిని తంత్రీను

మూడు వరుసగాను న్ను. కొందరి నితద్వంశంబున పుట్టినవారని వ్రాసినదిగాని అంత్తాతం
శ్రుపిమ్మట కుమారుడుగాను క్రమంగా వ్రాసినదికాదు. వారి వంశావళి పైన వ్రాసిన పుస్త
కములో కొందరు ప్రసిద్ధి అయిన పురుషులున్ను వారు వారు ప్రాముఖ్యము చేసిన స్థలా
లున్ను గ్రంథములో వుండినది గోష వారంగా వ్రాసినాను. ఇందుల వివరం గ్రంథం పంపిం
చినంతల్లో విశదమవును. ఈగ్రంథం సుమారు నాలుగువేలు వుంటూన్నది. దానినకలున్ను
వ్రాయిస్తూవున్నాను. ఇదివరకు గ్రంథం ప్రసంగం అయినది.- ఏప్రియల్ మే నెల రిపోర్టు
నకప్రాంతము నానకలు వ్రాసినాను.- ఈమే నెలలో నేమరవానా చేసిన కాగితాలున్ను, నా
పేరు వచ్చిన కాగితాల తాలుకు వివరం.- ౧౧వ తారీఖు రవానా చేసిన కాగితాలు

౧. చెన్నపట్నానికి సర్వేయరు జనరలు వ్యాసదేవజరు రామస్వామిగారి పేర జాబు ౧. నె
ల్లూరి కలెక్టరు మేస్తరు థామసు ప్రేజరు దొరగారి పేర జీతము నిమిత్తం వ్రాసిన జాబు ౧౨
తారీఖు ౧౪ నెల్లూరి కలెక్టరుగారు నా జీతం ఏప్రియల్ నెల తాగాయితి నెలకి పొన్నగం
చొప్పున ఇచ్చేటట్టు... వెంకటగిరి సంస్థానికపైన వెలగోటి బంగారు యాచమనాయు
నిగారి పేర [illegible]ను వక జాబు, నా పేర వక జాబు వచ్చినది, సంస్థానికుల జాబు వారికి వప్ప
గించినంతల్లో అదే ప్రకారం జీతం ఇస్తూవున్నామని చెప్పిరి. ౧౦ చెన్నపట్టణమునుం
చి సదరు శ్రీరామస్వామిగారి వద్దనుంచి వచ్చిన కాగితం అన్నీయును. పుస్తకాలు మొదలైనది సం
గ్రహము చేసేది నిన్నటిపోటు వ్రాసే కాగితాలున్ను కైఫియత్తులు వగైరా రవానా చేస్తూవచ్చే
దన్ని వ్రాసినారు.- ౧౮ తారీఖు సంస్థానికులు కలెక్టరు వారి జాబు ప్రకారం ఏప్రియల్ నె
ల నాజీతం పది... వరహాలు ఇచ్చి రసీదు తీసుకున్నారు.-

౨౧ ౨౦ తారీఖున సంస్థానం వారివద్ద నా జీతం తీసుకున్నాను, అని కలెక్టరు పేర శ్రీ
జీ వ్రాసినాను.- ౨౧ చెన్నపట్నానికి సదరు శ్రీరామస్వామిగారి పేర వ్రాసినాను.- ౨౨ వ తా

రీలున కలెక్టరు ధారవారి వద్దనుంచి మేము వ్రాసుకున్న కాగితానకు జవాబు వచ్చినది॥—

మే నెల రిపోర్టు అయినది. తారీఖు ౧౮ మాహె జనవరి ౧౮౧౮ సంవత్సర దరజా నాకమైదు

వెంకటగిరి నారాయణరావు ముత్సద్దీ ఇలాకె కెనరల్ కాలిన్ మెకంజీ సాహెబు సర్వేయరు

30- జనరలు—॥. ॥రిపోర్టు నారాయణరావు ముత్సద్దీ ఇలాకె కెనరల్ కాలిన్ మెకం

p జీ సాహెబు సర్వేయరు జనరలు మాహె జూన్ ౧౮౧౮ సంవత్సరం వరకు॥— —

31· రిపోర్టు నారాయణరావు ముత్సద్దీ ఇలాకె కెనరల్ కాలిన్ మెకెంజీ సాహెబు సర్వే

య్యరు జనరలు మాహె జూను ౧౮౧౮ సంవత్సరం వెంకటగిరిలో చేసిన మేహనతుకు తపసీలు

౧౮ తారీఖు లగాయతు తారీఖు ౧౮ వరకు సంస్థానం వెలుగోటివారి వంశావళి మే నెల రిపో

ర్టు దానపత్రాలు వగైరా శకప్రాంతముగా వ్రాసి ౧౮ తారీఖు నాడు చన్నపట్నానకు రామ

స్వామి అయ్యంగారి పేర జాబు వ్రాసి పోస్టుయల్ మే, జూను నెలల రిపోర్టు తెలుపవలెను ౧౨

ఫిబ్రవరి ౧౧ తారీఖు మొదలు మే నెల వరకు నెలలు ౩ ౧౪ సర్కారు బాబతు జమాఖర్చుప్ర

రవానా చేస్తిని॥ ౨౧॥ తారీఖు ౧౧ లగాయతు ౨౧ తారీఖు వరకు వెంకటగిరి క్షేత్రియ్యలతు

చూచాను ఉన్న దానపత్రములను కల్లున్నట్టు వ్రాస్తూ వుంటిని॥ ౨౨॥ తారీఖున వెంకటగి

రిలో నడిచిన సంగతులు ఏమంటే వెంకటగిరి సంస్థానీకుడైన ఇప్పుడు వుండే బంగారు యా

చమనాయనివారి సాకుడు తల్లిగారి అన్న అయిన జూపల్లివారి రాయాది అయి

న చంగాటి పెద్దన్న ఇతని తమ్ముడు ఐనాది నాయుడు గాడిచర్ల ఉలబువా

దినములుగా వెంకటగిరి తాలూకాలో అతిమిలిగ్రామం ౧. శ్రీపురం గ్రామం ౧ యిటో

గ్రామాలు అమరబడిగా నడుస్తూ వుండేది. వెంకటగిరి సంస్థానీకుల వద్ద ఏయుద్ధుల ద్వా

రి అయిన సుబ్రమణ్యం అనేవానికి కన్నెల వ్రాసినే పెద్దన్నకు నున్న విరోధం సంభవించి

నందున రెండు గ్రామములు జప్తీ చేయవలెనని చేస్తే వారు జప్తీ ఇవ్వమంటే సుస్థా

నీకు ఒనెల్లూరి జిల్లా కోర్టులో ఫిర్యాదు చేస్తే అది ఫైసలు అయి ఆ గ్రామం సంస్థానీకులు
గాన కు ఇచ్చేలాగున ఫైసలు అయినది. ఇందులో రెండు సంవత్సరములు గ్రామం వారు
అనుభవించి చేశారు. మళ్లీ కోర్టు ఖర్చులతో కూడా పదివేల రూపాయలు సంస్థానీకులకు
ఇచ్చేలాగున ఫైసలు అయినది. ఆ పైకం ఇచ్చేది అని కోర్టు వారు పెద్దమనుషులు అతని తమ్ముడు
వెంకటాద్రి నాయునికి వారంటు వ్రాసి పంపిస్తే వాయిదా వేసినారు. ఆ వాయిదాలున్ను
గడిచిన తరువాత కోర్టు నుంచి ఇద్దరు తలాయతులు కోర్టు వారి సెలవు ప్రకారం వారంటు
తీసుకొని పైకం ఇచ్చేది. లేనంతట మీ ఇల్లు వేలం వెయ్యమని సెలవు అయినది. అని అడిగితే
అందుకు పెద్దన్న పైకం ఇస్తాము, లేకుంటే మా ప్రాణమే ఇస్తాము అని చెప్పుతూ వచ్చినారు.

తారీఖు [illegible] నాడు సదరి వీరు తలాయతులు వచ్చి పైకం ఇచ్చేది లేదా ఇల్లు

32\. వేలం వేస్తాము అనిరట, అందుకు నాలుగు దినాలు సబూరి చేస్తే పైకం ఇస్తున్నాము
లేకుంటే కోర్టు వారు అన్యాయం చేసినారు గనుక మా ప్రాణాలే ఇస్తామని. వారు వారి స్త్రీలు
గర్భిణీలు స్నానం చేసి ప్రాణాలు ఇచ్చేటట్టుగా సిద్ధమైనారు. అందుకు తలాయతులు
అదే ప్రకారం నాలుగు దినములు సబూరి చేసినారు. - తారీఖు [illegible] చిన్నపట్టనమునుం
చి నారాయణ నాయుని పేరగా తారీఖు వ్రాసిన జాబు వచ్చి చేరెను, అందులో అన్నేమంపు
స్తానాలు వగైరా సంరక్షణ చేసేది అని వ్రాసినారు విశదం అయినది.

తారీఖు [illegible] సదరి కోర్టు తలాయతులు వచ్చి సదరి పెద్దన్నకు పైకం ఇవ్వమ
ని అడిగితే ఇప్పుడు మా వద్ద పైకం లేదు, మేము మూడు వేల రూపాయలు ఇస్తున్నాము. కద
మ పైకం మూడు నెలల మీద ఇస్తున్నాము. ఈ ప్రకారం కోర్టు నుంచి వాయిదా చేయించి
సతెప్పిస్తే పైకం ఇస్తామని చెప్పినంతట తలాయతులు వాయిదా చేసేటందుకు మేము స్వతం
త్రులము గాము, మీరు పైకం ముస్తైకట్టి మోపకట్టి నెల్లూరికి జడ్జీ దొరగారి వద్దకు పం

పించి మాపేర వారికుం తెలిప్పిస్తే వేచి పోతూన్నాము, అవకాశనే అందుకు వారు మేము పంపిం
చే దేవేదు అని మాత్రాణాలు ఇస్తామని అంటే సదరి పింఢ లాయతులవల్లనే మిన్న అధికమా
టలు జరుగలేదు. మీరు ఈప్రకారం చేయరాదు. యేవిధానైనా పైకం ఇచ్చేలాగున వ్రాసుకొని-
మీయొక్క ప్రాణాలు నిలుపుకోవలసినది. అనియన్ని విధాలస మాధానం చేసినప్పటికిన్ని వారువి
నక పెద్దన్న ఇంట్లోవున్న సామాను వారి వద్ద వున్న నౌకర్లకున్ను ఇంకా కొందరికిన్ని ఇచ్చిరి॥—
అప్పుడు దురలాయతులు తీసుకున్న వారికి మీరు ఈప్రకారం వారి సొమ్ము తీసు
కోరాదు. అని అనినంతట వారు కత్తి మొగంగా ప్రాణాలకు తెగపడి వున్నారుగనుక ఆనౌక
ర్లు అన్నమాటలు. మీరుకావలసినవేస్తే తీసుకోవలసినది. ఆయుద్ధాలు చేతపట్టుమని అ
డిగిరి గనుక వారిని అటకాయించడానకు మంచిది కాదని నిలిచిరి. అధవా వారిని అట
కాయిస్తే వారు తెగపడి నరకడానకు సిద్ధమై వుండిరి. ఈప్రకారం సొమ్ములు వారి వారికి ఇచ్చి
33 సన్నద్ధం చేసి పెద్దన్న భార్య, ఇతని తమ్ముడైనాది నాయుని భార్య ఇద్దరు స్త్రీలు వారికి గ
న్నెలో విషం కలిపి సిద్ధం చేసి వారికి మీరు మా పాతివ్రత్యానికి కీర్తి తేవలసినది. అని ... ఇం
టిలో గది పరిచి స్తంభాలకున్ను, దూలాలకున్ను బట్టలు నూనెలో తడిపి మట్టి వారి ఇంటి
లోవున్న పెట్టెలు మొదలైన కొట్టి అందులవున్న వస్త్రాలు వాటి నన్నిటిని కాల్చిపెట్టున్ను, ఇందులో త
గుల పెట్టి ప్రాణం ఇవ్వడానకు తెగపడి ఆయుద్ధాలు వారి ఇంట్లోవుండే బంధువులున్ను నౌ
కర్లున్ను వీరు అందరు పెంపుమైన మంది సిద్ధమైనారు. ఇంట్లోనున్న వారి వాకిటనుండిరి॥—
ఈ సమయంలో మన సంస్థానికులున్న వారికి లోపల నుండి విరుద్ధముగా వుండి
నందుచేత తమ మీద వారు వత్తురని సంస్థానికుల వాకిట తమ నౌకర్లు అయిన సిపాయీ
లు బంట్రోతులు .... మొదలగు నాంద్లు మొదలైన వారిలో తమ తమ ఆయుధాలతో కూ
డివుండిరి. సంస్థానికుల వద్ద ముఖ్యకార్యస్థుడైన సుబ్రమణ్యం అనే వాని కచ్చేరి పైన వ్రాసిన

పెద్దన్నకున్ను ఇంతగా విరుద్ధం అయినది గనుక వాని మీద కోపవత్తురని వాని వాకిటను మన్ను శిపాయీలు మొదలైనవారు ఆ యుద్ధాలలో కూడా తయారుగా వుంటిరి॥

నేటిదినం నేను సంస్థానికుల కచ్చేరిలో వ్రాస్తూ వున్న సమయమున నేను ఇక్కడ వుండరాదని పగలు రెండు ఝాములకు నేను దిగి వుండే ఇంటికి వస్తిని। నేటిదినం వెంకటగిరిలో బహు గడబిడిగా వుండినందుచేత కోమట్లు మొదలైన వర్తకులు అంగళ్లు కట్టి వుంటిరి. పైన వ్రాసిన పెద్దన్న సాయంత్రమున కోటలో దళాయతులతో చెప్పినదియేమంటే నేను రాత్రి వస్తాను రెండు ఝాములకు మీరు వచ్చి చూచేది అనగా నేదళాయతులు జవాబు ఇచ్చినది. మేము రాత్రి వేళ రావడానికి కాయిదా లేదు. అంటే అందుకు వారు అనినది. తెల్లవారి మాకు సమాచారం తెలుస్తున్నది అని చెప్పినారు। దళాయతులు సాయంత్రం లేచిపోయిరి॥

రాత్రి సంస్థానికులకున్ను పెద్దన్నకున్ను సమాధానం జరిగేటందున సమాచారం విన్నాను॥ ఇవ్వేళ దినం లో మూడు ఘంటలకు సదరి దళాయతులు వచ్చి పెద్దన్నను పైకం సమాచారం ఏమి చెప్పినారు అని అడిగితే మూడు ఝాములకు చెప్పుతున్నాను. అని అన్నారు. దళాయతులు లేచిపోయిరి. నేటి దినం వెంకటగిరిలో వున్న వా...బలంగా వుంటిరి. సంస్థానికుడైన బంగారు యాచమనాయున్ని పెంచుకున్న కుమార యాచమనాయు
34 నికి నలుగురు భార్యలు. అందులో పైన వ్రాసిన పెద్దన్న చెల్లెలు ఒకర్తె, అది ముందుగా చేరిపోయినది. మరివక భార్య కాళహస్తి సంస్థానికుడైన తిమ్మనాయునికి మారేటి ఆయమ మన్నక్కడ వుండేవారు ఖర్చులు చక్కగా విచారించడము మున్న... నున్న లేదు గనుక సమాధానం లేక కాళహస్తిలో వున్నది॥ మిగిలిన ఇద్దరిలో వెంకటక్క అనే ఆయమ నిన్నటి రాత్రి సంస్థానికుడైన బంగారు యాచమనాయునికి వారు ప్రాణాలు విడువడానికి సిద్ధమై వున్నారు. పైకం నిమిత్తం వారికి ఈలాగున సంభవించరాదు అని........ నేటిదినం పెదయాచమనాయమ వెం

కటగిరి విడిచి ఉత్తరాదికిన - . . . . . . తాటాకుపాదికి అనేస్తా మాణికి పోయను. --

సంస్థాపకులకున్నూ పెద్దన్నకున్నూ సమాధానం జరిగినట్టు. --- 1 రాత్రి సంస్థాపకులైన సరదిబంగారు యాచమనాయుడు . . . . తల్లిగార్ని పలవరానకు పోతాము నిన్ను వేటకు పోతాము అన్నిన్ని చెప్ప తాము వుండటం మంచిది కాదని వేచి పోయను. - సంస్థాపకులు మొన్న వారు భార్య అయిన సుబ్రమణ్యం అనే వాడు వెంకటగిరిలో వున్నారు.

నేటి దినం పెద్దన్న తమ్ముడు ఇంట్లో వున్నారు. సంస్థాపకులకున్నూ వారికిన్నూ సమాధానం అయ్యేలాగున వేదనిజములు వాడుకున్నారు. - నేను వెంకటగిరికి వచ్చినట్లు గానుతు సంస్థాపకుల కచ్చేరిలో ప్రత్యేక స్థలముడు సంస్థానాలు కాదాయి వచ్చి కైప్రత్యుత్తువగైరా వ్రాయించేవారు. నేటి దినం నన్ను పిలువనంపించినారు కచ్చేరీకి పోయి కైప్రత్యుత్తులు వ్రాస్తూ వుంటిని. తారీఖు ర ఇక్కడ వెంకటగిరిలో జరిగిన సమాచారము నెల్లూరికి వెళ్ళబోయే మేస్త్రీ ధాంసుక్షేజరుద్దారగారి పేర అర్జీ వ్రాసి రవానా చేస్తిని. నేటి దినం విశేషం యేమిన్ని లేదు. నేను కైప్రత్యుత్తులు వగైరా వ్రాస్తూ వుంటిని. తారీఖు ౯ చన్నపట్నానకు ఇక్కడ నడిచిన సమాచారములు. . . . . . భోగినదంతకం అనే తెనుగు పుస్తకం వెంకటగిరి సంస్థాపకుల వద్ద . . . . వారి మీద బామ్మన పోతరాజు అనేక వేశ్వరుడు వ్రాసిన భాగవతం నకలు వ్రాసిన రిరవానా చేస్తిని. -

తారీఖు ౧౦ తేదీ దినం విశేషం లేదు. నేను కైప్రత్యుత్తులు వగైరా వ్రాస్తూ వుంటిని. సంస్థాపకులైన పైన వ్రాసిన బంగారు యాచమనాయుడు తమలంక . . . . వెంకటగిరికి ఉత్తరం ఈశాన్యం నాలుగు ఆమడ మనబోలు షిరూరు చేరిరని సమాచారము వచ్చినది. తల్లిగారి వూరికి పోతే ఆయమెకు స్వల్పం -- అవుతున్నది అని కారుభార్ సుబ్రమణ్యాన్ని ధనే చేత తల్లిగారి వూరికి పోవలేదు. ఈ నెలలో నేను వ్రాసిన దానపత్రముల సారాంశము. ౧. చయాచసముద్రం అగ్రహారీకుల వద్దిదానపత్రం, గొంటి

శకం ౧౬౬౪ విరోధి సంవత్సర జ్యేష్ఠ శు ౧౫లు (?) మతుకొ చల్ల గోత్రం వెలుగోటి కుమా
రయాచమనాయుని పౌత్రులు, బంగారుయాచమనాయుని పుత్రులైన కుమారయాచ
మనాయుడు యాచసముద్రమందు .... మొనిమిడి ఇండ్లవారికి ఇచ్చిన భూదానధర్మశా
సనక్రమమెట్లన్నను, మా అమరనాయంకా నకు నడచే వెంకటగిరి సీమలో కసుబా వెంకటగిరి
కి తూర్పు మేటికి .. కూడలిన కలుజు కట్టించి మొలకాలువ తవ్వించి మాతన ముగావక
గ్రామంచేసి వెంకటగిరి మాదాపురం, కలపాడు, మండ్లంపల్లె, సిద్ధగుంట లో అయిదు గ్రామ
ములలోను పోటి పాలం సంత్ర వాంచేసి యల్లచ తుష్టిమయ ల్లారాల్ల వేయించి వాడ్లు నిదయ
చేసి ఇస్తిమి ॥౧॥ ● తిరుపతిలో వుండే ప్రతివాది భయంకరం అన్నంగరాచార్యుల వద్ధి
దానపత్రం, శాలివాహన శకం ౧౬౫౪ శ్రీముఖసంవత్సర భాద్రపద బ ౧౦ లు అన్నంగరాచా
ర్యుల వారికి రేచల్ల గోత్రం బంగారుయాచమనాయుని పౌత్రుడు, కుమారయాచమనాయు
ని పుత్రుడు పెద్దయాచమనాయుని గారు మా కు నడిచే జాగీరు వెంకటగిరి సీమలో పెరిమి
డి గ్రామములో కొత్త చెరువు కట్టించి ఇస్తిమి వీరివద్దనే వుండే దానపత్రం శాలివాహనశకం
౧౬౭౬ భావసంవత్సర జ్యేష్ఠ శు ౧౫లు సదరి వారి అన్నంగరాచార్యుల వారికి వెలుగోటి బంగారు
యాచమనాయుని గారి పౌత్రులు, కుమారయాచమనాయుని పుత్రులు బంగారుయాచమ
నాయుని గారు వెంకటగిరి సీమలో రెడ్డెమునగపాడు గ్రామం ఇచ్చిరి ॥—

/॥౧॥ వెంకటగిరిలో మాడభూషి వెంకన్నాచార్యుల వద్దిదానపత్రం శాలివాహ
న శకం ౧౬౯౧ తారణ సంవత్సర శ్రావణ బ ౫లు మాడభూషి చక్రాచార్యుల వారికి సదరి బంగా
రుయాచమనాయుని గారు వెంకటగిరి సీమలో పెరిమిడి గ్రామములో వారికి పదమటి
మళ్లకుంటు ఇంటి ఇస్తిమి ॥—౧॥— – – కందాళ భావనాచార్యుల వద్ధి సనదు, వెలుగో
టి కుమారయాచమనాయుని వారు సర్వజిత్తు సంవత్సరం పుష్య మాఘ వెంకటగిరి వ్రాసిన తా

కేము, కుమారకంటాల భావనాచార్యుల వారి గ్రామానకు ...... పల్లెకో మేరకు నాలుగు
6 పుట్లపంటు తీసుకుంటూ వున్నారు. .... ఆరభ్య రెండు పుట్లున్నప్పుడే సుమితిత్తు
చ్చేటట్లు నిర్ణయంచేసినాము. అదే ప్రకారం మేరలు ప్రతిసంవత్సరం ముత్రకాశ విశ్వనాథస్వామి
మెగశుంగం ఓ భయం ప్రకారం నడిపించేది॥ .... ఈసంవత్సర భాద్రపద శు బలు ఇందు
కుశకం ౧౬౯౯ అవుతున్నది॥ పై నావ్రాసిన గ్రామానకు దానపత్రం సుమారు ౧౩౦ సంవత్సరము
లు అయినది. ఆ దానపత్రం ఉత్తమల్లారి యుద్ధములో చనిపోయిన వెలుగోటి బంగారుయా
చమనాయునింగారు వ్రాసియుంచినది. ఆ దానపత్రం శ్రీ బ్రాం వర్ణాల దాయాదులకు పకరికని
ట్టికరాజ్యము ను ఇంట్లను విడిచిపోయినప్పుడు దానపత్రంపోయినది, గ్రామం మాత్రంలా
నాయతి అనుభవంగా వున్నది॥ ౬॥ వెంకటగిరిలో కాశీ విశ్వనాథుని దేవళం అర్చకు
లైన సుబ్బయ్య గురుకులవద్ద దానపత్రం శాలివాహనశకం ౧౭౦౭ విశ్వావసు సంవత్సర మా
ఘ బ ౧౦ లు వెలుగోటి కుమారయాచమనాయుని వారి పౌత్రులు, బంగారు యాచమనా
యుని వారి పుత్రులైన కుమారయాచమనాయునింగారు సుబ్బయ్య గురుకులగురుమూర్తుకా
శీ విశ్వనాథస్వామి పూజ నైవేద్య భాగంచేసేటందుకు మాకు నదిబేడాగారు వెంకటగిరి
మలో కసుబా వెంకటగిరి పొలంలో విశ్వనాథపుర మనే గ్రామం మాన్యలరుసుములుచేసి
జుగా ఇస్తిమి - ॥౭॥ వెంకటగిరిలో లోహాకాంతుబ్రాహ్మల్లవద్ద దానపత్రం శాలివా
హనశకం ౧౭౧౧ ప్రమాదీచ సంవత్సర పుష్య శు ౧౦ లు కొంతుబ్రాహ్మలుగారికి జనకగోత్రంబా
కొలసం ముకుంద పౌత్రుడు శీతారామయ్య పుత్రుడు వెంకన్న మాకు దలకం పాటపొల
ములో ఇనాముగా దయచేసినట్లు తిరిగి ఆరుగోర్ల పొలములో సగం పొలం సాగుబడిమ
ది హాలులో కూడా మహారాజశ్రీ బంగారు యాచమనాయునింగారు వీరి మాతటపాప
మ్మ అక్కమ్మగారి ప్రతిగా ఇస్తిమి॥ ౮॥ వెంకటగిరిలో అన్నదానం సుబ్బాశాస్త్రులువద్ద

దానపత్రం. శాలివాహనశకం ...... సంవత్సర పుష్య బ 2లు వెలుగోటి కుమారయా
చమనాయని గారి పౌత్రులు బంగారు యాచమనాయని గారి పుత్రులు కుమారయా
చమనాయనిం గారు అన్నదానం వెంకట్రామ శాస్త్రుల వారికి మాకున్న తిరువేంగళనాధ
ప్రాకారాగ్రహారపు పొలములో దక్షిణ పార్శ్వం నలుపై గొర్రె పొలం ఇంత్రావ్ వినియోగం చేసి ఇస్తిమి॥

౯॥ కందాళ రంగాచార్యుల వద్ద దానపత్రం॥ శాలివాహనశకం ౧౬౧౬
ఆనంద సంవత్సర ఆషాఢ శు ౧౧లు సదరి శ్రీకుమార యాచమనాయనిం గారు కందా
ళ అప్పళాచార్యుల వారికి మాకున్న తిరువేంగళ వెంకటగిరి సమిలో కసుబా వెంకటగిరి
పొలములో గుండ్లపసముద్రం పాతిమేరకు ఉత్తరం వుండే పొలం ఇంత్రావ్ వినియోగం చేసి-
బంగారు యాచసముద్రం వినియోగం చేసి ఇస్తిమి॥—.

౧౦॥ వెంకటగిరి వాచస్పతి శేషగురుకుల వద్ద దానపత్రం శాలి
వాహనశకం ౧౬౧౭ నళ సంవత్సర మాఘ శు ౧౦లు సదరి కుమార యాచమనాయనిం గా
రు సుబ్బగురుకులకు విశ్వనాథస్వామికి పూజలు చేసేటందుకు గాను వెంకటగిరి సమిలోని
తిరువరం గ్రామం ఇస్తిమి॥ — ౧౧॥ వెంకటగిరిలో అయ్యనసోమయాజుల సుబ్బాశా
స్త్రుల వద్ద దానపత్రం శాలివాహనశకం ౧౬౩౭ ప్రమోదూత సంవత్సర శ్రావణ శు ౧౦లు
అయ్యనసోమయాజుల సుబ్బాశాస్త్రులకు వెలుగోటి బంగారు యాచమనాయని గారి
పౌత్రులు కుమారయాచమనాయని పుత్రులైన బంగారు యాచమనాయని గారు వెంక
టగిరి సమిలోని స్వయంయాచసముద్రం గ్రామం ఇస్తిమి॥

38 రిహార్ట్ నారాయణరావు ముతస్పది ఇలాకే కన్నల్ కాలిన్ మెకెంజీ సాహె
బు సరవియ్యరుజనరల్ ౧౮౧౪ సం మార్చి నెలా వెంకటగిరిలో చేసిన మేహనతు-తాలూ
కు నెల్లూరి జిల్లా కోర్టు నుంచి చంగాటి పెద్దన్న ను గురించి వచ్చిన దఖలాయిందు

నుంచి వచ్చిన వారంటు చూపి పైకం ఇవ్వవలసినది అని అడిగితే అతడు నావద్ద పైకం లేదనిన్ని త్తుంటు దళాయతులు ఇల్లు వేలం వేస్తామని వాకిట తుండు వేయించి ఇంట్లో చొరక వద్దకు పోతే పెద్దన్న ఆ దళాయతులను మెడ పట్టి లాయించి వెంట లో దళాయతులు వెంచి నెల్లూరికి పోయిరి. ఈ సమయమున సంస్థానికులు వెంకటగిరికి లో లేరు. సంస్థానికుని ముఖ్య కారుభారి అయిన సుబ్రమణ్యం అనే అతడు వెంకటగిరిలో వుండి సంస్థానం ఇలాకాలో వుండే కాపాయీలు మొదలైన వారిని సంస్థానికుల నగరి వద్ద నున్న తన ఇంటి వద్ద నున్న మందు గుండు గిడ్డాయీలు మొదలైన వారికి పంచి తయారుగా వుండెను. ౧౮-- తారీఖు గలాగాయతుల తారీఖు వరకు సంస్థానికుల వంశావళి కైఫీయతు చిత్తా నుంచి వ్రాస్తూ వుంటిని. — —

తారీఖున నెల్లూరి జిల్లా కోర్టు నుంచి దళాయతులు వచ్చిన దరి పెద్దన్న అతని తమ్ముడు వెంకటాద్రి నాయుడున్ను గురించిన వారికి కిస్తీ వారి నామాలు సకలమైన వారికి తెలియచేసే కొరకు నాను వెంకటగిరి లో సాటించి నాళ్ల తప్పులలోను వేయించిరి. అందుల అన్యాయం ఏమంటే, పెద్దన్నాను, అతని తమ్ముడు వెంకటాద్రి నాయుడున్ను కోర్టులో నైవలు అయిన ప్రకారం పైకం ఇవ్వనక తాము నున్న తమ నౌకరీ యున్ను అయిదు ధాల లోకూడ కంపేణి జ్ఞను డిల్లం షు నంచేసి కోర్టు నుంచి వచ్చిన దళాయతులను మెడ పట్టి లాయించినాడు గనుక అతని వద్ద వుండే నౌకరీలకు తెలియచేసేది ఏమంటే. ఇమ్ముల వారు స్వల్ప దినములకాడునే కాని విశేషం దినములుగా పాడువేదు గనుక మీరు బుద్ధిమంతులు అయినట్లు అయితే అతన్ని విడిచి తమ స్థలాలకు పోతిస్సేది. పోయినట్లు అయితే మరి ఏమి మీతం టాదేదన్నేక అతని వద్ద వుండి మరియ పూశై నాఖా షరాయి చేసినప్పటికిన్ని, అతని నౌకరులో వున్నప్పుడికి నివానికి మేజిస్ట్రేటులో శిక్ష చేయదు. అవును గనుక తెలిసి వారి వారి స్థలానకు పోవ్వేనది. పెద్దన్న కొ ఇస్తవారి నామాలు చూచినక్షణమందు నెల్లూరిలో మేజిస్ట్రేటు వద్దకు పో

జరుగుతున్నది. నేను కుంఫిణీ పెద్దన్ననుమేనాదిగాయున్న పళ్లుకాని పెట్టించుటకు షైజును
19 పంపి చదివించడానికి నిర్ణయం అయినది. ఇట్లు సాగిన తరువాత నున్న పెద్దన్నగారి యింటికి పోతే
అవమానమవునని పోలేదు. నేటి దినం వెంకటగిరి సంస్థానానికి చెందిన బంగారు పుటమ్మ నాయు
డు వెంకటగిరికి వచ్చి చేరెను. తారీఖు ౧౭ పెద్దన్న మనుష్యులు బంగారు పుట్టు వచ్చు నెల్లూరు నుండి పప్పు
న్ను తెచ్చుకొనే వారు. నేటి దినం వెళ్లకపోతే సంస్థానికులమని షి ఆ చెరువు మీద వుండేవారిని
నెల్లూరికి నియ్యకుండా అటకాయిస్తే ఆ నెల్లూరి తెచ్చే కావడి వారు ఈరోజే నం పెద్దన్నతో చెప్పినంతట
పెద్దన్న పోలీసు వాండ్లకు చెప్పి పంపించినది, మమ్ముల నీరు తెచ్చుకోనీరు. అంతటి వాండ్లకు
దెబ్బ ఇయ్యకుండా చేసినారు అని చెప్పి పంపిస్తే పోలీసు వారు మీరు మరి వక తావు నుంచి
నీళ్లు తెచ్చుకోవలసినది. మీరు కుంఫిణీ వారి లోబడియుంచి వున్నారు గనుక మీరు
రు కోర్టులో చెప్పుకోవలసినది, కాని మావల్ల కానేరదు అని జవాబు ఇచ్చెను.

నేటి దినమే పెద్దన్న కావడి వాని వెంబడిన లయరు బంట్రోతులను ఇచ్చిన
ట్లకు పంపిస్తే ఆ .... వద్ద వుండే బంట్రోతు కుంఫిణీ వారి దురాయి పెట్టితే మంచినీళ్ల
కు మరి యేమి దురాయి మా తల మీద వున్నది. అని నీళ్లు తీసుకొని వచ్చినారు. ఇక్కడికి వర్త
ప్రస్తాపం అయినది. నేను కైష్ణయ్యరు వద్ద తాళపత్రాలు వ్రాస్తూ వుండి జైమిని భారతం తెనుగు లోపల
త్నుయున్నాయని సంగ్రహించేయమని ఆజ్ఞాపించి వుండిరి గనుక ఆ విసంగ్రహం చేసి వకటి వ్రాయ
డానకు వెంబరి వశానకు ఇచ్చి ప్రారంభించేస్తిని. ఇది గాక విక్రమార్క చరిత్రము నాటక గ్రంథం సం
స్కృతం వున్నది. వాటికి నకలు వ్రాయిస్తూ వున్నాను, ఇది గాక సిద్ధాంత సంబంధమైన పుస్తకా
లు చిన్నవి వుండే వాటిలో కొన్ని సంగ్రహించి యిడానకు దరియాప్తు చేస్తూ వున్నాను. ఇంకా ఇక్కడ
కొన్ని గ్రంథాలు దొరుకును. తారీఖు ౧౮ చిన్నపట్నానికి అయ్యవారికి పేరట జాబు వ్రాసి వెం
కటగిరి ఇలాకాలో వుండే తామ్రశాసనములు, దానపత్రములు, సనదులు వగైరాకి వ్రాయించా

కట్టకట్టి రవానా చేస్తిని. వెంకటగిరిలో వుండే కొన్ని పుస్తకాల లిస్టు వ్రాసి పంపిస్తిని - -.

తారీఖు ౧౬ లగాయతు ౧౮ తారీఖు వరకు పుస్తకాలు వగైరా సదరియరా చేసి సదరి విక్రమోర్వశీయం నాటకం కాళిదాసు చెప్పినది నకలు వ్రాయడానకు ప్రారంభం చేయిస్తిని. తారీఖు ౧౯ చన్నపట్నము నుంచి పుస్తకాలు వగైరా సంపాయించేటందు నమున్ను వెంకటగిరిలో అనేక విద్వాంసులు వుండే స్థలం గ్రంధాలు యేమి కారణాం సంగ్రహం కాలేదు ఆశ్చర్యం తెలియ వ్రాసేది అని వ్రాసినారు. తారీఖు ౧౯ లగాయతు ౨౦ తారీఖు

40. వరకు సదరి పుస్తకాలలో విక్రమోర్వశీయం గ్రంధం వ్రాయించడం అయినది. ఇది నాటకసంకల్ప సూర్యోదయ నాటకగ్రంధము సంగ్రహం చేసి నకలు వ్రాయడానకు వేశి వసానకు ఇస్తిని. ఇదిగాక నాపోజీ వారి తవారీఖు నో ఖా వారి పార్శీ చిన్న పుస్తకం కాబిలరాయడు మారుడు సిద్ధోతిలా లంచేసినది. ౧౫౨. ఇదిగాక పార్శీ పుస్తకాలు నకళ్లు ప్రారంభం చేయించిన వివరం—

. . . . - . అనేది సాదుల్లా ఖాను తమొక్క వృత్తాంతము జసవంత్ రాయడనేకాయస్థుడు చేసినది. . నబ్ధంలో గాయతు పార్శీ అరబ్బి చమత్కారంగా వకపంక్తికి రెండు శబ్దాల అన్వయం అవున్నది. . . . . . నిసాబుస్ బియాం అనేది జూజు ౩ అమీరఖుసరో చేసినది అమీరఖుసరో చేసినది జుజు ౧ . . . . . నిసాబ స్ బియాం అనేది జూజు ౪ ఇది చేసినది అబునసేర్ ఫరాయి. - . వెలగోటి వారి సంస్కృతం వంశావళి నకలు వ్రాయించడమైనది.

తారీఖు ౨౨ అంధ్రవారి పేర జాబు వ్రాసి విక్రమోర్వశీయం అనే నాటకగ్రంధం రవానా చేస్తిని. తారీఖు ౨౩ లగాయతు ౧ తారీఖు వరకు వ్రాయించిన గ్రంధాలు. ౧౦. లోగడ ౧౧ తారీఖు చన్నపట్నానకు ఇక్కడ వుండే గ్రంధాల పేళ్లు వ్రాసి పంపించినది. ౧. భారతచంపూ వ్యాఖ్యానం ౧. కువలయానంద వ్యాఖ్యానం ౧. మకరందర్శురీ ౧. మహానాటకం ౧. ౧. నందరాజయశోభూషణం ౧. శివలీలావృతం ౧. మహానంద భోగం ౧.

॥౧౫॥ సాహిత్యరత్నాకరం ॥౧౬॥ రసగంగాధరం ॥౧౭॥ సాహిత్యదర్పణం అంత్యగం సంపూర్తం

రచించ వుండేది॥ అళియ వరభద్రుడే పెంటకొప్పులగార రాజమహేంద్రం

యేలుతూ వుండగా అతని మీద కృతి గోపీనాథుడు చెప్పిన కావ్యఖండం ఇందులో అళియవ

రభద్రుని వంశావళి వున్నది. తెనుగు-౧॥ చిత్రకృతి వేదాంతాచార్యులు చేసినది॥౧॥ ప్రసన్నరా

ఘువ వ్యాఖ్యానం నాటకం॥౧॥ మురారి నాటకం॥౧॥ అనర్ఘరాఘవ నాటకం॥ ఇవి సంస్కృతం

౩॥ తెనుగు ౧॥ శైవధర్మ గోపీనాథుడు చేసినది॥౧॥ విజ్ఞానప్రదీపిక యోగలక్షణావలి న

యం ౧॥ దశవిధ [illegible]తాలు ॥౩॥ అలి ఆదిలశాహి బిజాపురం బాదశహా వాతవారీఖు వ్యార్ఖ॥

41 తారీఖు ౩౧ చన్నపట్నము నుంచి నేను నడుపుచు నేగలందులకు.... మజ్కూరు వచ్చి

నది. తారీఖు మజ్కూరున చన్నపట్నానికి జాబు వ్రాసి రవానా చేసిన వివరం॥ వెంకటగిరి

ఇలాకాలో కొన్ని గ్రామాలలో వుండే దానపత్రాలు నకళ్లు ౧ంకి వగైరా॥ జూను నెలలో పోయిన

వి॥ ౧౮౧౯ సంవత్సరం జార్జి జూలై ౩ తారీఖు నెలలు సరకారు బాబతు జమాబందీ తావు రావుమూలా

న్నటపాలు కట్టకట్టి రవానా చేస్తిని॥ — ౧౧రివ టిక్ నారాయణరావు గుమాస్తా ఇలాకే

కర్నల్ కాలిన్ మెకెంజీ సాహెబు సరవెయ్యరు జనరలు ౧౮౧౯ సంవత్సర ఆగష్టు సెప్టెం

బరు నెలల్లో చేసిన మెహనతువగైరా॥

42 ౧ పోటిక్ ౧౮౧౯ సంవత్సర ఆగష్టు నెల. నారాయణరావు గుమాస్తా ఇ

లాకే కర్నల్ కాలిన్ మెకెంజీ సాహెబు సరవెయ్యరు జనరలు వెంకటగిరి సీమలో చేసిన

మెహనతు తపసీలువారి. తారీఖు ౧ వెంకటగిరిలో వుండి పుస్తకాలు వగైరా దరియాప్తు

చేస్తూ పుస్తకాలు వ్రాయిస్తూ వుంటిని॥ తారీఖు ౨ నాడున్ను సదరిపని॥ తారీఖు ౩ చన్న

పట్నము నుంచి పుస్తకాలు వగైరా సంత్రవాం చేసే లాగున జాబు వచ్చినది. అదే ప్రకారం

నేను పుస్తకాలు వగైరా దరియాప్తు చేస్తూ వుంటిని. తారీఖు ౪ లాగాయతు ౮ తారీఖు

వరకు పుస్తకాలువ్రాసి దరియాప్తు చేస్తూవుండిన పండితరాయడనే విద్వాంసుడు ఉన్నా
హేళనముగా చెప్పిన పండితరాయ మప్పగతకవయనేది నకలువ్రాస్తూవుంటిని.

తారీఖున వెంకటగిరి సంస్థానీకులు మాపనులకు రహదారి తాలూకా
వారికి వ్రాసియిచ్చిరి. తారీఖు వెంకటగిరి నుంచి నాలుగు పరువులు వెంకటగిరి తా
లూకు కలవలపూండి అనే గ్రామానకు చేరిన గ్రామాన, వతిపేడు అనే గ్రామం వద్ద
చెరువుకట్టను నిలువరాతికి వున్న శాసనం సారాంశము. శాలివాహనశక వర్షంబులు
౧౧౩౬ అగునేటి రాక్షస సంవత్సర ఆషాఢ శు ౧ లు గాబ్బూరి చిన వోబుళరాజు వెంకటగిరి
సముద్రమేలుతూ వుండగా సిద్ధిరాజు, తిరుమల పోతరాజుకు వతిపేడుగ్రామం అమరం
గా ఇచ్చి వుండగా అతడు చెరువుకు తూము కట్టించుకుంటూ మా చెరువుకట్టమీద
వేసిపెట్టు నిర్ణయం చేసిన శాసనం వ్రాసి తారీఖు ౧౦ సదరి గ్రామాన నాకాళ్లు చేతికి
పూర్తయం అయినందున చేసిందుకు రాకపోవడం బహు ఉపద్రవమైనది. నేటి దినం చన్నపట్నాని
కి జాబు వ్రాసి వెంకటగిరి సంస్థానీకులైన వెలుగోటి వారి వంశావళి తెనుగు పద్యకావ్యములో
వుండినదిన్ని కాంత దరియాప్తు చేసినదిన్ని వంశవృక్షం వ్రాసి ఆ ఆ పురుషుల వద్ద వారి వారి చర్యలు
న్ను వ్రాసినది రవానా చేస్తిని. తారీఖు ౧౧ వరకు సదరి కలవలపూండి గ్రామాన వుండి చుట్టు
పల్లెలు విచారించి వెంకటగిరి ఇలాకా పసుబూరి తాలూకు కారూరి గ్రామాన లక్ష్మీనరుసు
అనే వాని వద్ద శృంగార రామాయణం అనేది తెనుగు చెరుకుమూరి కృష్ణయ్య అనే కవీశ్వ
రుడు కాంచపల్లి నారాయణుడనే నందవరీకుడు వారు గంటి ప్రతాపరుద్రుని వద్ద ప్రధా
49. ని అయివుండగా అతని మీద కృతిగాను చెప్పినది. ఇందులో కాంచపల్లి వారి వంశావళి--
నకలు వ్రాయించినాను. ఇది గాక కృష్ణలీలావృత్తం అనేది సంస్కృతం లేఖకుడు చేసినం
దులకు తెలుగు వెలగలపూండి వెంకన్న చెప్పినది. సంస్కృతం తెనుగు సహా వుండగా దాన్ని

నకలు వ్రాసేటట్టు నిర్ణయించినాను. నా కాళ్ల నొప్పులు వారు ఉపద్రవంగా నడవడానకున్ను వీలు అసహ్యమైనది. తారీఖు 20వ చెన్నపట్నానకు జాబు వ్రాసి జైమిని భారతం అశ్వమేధములో మూడు పర్వాలు తెనుగు చేస్తిని. తారీఖు 21 నా కాళ్ల నొప్పులు మరీవేదు. వెంకటగిరిలో వైద్యుడు జట్టి వాడున్నాడని విన్నాను గనుక వెంకటగిరికి పోయి విషముష్టి తైలము చేత ప్రయోగిస్తూ వుంటిని. తారీఖు 23 చెన్నపట్నము నుంచి పుస్తకాలు సంగ్రహించినేటందున జాబు వచ్చినది. తారీఖు 30 వరకు వెంకటగిరిలో కాళ్లకు తైలం ప్రయోగిస్తూ వుండినందు చేత నా నొప్పులు మూడు పాళ్లు గుణమైనది. శూలయం అయినది మాత్రం మానలేదు. వెంకటగిరిలో పుస్తకాలు వ్రాసే వారికి శీఘ్రముగా వ్రాసేటట్టు చెప్పినాను.—

31 తారీఖు ఉదయాన వెంకటగిరి నుంచి నాలుగు పర్వ్యాలు బిలమనూరికి చేరి ఆ గ్రామాన వీధిలో నిలువరాతి శాసనం శాలివాహనశకం 1733 అగునేటి వికృతి సంవత్సర మార్గశిర ౧౧ గొబ్బూరి జగ్గరాజుగారు బిలమనూరి చెరువుకట్టు మీద మట్టి వేయించడానకున్ను బతుకాముల నిర్ణయించినట్లు వ్రాసి అక్కడనుంచి పదువు కోటంచెరు అగ్రహారానకు చేరి తారీఖు 31 వరకు మూడు దినములు ముకాము చేసి అగ్రహారీకులైన వారి వద్ద దానపత్రం వ్రాసినది నిసారాంశం ౧౧ఓ తమ్ముభాగం అగ్రహారం అనుభవించేవారి వద్ద వుండేది. తురకల అధికారములో అతని పేరు షాహగి మొహరులో వుండేది తెలియలేదు. వెలుగోటి యాచమనాయని పేర వ్రాసిన జాబు సన్నస్తత్వముపైన అల్పరామకృష్ణ భాగవతులు వచ్చి వినిపించిన దిఅమే మంచి మీమెఖాసా వెంకటగిరి సీమలో మాజీకోటంచెరు గ్రామములో లోపడరాయలు గారు తమ పెద్దలకు సర్వమాన్యముగా ఇచ్చి వుండగా తాను ఆ గ్రామాన నలుగురు వృత్తులు అగ్రహారం చేసి ఇందులో ఇరువై నాలుగు వృత్తులు తమకు యజమానస్వాస్థ్యం వుంచుకొని వుండగాను, ఈ వలపది వృత్తులకు నాలుగు భాగాలు గంధవిధిపించి పదమూరు మందు తాలోకరు

పుచ్ఛకుంటూరాంగాం మీం లోకాలవత్తమానం చెప్పితే మీరు ఇరువైనాలుగు వృత్తులు అర్ధ
44 మాన్యం తేటర్ వ్రాసి ఇచ్చినారు. గనుక ఆప్రకారం తమకు నడిచేలాగున రాఖాసాదిరు కావలె
నని అడిగిరి గనుక భాగవతులనిమిత్తం మీకు వ్రాయడమైనది గనుక ఇరువైనాలుగు వృత్తులు
లో అర్ధమాన్యం మీరు వ్రాసి ఇచ్చిన ప్రకారం వారికి నడిపించేటట్లు షరమాన అల్లి సాదిరు చే
యను వర్ధరించరి గనుక షరమానా అల్లి ప్రకారం నిరాక్షేపణగా వారి పుత్రపౌత్ర పారంపర్య
ముగాను నడిపించేది చంద్రు ౯ జమాదిలాఖరు సన్ ౧౦౮౬॥—.

2॥ చిరివర్తవుండేది శాలివాహనశకం ౧౬౧౪ ప్రజోత్పత్తి సంవత్సర పుష్యబ॥
బుధవారం కృష్ణ భాగవతులగారికి అంబారుఖాన్ అక్కుపల్లి తరపుదారు తరఫు హాం॥ మహల్లా
యతి పరకారు చంద్రగిరి వర్తైగాగారు వ్రాయించి ఇచ్చిన శ్రోత్రియం దానపత్రం సన్నిసౌతి
సైన అలఘ వెంకటగిరి సీమలో కోటంబేడు గ్రామంలు వాయిదనములను గ్రామం అగ్రహారంగా
నడుస్తూ వుండి ఇటీవల -- వెలుగోటివారికి అమరం అయిన ఆరభ్యం త్రితీయాంశం నడుస్తూవుం
డగా వెలుగు జస్తాలో సాదత మందభాను నికమాం తీసున నడిచే మరింయుంద తప్పనది పిందుకాని
రి గనుక తోబంబుకు మీరు మా లో మందలిస్తిరి గనుక మీ మువి బాటివది పర్నాయమందు వ్రాయం
అయాంపక మైత్రితులు చేదిల్ల అయిపోయి వుండిరి గనుక బాలాంబాదు ప్రకారం మీకు అగ్రహారం
లో త్రితీయాంశం వుండవలెను మీకు శ్రోత్రియముగా సకలఫలాదులు దేశాటు సర్వమాన్యాగా
నుపెరా ౧౦ యాన్నైవర వాటకు చెరభు తెరుగడచేసి వారి వారికి పుణ్యముగా ఇస్తిమి॥ — —

3॥ కోటంబేడు అగ్రహారం యజమాని అయినకాను గోల్కొండయుబ్రపతి
రాయునికుమారుడు రామచంద్రరాయుని వద్ద దానపత్రం వుండగా దానినకలు పంపించినది.
శాలివాహనశకం ౧౬౧౩ చిత్రభాను సంవత్సర ఫాల్గుణశు ౧౧ లు విష్ణుజేషి మాజే భోక
రాజారికి వెలుగోటి కుమార యాచమనాయుని వారు మాకు నడిచే జాగీరు వెంకటగిరి సీ

రగడాలోని కోటంచె దుర్గామంచర లో బస్తు సర్వదుంబాలా గా స్త్రీ భాగ్యవతి మా వద్దనె ఉం
బాంయమ్మగారి పసుపు కుంకుమకు గా ఇస్తిమి. ఈ భాస్కరా పంత్తులున్ను వెలగోటి కుమా
ర యాచమనాయుడున్ను అన్న తమ్ములవరుసగా నడుచుకున్నారు గనుక భాస్కరాపంతు
ల భార్యను తమ వదినె అని దాన పత్రములో వ్రాసినారు॥—

౮॥ మొదట వ్రాసిన చాతుర్భాగం అనుభవించేవారి వద్ద శాలివాహనశ
కం ౧౬౭౨ విక్రుతి సంవత్సర మాఘ శు ౧౫ లు కోటంచె బిలో లక్ష్మాంబాపురం అగ్రహారస్థితా
శేష విద్వన్మహాజనులకు విస్సాజీయమ్మాజీ భాస్కరా కాను గోకులకర్ణీక నాటికదేశము
ఖాసరదేశముఖ మహాల్లానియాగారు వ్రాయించి ఇచ్చిన అగ్రహార భూదాన ధర్మశాసన పత్రి
కత్రుమ మెల్లిన్నను, వెంకటగిరి సమములో చెల్లే కోటంచె బిషి లాన చౌటపాలం అగ్రహారం ౧౨ వృత్తు
లు నిర్ణయంచేసి అందుకు హద్దులు నిర్ణయంచేసి ఇస్తిమి. అక్కడ ఇల్లు కట్టుకుని సుఖంగా అనుభవించ
చేరి. ఈ దాన పత్రములో వ్రాసిన కోటంచె బిలో చెల్లే లక్ష్మాంబాపురం అగ్రహారం బ్రాహ్మణులకు
కొన్ని సంవత్సరములు నడిచి బ్రాహ్మణులకు అక్కడ జీవనం జరుగక కోటంచె దుర్గం చేరిరి. పిమ్మట
రక్తాక్షి సంవత్సర మాఘ బ౩ లు కోటంచె టికెందు జమీని ముష్టి తో పాలు అనుభవించే వా
సు గోరా రామచంద్రరాయునిరు మ్రాస్తాం దాండో పంత్తులు అనేవాడు కోటంచె దుర్గం
ఇజారా తీసుకొని లక్ష్మాంబాపురం తనకు మాన్యమైన మిరాశి హక్కు పేర పదివరహాలకు
క్రోత్రియం దానపత్రం రామచంద్రరాయుని చేత వ్రాయించుకొని అనుభవిస్తూన్నారు. రామ
చంద్రరాయునికి వ్రాసిన దానపత్రం బ్రాహ్మణులు చూపినందువలన దాండో పంత్తులుకు
క్రొత్తగా వ్రాసి ఇచ్చిన దానపత్రం అక్కర లేదని బ్రాహ్మణులకే నడిపించవలసినది పంత్తు మజకూ
రు పేర వ్రాస్తే అతడు బలవంతుడై జిల్లా కోర్టులో ఫిర్యాదు చేసుకొని గ్రామం తనపరం
చేసుకొని అనుభవిస్తూన్నాడు॥—॥౯॥ ---- వద్దనే వుంచి దివెలుగోటి కుమారయా

చమనాయుడు మారెళ్ల తిమ్మప్పకు వ్రాసిన తాకీదు, కోటంబేడులో ఉత్తరహోరానకు విస్పష్టబోక
తావారి ములాకీకుడు రంగోజీపంతులు బాలాజీవిధ చేసి పోయినయెడల ఫలం కాం. తన్నాజ్ఞ కొంత్త
ఇవ్వక తకరారు చేస్తూ వున్నారట. ఉత్తరహోరానకు వారికని మిత్రం లేదు. తాకీదు చేసి సోతానా
యునిది నాలను దివాకరయ్య/ది నాలుగు తమ ప్రకారం గాన తిరిగి నా ఆప్రకారంన తిప్పించేది నా
దివెలం. వారికి పొయిదాపష్టం చేది, గ్రామ కరణానికి స్థి బ్రాహ్మణ్యులకున్ను వివాదం వున్నదట తత్రత్ర
మానవి బాతింటి తిరుగడ చేసేది. విక్రుతి సంవత్సర మాఘ శుద్ధ 11 లు ఇందుకు శకం 1712 అవుతున్నది॥

46. తిప్పోటుగోసి పట్టంబరువెలు — తారీఖు 1 కోటంబేడు నుంచి ఉత్తిరవరానకూచేరి
తారీఖు 8 వరకు రెండు దినాలు ముకాము చేసి తారీఖు 9 చన్నపట్నానకు జాబు వ్రాసిర వానా
చేసిన వివరం. తేది 3 జైమిని భారతం అశ్వమేధములోని 3 మూడు పర్వాలు 1846
సంవత్సరం జూలై నెల తిపోర్టు, 1 ఆగస్టు నెల జమాబందీ 1 న్ను పొయికట్టుకట్టురవానా
చేస్తిని. తారీఖు 3 ఉదయం నుంచి 1 పరువు పడి మిద్దిగ్రామానికి చేరి ఉదయం దారి ద్వారా
యులు వుండగా వారికి బోళరాయులకు న్నయుద్ధమైనది. ఆయుద్ధములో చనినవా
రి రూపురాతి మీద చెక్కడానిప్రక్కను కొంత ప్రాచీన పాళగన్నడ అక్షరాలలో వ్రాసిన
ది. అక్షరములు శిథిలమైనది. ఈ గ్రామానలో గడవాడ్లరాయులు వుండిరి. అని వాడుతు
న్నారు. అయితే వారి పేరు తెలియలేదు. వీరులరాతి శాసనంలో బోళరాయులు అని అ
గపడుతున్నది. అయితే అక్షరములు శిథిలమైనది. ఇట్లు వంటి... వూరికి ఉత్తరం చెరువు
కింద పదిరాళ్లు వూరికి దక్షిణం ఒక తిమ్మె మాత్రం వుండి రాళ్లు పడివున్నది. ఈ వూరిలో వేణుగో
పాలస్వామి దేవాలయం వద్ద నిలువరాతి శాసనం నాలుగు వానస వర్షంబులు 1720, ఆనంద నా
మ సంవత్సర మార్గశిర శు 10 లు రామరాజు మూర్తి కృష్ణమరాజుగారు పెరిమిడి చెరువులకు
కుంటలు తూములు చెరువుకట్టమీద మట్టి వేసేటట్టుగాను నిర్ణయించేసిన శాసనం వ్రాసి ఉన్నది

నుంచి ౧॥ పరువు వెంకటగిరి సంస్థానం జిల్లా కాసగటూరి తాలూకు కారూరు అగ్రహారానకు పడ
రి ఈ అగ్రహారం కృష్ణదేవరాయల నాయక వెల్లయకు నిచ్చినదిక్కై ఫయ్యతు వ్రాసినాను॥——

తాలూకు కారూరి నుంచి రెండు పరువులు ఇనుకుంట అనే గ్రామానకు పడ
రి అక్కడ నుంచి వాని లోపల దిగువ వుండే శాసనం శాలివాహన శకం ౧౪౯౪ శుభకృతు సం
వత్సర జ్యేష్ఠ శు ౧౫లు వెంకటపతి రాయలు శ్రీ పెనుగొండలో రాజ్యము చేయుచుండగాను బా
బ్బారి జగ్గరాజు గారు సోబరాజు తిరుమలరాజయ్య గారికి పుణ్యము గాను ఇనుకుంట చెరువు
కు కుంట తూము నిర్ణయం చేసినది ౧ ఇది గాక పూరి పడమర తరిలో వారి బావి వద్ద దిగువ వుండే
శాసనం కొన్ని అక్షరములు శిథిలమైనది ౧ శాలివాహన శకం ౧౪౮౦ వికారి సంవత్సర జ్యేష్ఠ బ ౧౨లు
హాం ఆలంపన సోమరు భూగానదర మండు సింహాసనారూఢులై రాజ్యం చేయగాను విశ్వామి
47 త్ర గోత్ర ఆపస్తంబ సూత్ర యజుశ్శాఖాధ్యాయులైన శింగరాజు మంత్రాజు పౌత్రులైన.....రా
జు గారి పుత్రులైన రంగరాజు గారు ఆత్రేయ గోత్రం ఆశ్వలాయన సూత్రం సర్వరాజు గారికి ఇచ్చిన
భూదాన ధర్మశాసన క్రమమెట్లన్నను ఉదయగిరి రాజ్యములోని వెంకటగిరి సీమలో మా అమరబడి
నాయంకరానకు చేర్లే ఇనుకుంట గ్రామానకు పడమర...... ప్రతినామం రంగరాజు సముద్ర
మనే అగ్రహారం సర్వమాన్యముగా ఇస్తిమి ౧ శారెండు శాసనాలు వ్రాసుకొని గ్రామం క్షేపించ్చుతు తెలుసు
కున్నారు॥ తాలూకా అక్కడి నుంచి రెండు పర్వులు నెల్లూరి ఇలాకా తలపూరి మూలోచేరి
న.. దాదు గ్రామానకు పడ కూరి మధ్యమందు బావి వద్ద నిలువరాతి శాసనం శాలివాహ
న శకం ౧౪౯౬ జయ సంవత్సర శ్రావణ శు ౧౫లు దేవ శమద్దు కృష్ణమనాయుని వారి నిమ్మోసగా
పూర్వరి వీరమకు సుచెరువుకు కుంట తూములు నిర్ణయం చేసినది ౧॥ దీనికి ఉత్తరం గ్రామశక్తి
ల గర్భం తాటి మల్లదేవళములో నిలువరాతి శాసనం ఈశ్వర సంవత్సర మార్గశిర బ ౧౨లు మల్లికార్జు
న నకన్నారెం తాటి మన్నకున్ను నా గారెడ్డి గారి కార్యకర్తలైన కొండప్ప రంపాపరెడ్డి కుమారుడు

గోబులరి త్రిశరాండుదేవస్థానాలకు నతిచే మాన్యం వరిమడిచేసుకున్న చేరజు లేకుండా
సర్వమాన్యం చేసినది.॥౧॥ అంత్వూరెండుశాసనాలువ్రాసిన గ్రామములలో లోనదిభూములవ్వ
డి ధారతసంచేస్తూవుండిరని,గాప్పగ్రామంగావుండెనని వాడుతున్నారుగాని వారిపేరుతెలి
యలేదు, ఇదిగాక ఈశ్వరదేవాలయం వద్దనున్న శక్తిదేవళం వద్దనున్నమూడు అరవశాసనా
లువుండేవి శిథిలమైనవి॥ తారీఖు ౬ అక్కడనుంచి పరువులు తిరుగావెంకటగిరి తాలూ
కు కాండాకుంటకూచేరినాను॥ తారీఖు ౭ అక్కడనుంచి పాలువలకిందలి చమతికిమీదు
గా ౪ పరువులు కామ్యదేపూరికి చేరి పైన వ్రాసిన గ్రామముల భాగవత్ఠాకైఫియ్యతు తెలుసుకున్నా
తారీఖు ౮ అక్కడనుంచి జూపల్లివారి సంస్థానంపై దాప్పురం తాలూకు అనంత
మడుగు అనే ఉత్తరపోరంబూరుకి ఆవూరికి దక్షిణం చెరువులో వక అరవశాసనం వుండినది తెలి
యలేదు. అనంతమడుగునుంచి ౧ పరువు పైదాప్పురం తాలూకు పోలూరికి చేరి ఆగ్రామా
నికి ఉత్తరం పోలూరికిన్ని అనంతమడుగు పాతిమేరసందున శిలమైవున్న శివాలయం వద్ద
నిలవరాతికి శాసనం, ౧౨౭౦ పైశాబ్దకంబులు నలవి రోహిణినాం రుద్రరంగనాథునికిన్ని
భీమేశ్వరునికిన్ని. మల్లినాథదేవరకున్ను పూర్వాచనతిబిన ప్రకారం గండగోపాలదేవరాజు
న్ను భుజబలసిద్ధంతమవరారాజున్ను పోకనాటిలో బోలారుగ్రామం ఇస్తిమని అనే శాస
నం ౧. ఇదిగాక వూరికి తూర్పు చెరువుతూముకు రాతికి పార్థివసంవత్సర శ్రావణ శు ౧౧లు
48- గానకాంత రాయనింగారు గ్రామసమ్మతముమేరకు వెలికోటకాంతప్పనాయునిగారికి పుణ్యము
గాను పోలూరి చెరువులకింద గుంటకు కుంటా ఒడ్డు భయరాశికి కుంటకుంటోదిలి వెళ్ళనున్ను
దథాన్యం చెరువుకట్టమీద వాటివేసేది. ఈశాసనం అంత్వూరెండుశాసనాలువ్రాసినాను॥
తారీఖు ౯ పోలూరి నుంచి ౧ పరువు తిరుగా వెంకటగిరి తాలూకు
వెమూరి గ్రామానికి చేరి వూరికి దక్షిణం శిలమైవున్న శివాలయం వద్ద దిగువవున్నరా

తికి శకం ౧౧౪౮ వ్యయ సంవత్సర అచ్యుతదేవ మహారాజు నేమూరి విశ్వేశ్వర దేవరమొద
లైన దేవరకున్ను బ్రాహ్మలకున్ను నేమూరి గ్రామం సర్వాగ్రహారముగా మల్లికదేవమహారా
జులకు పుణ్యముగాను ఇస్తిమి। అని ౧ ఇది గాక ఇందుకు దక్షిణాన చెరువు కట్టను అరవై శాస
నం వకటి వున్నది అది తెలియదు। యీ గ్రామం భోగవట్టా తెలుసుకున్నాము — — —

తారీఖు ౧౦ అక్కడి నుంచి పడమర నిండలి గ్రామానికి చేరి అక్కడ గ్రా
మానికి తూర్పున చేరినట్టు గానే తోటలో బసవన్న గారి శాసనం కొన్ని అక్షరములు శిథిలమై
నది. శకం ౧౧౯౯ రుధిరోద్గారి సంవత్సర జ్యేష్ఠ శు ౧౫ లు రాజమహేంద్రవరం వీరబాహు
స్వస పాదలక్ష్మి గలిక గ్రామం వేంగి విషయ దేశ మల్లవరగండ అద్భుతనాథ దేవ మహారా
జులున్ను, అప్రతి మల్ల బాచయదేవ చోళ మహారాజులున్ను బ్రాహ్మణ రామచ్చేమి
శ్వర దేవరకు నిండలి గ్రామం ధారాపూర్వకంగా ఇచ్చినది। ౧॥ గ్రామాన రచ్చకట్టవ
ద్దశిథిలమై వుండేది। శాలివాహనశకం ౧౫౫౯ దుర్మతి సంవత్సర మాఘ శు ౧౦ లు వె
లుగోటి వెంకటపతినాయనిగారు వాడపల్లి రంగప్పగారికి అమరానకు ఇచ్చిన నిండలి చెరు
వు మీద వేయించిన శాసనం. చెరువు కింద కుంట తూములు ఉభయ రాశి కుంట తూములు సర్వమా
న్యంగా చెరువు కట్టమీద వేసేటట్టు నిర్ణయం చేసినది। ౧॥ గ్రామానికి తూర్పున నెల్లూరి బాట
లో బావి వద్ద బావడి మిద్దెలో వుండే శాసనం। శాలివాహనశకం ౧౭౧౦ కీలక సంవత్సర కార్తీక
శు ౧౫ లు వెలుగోటి కుమార యాచమ నాయనివారి మేలుబడి జాగీరు వెంకటగిరి సీమలో
నిండలి గ్రామాన బ్రాహ్మణ మందుసుమూరి దానప్పశెట్టి పుత్రుడైన చన్నప్పశెట్టి కుమారస్వామి
శ్రీశైల గోత్రం నారాయణశెట్టి పుత్రులైన రాం పెద్దరామన్న, చిన్నరామన్నగారు ఈ స్థలమందు
ధర్మార్థంగా నడబావిన్ని మండపమున్ను కట్టించిరి। ఇంత్తమాత్రం యీ శాసనములు॥ —

అక్కడ నుంచి పడమర కడుగుంట అనే గ్రామానికి చేరి చన్నపట్నానికి జాబు

49 వ్రాసి జైమినిభారతం అశ్వమేధం బాకీ వున్న 3 మూడు వతాలు రహా నాచేస్తిని॥—

తారీఖు ౧౦ కదుకుంటలో వుండి వూరికి దక్షిణం చెరువు తూముకాతికి వుండిన శాసనం శిలమైనది। శాలివాహనశకం — ౦ ఆగారు రుధిరోద్గారి సంవత్సర వైశాఖ సు ౧౧ యుధరరాజు విజా — మహారాజు నలసిద్ధిరాజు బంటు ఓయప్పనాయని కొడుకు కాళప్పనాయుడు పూర్వమున పదిబ్రాహ్మలకు కడూరు గ్రామం అగ్రహారం ఇచ్చెను. ఈ కదుకుంటకు గ్రాచీన నామము కడూరు అని పేరు॥ తారీఖు ౧౧ అక్కడనుంచి పరువు దగ్గెలు గ్రామానికి చేరి ఆగ్రామం అగ్రహారం శ్రీభాగవట్టా కైఫియ్యతు వ్రాసినాను॥— — — — —

తారీఖు ౧౩ అక్కడనుంచి ౨౪ పరువు మోపూరికి చేరి అక్కడ విష్ణుశివ ఆలయములలో అరవశాసనాలు 3 వుండినది తెలియలేదు। తారీఖు ౧౪ సదరి గ్రామాన వుండగా చన్నపట్టణము నుంచి జాబు న్నురిహోటుర్ వ్రాసే షారము న్న గ్రంథాలు సంగ్రహం చేసినది. వ్రాసే షారముస్న చేరి అందుల అన్వయం విశదమైనది॥ తారీఖు ౧౫ వంకాము మజుకూరు॥ తారీఖు ౧౬ న్ను మోపూరిలోనే వుండి చుట్టు అగ్రహారం పల్లెలు వెన్నైరాయాచి భాగవట్టాకైఫియ్యతు తెలుసుకున్నాను॥ తారీఖు ౧౭ అక్కడనుంచి ౧౫ పరువు వుండుల్లావర్షులపల్లె అగ్రహారం పొలిమేరకు ఉన్న సంగనపల్లె పొలిమేర సందున జైనసంబంధం అరవశాసనం వున్నది. అది తెలియలేదు. ఈ సంగనపల్లె గ్రామంలో నర జైనులకు అగ్రహారంగా నడుస్తూ వుండినది. వారి దినాలలో వుండిన జైన బస్తీ దేవాలయాలు శిలమై వున్న జైన ప్రతిమె తునకలై వున్నది. అది చూచి దాని కైఫియ్యతు తెలుసుకున్నాను. అయితే షలానానాడు అని తెలియలేదు. ఇప్పుడు ఆగ్రామాన జనులు లేరు. వెంకటగిరి తాలూకాలోనున్నది జనులు లేరు. మోపూరిలో ఒక జైనుడు వుండవాడు న్న విదేశగతుడై పోయనని వాడుతున్నారు। అక్కడనుంచి ౧౪ పరువు వెలికల్లు గ్రామం చూచి అక్కడనుంచి పరువు .... ౨౦ చేరి వూరి

కితూర్పునిలువురాతిశాసనం. శాలివాహనశకం ౧౩౩౧ వెంబలూరి గ్రామమందు తిమ్మన్నప్ర
౫౦ జలువప్పుమహారాజనాలున్ను వనసేమయ్యచేత ౧౦౦౦ వెయ్యిరూకలు గ్రామానకు తీసుకొని
తిరిగినక అందుకుగాను మరె సవందంకు ౧౧౦౦ మాటలు ఇరువై కుంటలు ఇచ్చిరి. ఇది వ్రాసి శాసనం
బలూరి గ్రామంలో వరదప్రతాపరుద్రుని నాడు అగ్రహారమై కొన్నదిన ములనతిబనేకై ఫియ్య
తు తెలుసుకున్నాను॥- తారీఖు ౧ వ అక్కడి నుంచి ౧ పరువు దక్కలి అనే గ్రామానికి చేరి
ఆ గ్రామానకు తూర్పున మజరా వరసానాయని పల్లెకు తూర్పు చెరువుకట్టున నిలువరాతిశా
సనం ప్రమాదీచ సంవత్సర మార్గశిర బ ౧౧ లు గొబ్బూరి జగ్గరాజు జంప్పన్నగారి అనుమతిని కాలు
వసరశింవాస్త్రాజుగారు తమకు వుంబళిగాను సిద్ధిరాజుగారు వేయించిన చెరువు బీలమై
వుండగా చెరువుకట్టించి చెరువుకింద మళికుంటతరామే ఘ పుట్టికి కుంచెడు చెరువులమీ
దరకట్టవేసేటట్టుగాను నిర్ణయంచేసినది. ఇందుకు శాలివాహనశకం ౧౧౦౦ అవుతున్నది ఇది
వ్రాసినాను॥—. తారీఖు ౧౧ అక్కడ నుంచి ౩ పరువులు తీర్థంపాటికి చేరి ఆ గ్రామా
నకు పడమర కొండలలో ౧౪ పరువు భైరవుని కోనలో వుండే దేవాలయాలు చూచి అక్కడ
వక అరవ శాసనం వుండినది తెలియవేదు, అక్కడి నుంచి తిరుగా గ్రామం చేరి కైఫియ్యతు తెలు
సుకున్నాను॥- తారీఖు ౨౦ అక్కడ నుంచి ౧ పరువు నాందవోలు అనే గ్రామానికి చేరి వూ
రికి పడమర చెరువుకట్టుకింద నిలువరాతి శాసనం బహుధాన్య సంవత్సర చైత్రశు ౧౧ లు చె
రువుకట్టుమీద మట్టు వెయ్యడానకు కుంటతూములు నిర్ణయంచేసినది వ్రాసి అక్కడనుంచి
౦౪౦ పరువు చాపలపల్లె అనే గ్రామంలో విష్ణుదేవాలయం చుట్టు రాతి అరవశాసనము వు
న్నది. అది తెలియవేదు. అక్కడ నుంచి ౦౪౦ పరువు మాలమదుగు అనే గ్రామానికి చేరి వూ
రిలో పడమర ఖిలమైవున్న విష్ణుదేవాలయం వద్ద నిలువరాతి శాసనం, శాలివాహనశకం
౧౪౬౧ కొ వికృతు సంవత్సర ఆశ్వీజ శు ౧౦ లు సదాశివరాయలు విజయనగరంలో సింహా

పనాధీశుపై శ్రీ రాజ్యం చేయుచుండగాను శతమర్షణ గోత్రం ఆపస్తంబసూత్రులు యజుశ్శాఖాధ్యాయులైన తిరుపతి కోటి కన్యాదానం తద్దంతి తిరుమలతాతాచార్యుల వారికి-తుంగభద్రాతీరమందు విరూపాక్షేశ్వరుని సన్నిధిని వేలంపాటి శేమలూరు నివాసాలు మదుగుగ్రామానికి ప్రతి నామం త్రినివాసపురమనే అభిధానం చేసి ధారాపూర్వకంగా ఇచ్చినదిది వ్రాసినాను, ఇందుకు పదమర అరవగాసనం వున్నది తెలియవేదు.-

౨౧ తారీఖు సదరి మాబుమదుగులో వుండి కైఫియ్యతు తెలుసుకున్నారు.

తారీఖు ౨౨ అక్కడ నుంచి యూపరువ్య అక్కసముద్రం ఇందుకే అక్కంపేట అని పేరు. అక్కడికి చేరి వూరికి దక్షిణం కంచుపాలి చెరువు కట్టను నిలువరాతి శాసనం. శాలివాహన శకంబు ౧౩౩౩ కీలక సంవత్సర కార్తీక శు ౧౦ యిదే వరాయలు రాజ్యం చేయగాను వాజపేయయాజి సోమయాజులు తమకు నివాసంగా వుండడానకు స్థలం కావలెనని విన్నపం చేస్తేను భద్రగిరి రాజ్యములోని కొండవాస తిస్థలమందలి కంచుపాలి ప్రతి నామం సోమనాథాయనపురమని చేసి ఆ వృత్తులు సర్వమాన్యంగా ఇచ్చిరి. చెరువు కట్టువ నిన్నుఖానలను భవించేది. అని ఇదిగాక ఇందుకు తూర్పు ఈ చెరువు పోయే నది మకలుజు తూర్పు అరుకూరువున వుండేరాతి కి శాలివాహనశకం ౧౬౦౯ నేల్లుట్టుంబులు ౪౧౩౨ ప్రభవ సంవత్సర మాఘ శు ౧ ఆదివారం రేచర్ల గోత్రం వెలుగోటి బంగారు యాచమనాయని వారి పుత్రులైన కుమార యాచమనాయుని వారు తమపెద్దల సుకృతంగాను తమ తల్లిగారి పేర అక్కసముద్రం అనే చెరువు చేయించిరి. ఈ శాసనములోనే దిగువ వుండేది శాలివాహనశకం ౧౬౦౯ కలియుగాబ్దంబులు ౪౭౮౮ ప్రభవ సంవత్సర భాద్రపద శు ౧౦ లకుమారయాచమనాయని గారి పుత్రులైన బంగారుయాచమనాయని గారు బంగారు కాలువ త్రవ్వించి ఈ చెరువు భద్రం చేయించి తూర్పు కొమ్మునకలు జుకట్టించిరి. ఈ శాసనములు నకలు వ్రాసినాను.-

తారీఖు ౨౩ సదరి అక్కడనే మఠములోనే వుండి చుట్టుపల్లెలు చూడానికై పోయ్యి
తు తెలుసుకున్నాను. తారీఖు ౨౪ అక్కడనుంచి ౪ పరువులు అత్తిమేలిగ్రామానికి చేరినాను.
తారీఖు ౨౫ ఈ గ్రామానికి తూర్పున రెండు పరువుల నారసింహస్వామి వుండే కనుగాం
గ్రామని కొండకు పోయి చూస్తే అదే వశం నిజాం అవారిలో చలమైనది. అక్కడ శాసనా
లమేమి అగుపడలేదు. ఈ కొండ మీద ఎక్కి చూస్తే వెంకటగిరి తాలూకు గ్రామాలు
స్పష్టిగా అగుపడుతున్నది. అది చూచి తిరుగా అత్తిమేలకు చేరితిని.

తారీఖు ౨౬ అక్కడనుంచి మన్నూరు అగ్రహారం సుబ్రమణ్యం అనే
గ్రామం పోకపూండి మీరుగా నాలుగు పరువులు నిడుగల్లుగ్రామానికి చేరి తారీఖు ౩౦ వరకు
అయిదు దినాలు నిడుగల్లులో ముకాము చేసి ఈ గ్రామానికి దక్షిణం మూపూరు చె
2 రువు కలుజు వద్ద వున్న శాసనం, ఇప్పుడు గ్రామానికి దక్షిణంయుల్లో చెరువున పడమటి పా
ర్శ్వం కలుజుకు తూర్పున సోపానాలకు దక్షిణం పార్శ్వంలో వేసివున్నారు. ఆ శాసనం శాలివా
హనం ౧౪౪౮ మీద చెల్లే వ్యయసంవత్సర శ్రావణ శు ౧౫లు కృష్ణదేవ మహారాయలు రాజ్యం చే
యుచుండగాను మేదప్పనాయునింగారి కుమారుడు చంద్రగిరి దుర్గాధిపతి అయిన తిరు
మల నాయునిగారికిన్ని రాయలకున్ను ధర్మముగాను తిరుమల నాయునింగారి కార్యకర్త
యుంగుమారావేని గారు కలిమిలి శేమకు చెల్లే నిడుగుంటమా పూరము చెరువు కలుజు కట్టిం
చిరి. ఈ శాసనానకు పడమర ఈ చెరువు కలుజులోనే రెండు నిలువరాతి అరవ శాసనాలు
వున్నది. అవి తెలియలేదు, నిడుగల్లుకు చుట్టు ఇరువై గ్రామములు వుండగా అవి విచారిస్తూ
53.- వుంటిని. — రిపోర్టు సన్న ౧౮౧౪ సంవత్సరం అక్టోబరు నవంబరు నెలలకు నారాయ
ణరావు ముతస్సది ఇల్లాకె కనేల్ కాల్న్ మెకెంజీ సాహెబు సరవియ్యరు జనరలు.—
54.- రిపోర్టు నారాయణరావు మాహెం అక్టోబరు ౧౮౧౪ సంవత్సరము.—

తారిగొండ వెంకటగిరి తాలూకు నిడిగల్లులో వుంటిని. తారిగొండ మకాము మజ్కూరు
కు కైఫియ్యతు వక్తైరా వ్రాస్తూ వుంటిని॥ తారిగొండ వెంకటగిరిలో కొన్ని పుస్తకాలు సం
గ్రహించే యత్నానకు నిడిగల్లు నుంచి యిపరువుల వెంకటగిరికి చేరి తారిగొండ వరకు వది
నవలు వయకా మయిచేసి పుస్తకాలు విచారించిన తపసీలు, అష్టాదశ పురాణములలో
వుండే సంస్కృతం॥ భవిష్యోత్తరం॥ భాగవతం॥ మార్కండేయం॥ మాత్స్యం॥
బ్రహ్మాండం॥ వామనం॥ వరాహం॥ విష్ణు॥ వాయు॥ ఆగ్నేయం॥ పా
ద్మం॥ నారదం॥ లింగం॥ కూర్మం॥ స్కాందం॥ గరుడం॥ అంత్యా ఉన్న ఇదిగా
క అమరవాంజా అనే పారసీ పుస్తకం నవషేరవాని సాదిల అనేవాడు పెద్దపెద్ద కైవా
నులలో చందర్యమయిచేసినది॥ తారిగొండ వెంకటగిరి నుంచి గపరువు దూరంమను
లాలాపేటకు చేరి కోవసులాలా అనేవారికి కుత్రామం జాగిరు కానడుస్తూ వుండగా
అతడు తిరుపతిలో వుండే బైరాగి మహంతుకు ఇచ్చెను. కోమసులాలాపేటలో మను
లాలావారికి మారుడు ఖుబచందు మందిరం కట్టించెను. సదావర్తులు ఇస్తూ
న్నారు. మహంతువారి గుమాస్తా బైరాగి చలందాసు వద్ద వున్న దానపత్రం నకలు సారాం
శం॥ గు॥ శాలివాహన శక వర్షంబులు ౧౬౯౫ అగు నేటి విళంబి సంవత్సర ఆషాఢ శు ౧౧ లు శ్రీవ
త్స గోత్రం వెలగోటికి మారయాంబ నాయనివారి పౌత్రులు బంగారుయాంబ నా
యని వారి పుత్రులు కుమారయాచమ నాయనిగారు ఖుబనసూరదాసు పౌత్రులైన ఖుద
యిబందుగారి పుత్రులైన రాజా మనులాలుగారికి వ్రాయించి ఇచ్చిన ఇనాం కానిగిత్తం మా
జాగిరు వెంకటగిరి సీమలో చెరుకుపల్లి పాలెంలో ఖండిగ ఇనాం చేసి అందుకు హద్దులున్న
నిర్ణయించి ఇచ్చిరి॥ కోమసులాలా ఆ భూమి చెరువు వేయించి పేటకట్టించి అతను తన
పేరుతో మనులాలాపేట అని నామకరణం చేసి అక్కడ సదావర్తులు ఇచ్చేవాడుగన

చేసి మఠమున్ను కట్టించి తుప్పురుపత్తేకులకు సదరికుమారరంయాచమనాయనిగా
రు విళంబిసంవత్సరశ్రావణబ౧౩లు కౌలువ్రాసి ఇచ్చిరి॥- ౯॥ మనులాలాకుమారుడు
ఖుబచందు త్రీనే ఆయన తిరుపతిలోవుండే మహాంతు ఆత్మారాము గారికి సగమున్ను
బ్రాంహ్మలకు సగం ఇచ్చిరి. ఇందులో ఆత్మారామ మహాంత్తును ఇచ్చినందుకు ధార
శిదానపత్రం ౨౨౦౦ జమాదిలావలసన్న ౧౧౭౯ వ ఫిలులో వ్రాసిఇచ్చినారు॥- — —

55 ఇందుకు వెలగోటికుమారరంయాచమనాయనిగారు ప్లవసంవత్సరము
లో మహాంత్తు ఆత్మారాము గారికి మనులాలాపేటగ్రామం సగం బ్రాంహ్మణులకు, సగంము
ను లాలాగారికి అనితీసి ఇచ్చిరి॥ ఈ రాళ్లున్ను వకఖ్లు వ్రాసినాను॥ తారీఖు ౧౧౭౦ అ
క్టో దినుంచి ౧౦౦ పరువు చెలికం పొట్టిగ్రామానికి చేరి గ్రామానికి తూర్పుగ్రామ నక్త
అయిన నాగవరమ్ముకు ఈశాన్యం మన్నేటివారిచే పొలిగాండ్ల భాగంలో మడివద్దవుండే
నిలువరాతిశాసనసారాంశము, శాలివాహనశకం ౧౫౧౬ ఆనందసంవత్సర వైశాఖ
సు౧౦లు అచ్యుత గోత్రం మన్నేటి పాపన్న పౌత్రులైన అక్కన్నపుత్రులైన కోనేటి నాయుడు
న్ను చిన్నవెంకటప్ప పౌత్రులైన పాపన్నపుత్రులైన సిద్ధమనాయుడున్ను వెంకటగిరిసంస్థా
నంలో మన్నారుస్వామివారికి వెంకటగిరిశీమలో వరాకునడిచే వాడతట్టుగా చెలికంపా
టిలో నడిచే పొత్తికి పరకపోలు భాగంలో మన్నారుస్వామివారి తళిహాకు వరిమడితూ
కం పందుం విత్తనాలు.... భూమి ఇస్తిమి॥ తారీఖు ౧౩ అక్టోబరు ౧౧౦ పరు
వు సిద్ధవర అగ్రహారానకు చేరి అగ్రహారం క్షేత్రయ్య తూర్పు తెలుసుకొని అక్టోబరు నుంచి పరువుపాళెం
కోటకు చేరి తారీఖు ౧౧ వరకు ౧౦ దినములు ముకాము చేసి ఇందుకుపడమరవుండే కొండ
లు కొనలు తిరిగి చూచి కాగితపత్రములు మరుమ్ముచేస్తూ వెంకటగిరిలో పుస్తకాలు వ్రాసివా
ర్లో శిల్పిలుపించి నందరాజయుగో భూషణములున్ను. భారతచంపూ వ్యాఖ్యానమున్ను నెు

కాబట్టి రామస్వామి వుంటిని. తారీఖు ౧౨ చన్నపట్టణమునుంచి జాబు వ్రాయుండాలు వేశ్తే రాసుంపా
దవ చేసి లోవున వ్రాసినారు, ౯ దుకు తారీఖు ౧౨ దర జవాబు వ్రాసిర వానరచేసిన వివరం

౧౧ వెంకటగిరి సంస్థానకుకైనే వెలుగోటివారి వంశావళి యాచప్రబంధం సం
స్కృతం వ ౧ ఇది దాఖలాపడేదిలేదు ౧౧ సన్న ౧౮౧౯ సంవత్సరం ఆగష్టు, సెప్టెంబరు
ఈరెండు నెలలలోపో [illegible] తెలుసు వ ౧ ౧౧ సన్నమజకూరు సెప్టెంబరు నెల సరకారు జ
మాఖర్చు తెలుసు తావు ౧౧ మార్చినెల లగాయతు సెప్టెంబరు నెలవరకు గ్రంథా
లు సంగ్రహం చేసినందుకు తఖ్తాతీసు ౧ ౪ నాలుగు వస్తు పాయికట్టుకట్టిరవానాచే
స్తిమి తారీఖు ౧౪ చన్నపట్టణకు ~~[illegible]~~ జాబు వ్రాసి పారశీపుస్తకాలు రెండు వ ౧ లు
పంపించిన వివరం ౧౧ ౧౧ శాహజాదీ తారీఖునామా వాం వ ౧, లగాయతు అరబ్బీ పారశీ
వ ౧ ౧౧ ఇందులో వుండేది ౧౧ వి సాబితి జంయాని సాబ -- తారీఖుసహా ౧౧ అంత్యారెండు
లగాయతు అరబ్బీపారశీ దిన్నిమ్మ్యక నబియాం అనేది అరబ్బీపారశీ మాటలు అంత్యకవ
56 వ ౧ ౧౧ ఈరెండు వ ౧ లు పాయికట్టుకట్టిరవానా చేస్తిని. ఈనెలలో వెంకటగిరిలో విచారిం
చినాయదాపకు నిర్ణయించిన వివరం, వంటి మిట్ట రఘునాథస్వామివర ప్రసాదలబ్ధకై
కవిద్వారతం... అంతట ౧ భాస్కరయ్య ౧౧ ఇద్దరు జ్యోతిషశాస్త్రం తెలుగు పద్యకావ్యం
ట్టమతం అనేది మూడు ఆశ్వాసాలు వున్నది. శ్రీనాథుడనే కవీశ్వరుడు కాశీఖండం తెనిగించి రా
జమహేంద్రవరం యేలుతూవుండే తారికాపు ఆళయ వీరభద్రసామీద కృతిగా చేసినది
౭ ఆశ్వాసాలు, అందులో అళయ వీరభద్రుని వంశావళి ప్రథమాశ్వాసంమాత్రం ౧౧

౧౧ వెలుగోటివారి దాయాదులైన ఉత్తరదేశములో వున్నా బొబ్బిలి
రంగారావు చరిత్ర తెలుసుదిట్టకవి నారాయణ అప్పనే కవీశ్వరుడు మల్రాజు రామరా
వుమీద కృతిగా చెప్పినది. ఇందులో బొబ్బిలి రంగారావు విజయరామరాజులో నున్నది

జయరామరాజుకు సహాయముగా వచ్చిన బుసాబుశీలోను సున్నయుద్ధము చేసినదిన్ని మల్రా
జువారి వంశావళిన్ని వున్నది. ఇది మూడు ఆశ్వాసాలు॥ ॥౧॥ సాముద్రికలక్షణం. ఇందులో వుండే అన్వ
యం స్త్రీపురుషుల అవయవలక్షణములున్ను మచ్చలున్ను మొదలైనవాటి శుభాశుభములు
మున్నయినవారలోకములో జనులకు తెలియడానకు పూర్వయుగాలలో గర్గాదులతో చెప్పినా
రు. ఆదికవీశ్వరులు తెనుగు చేసినారు. వారి పేరు పుస్తకములో అగుపడలేదు॥

॥౧॥ స్వరశాస్త్రం ఇందుల అన్వయం తిథివార పక్షమాస సంవత్సరముల ఫలము
ఈ స్వరాలు దినానికి మనిషికి ఎలా తిరుగుచున్నవిన్ని. అందుకు తగిన శుభాశుభాలు అన్వయ
ప్రశ్నక్రమంగాను మొదలైనవి పార్వతీదేవికి శివుడు చెప్పెను. ఇందులో క[illegible] కొన్ని శ్లోకా
లున్ను వున్నది. కద మతెనుగు, ఇది అయిదుస్థితెనుగు॥ ఇది శాక వెంకటాద్రిలో వుండే గ్రంథా
లు వేదాంతం॥ ॥౧॥ సమస్తవేదాంతసారం శంకరాచార్యులు ఆత్మబోధ చేసినది. ఇందుకు టీక సహా॥
॥౧॥ మహావాక్యదీపనిషదం టీకసహా॥ ॥౧॥ నిరాలంబంవుపనిషదం ఇవిరెండు విద్యారణ్యులు చే
సినది. ఇది శాక తజుకొత్తై మూరి [illegible] వారి [illegible] చేసినది ఇం
దుల అన్వయం [illegible] మహాభోగదాద మొదలైనవారు జయప్రదం చేసి
57 తీసుకున్నదిన్ని దేశము సాధించే విధములున్ను యుద్ధము .... సైన్యం సంరక్షణ చేసే విధమున్ను
వివరంగా వ్రాసి వున్నది. ఇది పదిజాబులు వున్నది గనుక చిన్న పుస్తకముగా వున్నది.

తారీఖు ౨ ఉపాశ్రం కోట నుంచి నాలుగు పరువులు పడమర చెంగల్పట్టు కను
మ వెంకటగిరిన్ని చెట్టివారి తాలూకు సరిహద్దు కొండ మధ్యే బదరం బూరి అక్కడను
చి రెండు పరువులు కను మదిని చెట్టివారి తాలూకు బల్లగుంట చేసుకు చేరితిని. తారీఖు ౩ బల
కేంద నుంచి ౪ పరువులు చెట్టివారి తాలూకా అప్పయరాజు పేటకు చేరితిని. తారీఖు ౪
ఆకేంద నుంచి ౩ పరువులు వత్తలూరి గ్రామానికి చేరితిని. ఆ గ్రామం కళగాం పెద్ద భారతం వుంది

నది. ఆ తరువాత మూ నేడు, చిట్టా వాలుకు పోయివుండెను గనుక అతని కొరకు గాను తారీఖు ౩౧ వరకు నాలుగు దినములను కామెచేసి వుంటిని, అతడు రాలేదు౹౹.

౭౪- రిపోర్టు మార్చి నవంబరు౹౹ తారీఖు ౧౮ గారు తు౹ తారీఖు వరకు గడిచి లవత్తులా రింగ్ నేవుంది నప్పుడు కన్నికరణాంరాలేదు, అతని ఇంగ్లీషు మరియువ్యాపారులు మగవాండ్లు నన్ను వేరు. అన్ని మారనవున్న బ్రాంహ్మలను అడిగితే అతని వద్దవుండె భారతం తెనుగులో నిసంస్కృతంగా దు అని అన్నారు౹౹ తారీఖు ౬ అక్కడనుంచి చపర్వాలు చిట్టా వాలుకు చేరి అక్కడ విచారిస్తే రణాం కరణము పోయినాడని చెప్పినారు. తారీఖు ౭ వరకు చిట్టా వాలులో వుండి అక్కడి శిరస్తాదారు పేరమవారో భారతం పై నం వ్రాసి పంపించేది అని జాబు వ్రాసినాను౹౹

తారీఖు ౮ అక్కడనుంచి ౧౦ పరువులు చల్లగుంట చేనికి చేరితిని. తారీఖు ౧౦ అక్కడనే వుంటిని. తారీఖు ౧౧ అక్కడనుంచి తిరుగా చెంగచెట్టి కనుమ మొక్కలపరువులు వెంకటగిరి తాలూకా మొక్కలతెట్టుకు చేరినాను. తారీఖు ౧౨ అక్కడనుంచి వెంకటగిరికి చేరి పుస్తకాలు వ్రాసే వానికి పిలుపించి వాటిని మొకాబిలా పెట్టుతున్నాను. ఇంకా కొన్ని పుస్తకాలున్న విచారిస్తూ ౨౧ వరకు వుంటిని. ఇక్కడ విచారించిన గ్రంథాలు, ౧౹ ధరణిదేవుల నాగన్న అనే కవీశ్వరుడు విని కొండ దేశాధిపతి అయిన పద్మనాభ నాయునిమీద అంకితంచేసి తెనుగు దశావతారం చరిత్ర పది ఆశ్వాసాలు చేసినాడు. అందులో పద్మనాభ నాయుని వంశావళి వున్నది గనుక ప్రథమాశ్వాసం వ్రాయించడానకు ప్రారంభం చేయించినాను౹౹ - వేదాంత విషయం ౩ తెనుగు౹౹ ౧౹ పవమోంగసారం చతుర్విధ పోంగలక్షణం౹ ౹౹౨౹౹ శివజ్ఞాన మంజరి౹౹ ౧౹ పరతత్వరసాయనం౹౹ ౩౹౹ ఇక౹ సంస్కృతం౹౹ ౩౹౹ ౧౹౹ వేదాంత వార్తికం౹౹ ౧౹౹ సిద్ధాంత పద్ధతి౹౹ ౧౹౹ జ్ఞాన వాసిష్ఠం౹౹ ౩౹౹ ఇవి ఆరు వేదాంతము, నరలు వ్రాయడానకు పోనీకుండా వలసినది. అంతే౹౹ -

తారీఖు ౧౬ చెన్నపట్నము నుంచి జాబు వచ్చినది. అందుల అన్వయం భవిష్యోత్తరపు
రాణం వ్రాయించేలాగున మన్న నెల్లూరి నాద్యాలు రమేబా .... రవానా అయినట్టే నంత్రాసేదిక్కు
నివ్రాసినారు. భవిష్యోత్తర పురాణం వెంకటగిరి సంస్థానీకుల వద్ద వున్నది. అందుకు ప్రయత్నం
చేస్తూన్నాను. సంపాదించి వకటవ్రాస్తూన్నాను. నెల్లూరికి జాబు వ్రాసినాను. జవాబు రాగానే
సాధ్యాసాధ్యాల సమాచారము వ్రాసి పంపిస్తాను॥— తారీఖు ౧౮ చెన్నపట్నానికి జాబు వ్రాసి రవానా
చేసిన వివరం॥ ౧॥ నందరాజ యశోభూషణం సవ్యాఖ్యానం సంస్కృతం పత్రాలు ౧॥ ౧౮౧౮ సంవ
త్సరం అక్టోబరు నెల జమాఖర్చు రీతె నుకు తాఖీదు॥— తారీఖు ౨౧ వెంకటగిరి నుంచి తపరువులు
వెంకటగిరి దుర్గానికి పోయి చూచినాను. దుర్గంపైన రెండు నగళ్లు, పైటది పవన నగరి. దుర్గం
పైన కతివేలమ్మ, హనుమంతరాయుని దేవళాలు, ఆ .... నుంచి ఈ దుర్గానికి వచ్చే దారి
ని. వాంచవ్వం కొండల మధ్యే చెంకలపెంట అనే స్థళములో నగరి. దుర్గానికి పోవ్వే వెం
కటగిరి నుంచి పాశెం కోటు మీదుగా పాపన్నే దుర్గానకొంత దూరం కొండ మొక్కటానేది
పవన నగళ్లు అని మూడు ఇండ్లు వున్నది. పైమదుర్గం మీద పోయి వుండె వా అక్కడ యవ్వరు
మనుష్యులు వుండేవారు. దుర్గం పైన మిద్దెటి నగరి పాకింద్లు బాగం వేసి వున్నది. అందులో మం
దుగుండు ఆయుధాలు పిరంగులున్న వున్నవి. అయితే సంస్థానీకుల ఇలా కాదాలు అవుడయి
మా వేరం చూస్తున్నారు. ఇది గాక దిగువ వుండే నగళ్లలో కున్న జకెరమిలి ..... వుండే స్థలా
లు ఇప్పుడు జకెరామాత్రం లేదు. ఈ దుర్గానికి ఉత్తరం ఫరువులు పవసకోనలో రెండు నగ
ళ్లు కట్టాలి కొప్పువి మూడు ఇందులో వక పెద్ద కణజములో మందుగుండు వుండే స్థళం.
ఈ దుర్గానికి పాశెం కోటు నుంచి హాప్పేమా గాదిలె తెత్తులు మూడు పాశెం కొటత్తిదిపే
సుకాన్పై దాక అరణ్యం వున్నది. పాశెం కోటు నుంచి ... దాక అరిపవృక్ష పాశెం
54. కోటు కాత తెత్తు ౧॥— తారీఖు ౨౨ దుర్గం నుంచి తిరుగా వెంకటగిరి చేరితిని॥

తారీఖు 1 లగాయతు తారీఖు 9 వరకు తొమ్మిది దినములు వెంకటగిరి
లో వుంటిని. నాలుగు దినములు వర్షం జడిపెట్టినది గాని మనుష్యులు తిరిగే దానికి అభ్యంతరం
అయినది గాని చెరువులకు నీళ్ళు విస్తారం రాలేదు. కొన్ని చెరువులకు వెంకటగిరి సమీపంలో రెండు
నెలలకు సరిపడే నీళ్ళు వచ్చినవి గాని విస్తారంగా చెరువులు నిండలేదు—
నేను మెహనతు చేసినది. పుస్తకాలు వెంబడులు వ్రాసినది. మొకాబిలా చేస్తూ వున్నవుంటిని. భవి
ష్యోత్తర పురాణం వెంకటగిరి సంస్థానీకుల వద్ద వేరని చెప్పినారు. వెంకటగిరిలో ఒక బ్రాహ్మణు
ని వద్ద వుండగా అందులో వెంకటేశ మాహాత్మ్యం మాత్రం వున్నది గాని, భూగోళం కలియు
గంలో అయిన రాజులున్ను వంశకాగల వారిని వ్రాయలేదు. ఇంకా దరియాప్తు చే
స్తున్నాను. సంగ్రహంగా నానా కలం వ్రాయిస్తున్నాను. విష్ణుకథామృతం వ్యాఖ్యానం ని
మిత్తం లోగడ వాయుకుం అయి వుండెను గనుక అది నకలు వ్రాయడానకు ప్రారంభం చేయిం
చినాను. తారీఖు 9 బ ఆక్టోబర్ సత్యంపూరు జనరలు గారు వాయుకుంవాకు వ్రాసి పంపించినదిది
రేను. రిపోర్టు వ్రాసి పద్ధతిన్ని, రిపోర్టులు జమాబందీలు నెల అయిన వయారు తారీఖు
నరవానా చేసిదిన్ని వ్రాసినారు. తారీఖు 10 వ చిన్నపట్నానకు జాబు వ్రాసి రవానా చేసినవి వి
రం॥ 1 4 దశావతారములో ప్రథమాశ్వాసం ఇందులో వినుకొండ దేశాధిపతి అయినట్టి పద్మనాభనా
యుని వంశావళి వున్నది తెనుగు వి॥ 1 4 రెట్ల మతం తెనుగు జ్యోతిష ప్రవర్తనం వివరం
ఈ రెండున్ను కట్టు కట్టి రవానా చేస్తిని—.

60 రిపోర్టు 1 నారాయణరావు మతస్సుద్ది ఇలాకే కనల్ రాల్ మెకెంజీ సర్వే
యరు జనరల్ 1 8 1 7 సంవత్సరం డిసెంబరు. తారీఖు 1 గురువారం వెంకటగిరినుంచి
3 పరువులు పెళ్ళూరు చేరినాను. తారీఖు 2 అక్కడనుంచి 4 పరువులు అత్రివరానకు చేరినా
ను. తారీఖు 3 అక్కడనుంచి 2 పరువులు సగటూరు తాలూకు నాగవరానకు చేరినాను.

చన్నపట్నానకు జాబు వ్రాసి పూర్వశాస్త్రం అనేది జ్యోతిషం . . . . . ఘంటకు సహా వలెనన్ని
క్టోబరు నవంబరు డిసెంబరు వరకున్ను నవంబరు జమాబందీ అంత్యత్రి మాదిరి వానా చేస్తిని,

తారీఖులలో నాయతు తారీఖువరకు నాయని పేట మకాము చేసి కొన్ని
అగ్రహారీకులు ఈ సామీప్య స్థలమున వుండేవారి వద్ద వుండే దానపత్రాల నకళ్లు వ్రాసినా
యని పేటకు సామీప్యం తుమ్మల అనే గ్రామాన విష్ణుదేవాలయములో కొన్ని గ్రామశాస
నాలు వుండగా అది నాకు తెలియలేదు. ఆగ్రామం కైఫీయతున్ను నాయని పేటకు 1 పరువు
బ్రాహ్మణులు దూరున అనే గ్రామం అగ్రహారం లోగడ వెయ్యిమంది నాడు యాదవరాయల
కాలమందు, గజపతి రాజుల యాదవరాయలు బ్రాహ్మణులకు వృత్తి సర్వాగ్రహా
రం చేసినది దానపత్రం లేదు, పోయినది. అయితే కైఫీయతు చెప్పినారు. ఇందుకు లోగడ మళ
వారాజు అనే రాజు ఆ స్థలమున కోట కట్టించి యేలుతూ వుండి ఆగ్రామంబులపై పోతే తిరువాత బ్రా
హ్మణులకు అగ్రహారమైనది కైఫీయతు వ్రాసినాను॥

సువర్ణముఖి మహాత్మ్యం సంస్కృతం వున్నది అందుకున నకలు జరూరు వుంచి వ్రా
య వలసినది, ఇదిగాక కాళహస్తి స్థలమున వుండే క్షేత్రాల మహాత్మ్యమున్ను, వాళ్ల వద్ద మాహాత్మ్య
గ్రంథము వున్నది. ఇదిగాక విజయవిలాసమనేది తెనుగు సుభద్రా పరిణయం, అర్జునుడు వివా
హమైనది ఆశ్వాసాలు 3 మాత్రము వున్నది. అది జరూరు అయితే వ్రాయించి పంపించవలసినది॥
61 కాపుస్తకాలు వచ్చినా విచారించవలెనంటే సంస్థానికుల కారుబారి సుబ్రమణ్యం అనేవాడు . . . .
. . నాయని పేటకు వచ్చి వచ్చాడు లేదు. . . . . వర్తమానులు వచ్చేటందుకున్ను నేను గ్రా
మాల మీద పోయేటందుకున్ను కారలేదు॥ . . . . . . చన్నపట్నానకు జాబు వ్రాసిన వానాచేస్తి
ని. తారీఖు 1 చెంగల్పట్టు చరిత్ర తెనుగు వహి 1॥ తారీఖు 1 వెంకటగిరి తాలూకా
లో కొన్ని గ్రామముల యందు వున్న శిలాశాసనములు 3 వహి॥

- - - - చన్నపట్నమునుంచి జాబువచ్చినది. అందుల అన్వయము మీరుపంపించి
నపాయికట్టుచేరినది. వాక్యాలుచేసేది సంస్కృతగ్రంధం. ౧౹౹ పెద్దవిక్రమచరిత్రము౹౹౧౹౹ బ్రహ్మో
త్తరఖండం౹౹ ఇది గాక - - - పద్ధతిలో వుండే అన్వయం వ్రాసిపంపించేది అని వ్రాసినారు౹౹ — — —

తారీఖు ౹౹ నాయుడుపేటనుంచి 3 పరువులు కనుపూరు అనే గ్రామానికి చేరి
అక్కడ ఈశ్వరునిదేవాలయం వారివద్ద వున్న దానపత్రాలు వ్రాస్తూవుంటిని. తారీఖు౩౧ సదరి
కనుపూరిలోనే వుండి కైఫియ్యతు వ్రాసినాను౹౹ — ఇక్కడనుండి కొంతవు పోర్దస్తా
62 మయుండున్నది౹౹ — . ౧ తేదీ నారాయణప్ప వుమత్తస్సుదిన్నాలాంకె కనల్
కాలిన్ మెకెంజీ సరవియ్యరు జనరలు ౧౮౧౫ సంవత్సరం జనవరి౹౹ — . తారీఖు౧ వెంకట
గిరిసంస్థానం ఇలాకా సగటూరి తాలూకు భట్లకనుపూరినుంచి ౧ పరువు కసుబా సగటూ
రికి చేరి అక్కడ ఈశ్వరుని దేవాలయములో శాసనం వుండగా నుత్త వ్రాస్తూవుంటిని. తారీ
ఖు౨ సగటూరి చుట్టూ వున్న పల్లెలు తిరిగి చూచి ౧ పరువు తిరిగి సగటూరికి చేరినాను. తారీ
ఖు౩ సగటూరిలో సదర హరం శాసనం శాలివాహనశక వర్షంబులు ౧౫౩౭ శ్రీముఖ సంవత్సర
శౌద్ధ శు౧౫లు గొబ్బూరి జగ్గరాజు గారు ఏలుతూవుండగా వెంకటనాయునికి పరగణా
సీమలోని సగటూరి గ్రామం అమరనాయంకా నకు ఇచ్చివుండగా అతడు చెరువుకట్టు బావు
చేయడానకు కుంట తూములు నిర్ణయం చేసినది వ్రాసినాను. సగటూరిలో మట్టికోటు కధిలు
మై వున్నది. ఈ కోటలో గడ గొబ్బూరివారు ఈ దేశం ఏలుతూవుండగా నుకట్టించినది. వా
టికైఫియ్యతు వ్రాసి చన్నపట్నానకు జాబు వ్రాసి రవానా చేసిన వివరం౹౹౧౹౹ భారతచంపూవ్యా
ఖ్యానం సంస్కృతం మూడు పుస్తకములు మూడు వహిలు౹౹ ౧౮౧౪ సంవత్సరం డిశంబరు నెలు౹౹
డిశంబరు నెలరిపోర్టు౹౹౧౹౹ జమాఖర్చు౹౹ — . అంతట్లు ౪ పాయింకట్టుకట్టి రవానా చేస్తిని

తారీఖు౪ అక్కడనుంచి ౨ పరువులు మనవాలికి చేరి ఈ గ్రామములో గదక్కణ

౬౩. రాయలనాడు అగ్రహారం అయివుండెను. ఇదిగాక ఈ గ్రామానకు తూర్పు సామీప్యంగ గద్ద
గుంట అనేది స్త్రీ అగ్రహారం అయివుండెను. పిమ్మట తురకాణ్యంలో జప్తు అయినదిన్నీ కైఫి
య్యతు వ్రాసినాను. తారీఖు ౭ అక్కడ నుంచి ౧ పరువు కల్యాణకూరాటికి చేరి చుట్టుపట్లవా
రి అక్కడ నుంచి ౧ పరువు నాయుడిపేటకు చేరినాను. తారీఖు ౮ లగాయతు ౧౧ తారీఖు వర
కు నాయుడిపేటలో వుండి అగ్రవారోకాలవద్ద వున్న దానపత్రాల నకళ్లు వ్రాస్తూవుంటిని.
తారీఖు ౧౨ నాయుడిపేట నుంచి ౨ పరువులు బాబాలకి పోయి అక్కడనుంచి
రెండు పరువులు కానూరికి చేరినాను. లోగడ ఈ గ్రామం బత్తల కల్యాణంన్న అనే మతరాజు
కులవానికి సగటూరి తాలూకాలో కొన్ని గ్రామాలలో కావలపాళెగాడు అనిపించుకొని కాను
రిగ్రామములోవుండి ఈ గ్రామం తాను అనుభవిస్తూ వుంది నది. లోగడ ఈ స్థలంలో కోట వుండి
శిలమైపోయినదిన్నీ కైఫియ్యతు వ్రాసినాను. ఈ వూరను ఇన్నము వేంచుతు ఉన్నారు వారి కై
ఫియ్యతు తెలుసుకున్నాను. తారీఖు ౧౦ అక్కడ నుంచి ౧ పరువు రాపూరికి చేరి ఇక్క
డనున్న ఇనములవుంచుతున్నారు వారి కైఫియ్యతు తెలుసుకున్నాను. ఈ గ్రామకరణాల
బ్రాహ్మణులు కవిస్వరసాంప్రదాయకులు వారి వద్ద పుస్తకాలు విచారిస్తే వారు చెప్పినది. మాకు
ట్లాలు వాళ్ల హస్తశిమలో వున్నారు. అక్కడ మాకు పుస్తకాలు వున్నవి. విచారించి చెప్పేము అన్నారు.
వాళ్ల హస్తశిమలో పలాంపం సూరి అనే గ్రామానకు భూమిపద్యాలు వున్నది తెలుతాము అన్నా
రు. ఇదిగాక కాలామృతం అనే జ్యోతిష సంబంధ గ్రంధం వున్నది అని అన్నారు. —.
తారీఖు ౧౧ అక్కడ నుంచి నాలుగు పరువుల నాయుడిపేటకు చేరి తారీఖు
౧౩ వరకు నాయుడిపేటలో చిల్లర కాగితపత్రాలు తయారు చేస్తూవుంటిని. తారీఖు ౧౩ చిన్న
పట్నానకు జాబు వ్రాసి భారత చంపూ వ్యాఖ్యానం నాలుగవ స్తబకం మొదలు ౯ స్తబకా
ల మూడువచ్చా పాయకట్టు కట్టి రవాణా చేస్తిని.

64. తాళ్ళపాక నాయుడుపేట నుంచి ౧౪ పరువులు చిల్లకూరికి చేరినాను. తాళ్ళ
పాకకు అక్కడనుంచి కాళహస్తి ౧౪ పరువులున్నది దేవతాదర్శనం చేసుకోవలెనని అక్కడ
శాసనములున్న విస్తారంగా వున్నదని వింటూ వచ్చినారు గనుక కాళహస్తి చేరి దేవతాద-
ర్శనం చేసినాను. తాళ్ళపాక ౧ కాళహస్తి స్థళం తిరిగి చూచితిని. దేవాలయములో
శాసనాలు సుమారు వెయ్యి వున్నది. ఇందులో మూడుపాళ్లు అరవ గ్రంథాక్షరాలు. కరుమతి
నుసు కొంత సాగరం వున్నది. నేను ఆ శాసనాలు వ్రాయలేదు. కారణం ఏమంటే నాకు సహాయము
లేదు. లోగడ కైఫీయతు బ్రాయుదు ఇక్కడికి వచ్చివుండగాను ఈ శాసనములు పరిశోధించి
వ్రాయలేదని స్థళీకులు చెప్పినారు. ఈ శాసనాలు పరిశోధించి వ్రాస్తే చాళుక్యరాజులు యాదవ
రాజులు మొదలైన రాజుల కైఫియ్యతు తెలుసును. ఈ కాళహస్తిలో అనేక విద్వాంసులు
వుండే స్థళము గనుక గ్రంథాలున్న సంభవం అవును. అయితే నేను వుండి విచారించేటందు
కు సహాయము లేదని విచారించలేదు.— తాళ్ళపాక అక్కడనుంచి ౧౪ పరువు మాత్రపు
దూరం వుండినందుకు చేరి ఇందుకు తూర్పు పొలిమేర సందున శిథిలమైన శాసనం. శాలివాహనశ
కం ౧౫౧౫లో ళరాయల వారి ఏలుబడిలో ఈ గ్రామం కాళహస్తి దేవుని యొక్క మాన్యముగా ఇచ్చి
నట్టు ఉన్నది. అయితే శాసనం శిథిలమైనది గనుక ఈ గ్రామానికి ప్రాచీన నామము తెలి
సినది కాదు. ఇది చూచి అక్కడ నుంచి ౧౪ పరువుల వెంకటగిరికి చేరి పుస్తకాలు వ్రాసే
లేఖరులను చూచి పుస్తకాలు శీఘ్రంగా వ్రాసేటందుకు చెప్పినాను.——

65. నేటి దినం వెంకటగిరిలో వున్న సమాచారం తాళ్ళపాక గ్రామం రెండు కోసు
ములకు ఈ గ్రామానికి కత్తివేలమ్మ అనే గ్రామశక్తి దారు ప్రతిమ వుండేది. వెంకటగిరి
దుర్గంపైన కత్తివేలమ్మ అనేటి వృక్షశిలా ప్రతిమ తద్వారా లోగడ వెంకటగిరి దుర్గానకు కలిమి
లి దుర్గం అనిన్నీ వెంకటగిరికి కలిమిలి అనే పేరు గలిగి వుంటేను. ప్రాచీన దాన పత్రాలలో

దాఖలావున్నది. ఈప్రకారం వెంకటగిరిలో వుండే శేషదరి రాకలి మెంటి అనే దారుప్రతిమ
వకటి దేవళంలో వుండగా సదరి తారీఖు రాత్రి మంచు కేవలం రామవంతము
తువుగా వుండిన్ని అమ్మవారు వుండే నదిబజారుకు ఆకస్మాతుగా అగ్నిప్రబలమై
అమ్మవారి వస్త్రాలున్ను వక బెంచి అగ్నితత్సమైన మొదటి నాడు అమ్మవారు వక్క
డు దాని స్వప్నములో ముత్తైదువ రూపంగా వచ్చి ఈవూరిలో కేవలం అన్యాయం వడు
స్తూన్నదిగనుక నేను వేచి పోతాను. పోవేటప్పుడు నా మొక్క ఆనవాలు చూపిపోతా
నని చెప్పినది. అటు పిమ్మట జనులు గుడికాలిన విధము చూచి ఆశ్చర్యనారు. ఈవూరిలో వుం
డే వారు ఇది అనిష్టం. ముందర సంస్థానానికి అపాయ లక్షణం చూపినది అని అంత
రంగా వాడుతున్నారు. మల్లాకాత్సగా నుసంస్థానం వారు చేయించవలెనని వున్నారు.

తారీఖు ౧౯ వెంకటగిరిలో వుండే శేఖరులు వ్రాసిన పుస్తకాలు తీసుకొనివా
రికి ఖచుర్లకున్ను ఇచ్చి ఇంకా కొన్ని పుస్తకాలు విచారిస్తూ వుంటిని. తారీఖు ౧౦ పు
స్తకాలు విచారిస్తూ వుంటిని. తారీఖు ౧౧ మావద్దవ్రాసే వేఖరి ఉగ్రంథాలు సంగ్రహించే
యించిన్ని స్వామని సగటూరి తాలూకుకు రావలసిన పని వున్నదిగనుక వెంకటగిరి నుంచి
పరువులు సగటూరి తాలూకు కొరుకు అనే అగ్రహారం చేరినాను. ఈ అగ్రహారంలో
గతె కృష్ణరాయదత్తము, ధూర్జటి వారి నేకే వష్ణవ సాంప్రదాయకులు గనుక గ్రంథసం
గ్రహం చేయడానకు ౪ వరకు నాలుగుది నాలు మకాం చేసి ఆగ్రాముములో నున్ను వెంకట
గిరిలో నున్న గ్రంథాలు విచారించిన వివరము - ౧౪ రామాభ్యుదయం తెనుగు అనేది వంటి
మిట్టరఘునాథస్వామి వరప్రసాదలబ్ధమైన వరకవి రామభద్రుడు చేసినది. వెంకటగిరి ప్రభు
త్వం చేస్తూ వున్న గాబ్బూరి నరసింహ రాజు మీద కృతిగాను ఇందులో గాబ్బూరి వారి వం
గావళిన్ని వున్నది. ఇందులో రామ కథలు వున్నవి. ఇది వెంకటగిరికై పియ్యతుకు జరూరాయి

యినవి గనుక నకలు వ్రాయించేదానికి ప్రారంభం చేయించినాను॥—.

౨॥ శృంగార నైషధం అనేది శ్రీనాథ కవీశ్వరుడు చేసినది. ఈ నవీమారె ద్దిగారి మం
త్రి పెద్దయ్య సింగయ మీద కృతి ఇందులో మంత్రి వంశావళిన్ని నల చరిత్ర వున్నది. ఇదిన్ని న
కలు వ్రాయించడానకు ప్రారంభం చేయించినాను॥ ౩॥ ఉత్తర హరిశ్చంద్ర కథ రాస మూరిలో
క బాంధవ అనే కవీశ్వరుడు చేసినది కఠిన కవిత్వం॥- ౪॥ పాంచాల పరిణయం కాకమాని
రామలింగయ్యకు మారుడు మూర్తి నన్నకు రంగస్వామి వారు స్వప్నములో ప్రత్యక్షమై తే చేసి
నది. ఇందులో తెనాలి రామకృష్ణుడు చెప్పిన పద్యం, అల్లసాని వాని అల్లిక బిగి సొంపు
ముక్కు తిమ్మనార్యు ముద్దు పలుకు, పాండురంగ నుకవి పద్య చమత్కారంబు కాకమాని
యనేకకు కలదు- ఈ పద్యము వ్రాసి వున్నది- ౫॥ సాముద్రిక స్త్రీ పురుష లక్షణం దూర్జ
టి లింగయ్య అనే కవి కసవన మంత్రి మీద కృతిగా చెప్పినది చిన్న పుస్తకం॥ — —.

౬॥ ఉపసు లక్షణ సారమనే ఛందస్సు పసుపతి వెంకటప్ప అనే కవి అన్ని ఛం
దస్సుల యొక్క సారం తీసి చేసినది మూడు పాళ్లు వున్నది॥ ౭॥ రావు కొండల రావు అనే
యన చిత్ర ప్రబంధ దర్పణమనే ఛందస్సు చేసినది పూర్వభాగం మాత్రం వున్నది చిన్న పుస్తకం॥
67 ౮॥ ప్రబంధ సారమనేది ధూర్జటి వెంకట్రామ కవి అన్ని ప్రబంధాలలో వుండే కఠిన పద్యాలు
ఏమెత్తి వ్రాసినాడు. అయితే ఫలానా ప్రబంధంలోని పద్యం అని కవి వ్రాయలేదు, చిన్న పుస్త
కం॥ ౯॥ ఉపమా కుమార విజయమనేది పుష్పగిరి వరకవి తిమ్మన్న ఆంజనేయుల మీద కృ
తిగా చేసినది, హనుమంతుని ఉత్పత్తి శ్రీరామ కథలు వున్నవి, ఇది కఠిన కవిత్వం॥—.

॥౧౦॥ బొమ్మన పోతరాజుకు మారుడు నరసింహ కవి చేసినది రుక్మాంగద
చరిత్ర చిన్న పుస్తకం॥- ౧౧॥ వేంకటేశ విలాసం వేంకటేశ్వరుల మీద కృతిగా చేసినది, చ
మత్కారంగా వున్నది. వేంకటేశ్వర స్వామి వారి యొక్క చరిత్రలు- కూరుదకొండు నున్న తెలు

ను గ్రంథములు, ఇందులో కొన్ని గ్రంథానికి కిఫాయతు వారుకును॥ ఇదివాక సంస్కృతము.

౧ అష్టాదశపర్వగీత మూల వ్యాఖ్యానం॥ ౧॥ భగవద్గీతా భాష్యం॥

ఈ రెండున్ను నకలు వ్రాయించవలెనా గ్రంథానికి దారి కేదికాదు. లోగడ నేను సిద్ధాంతపద్ధతి అని వ్రాసి పంపించినది వేదాంతప్రకరణాంగాని జ్యోతిషం కాదు. తారీఖు ౩ చన్నపట్నానికి జాబువ్రాసి ఆ గ్రంథాల పేర్లు వ్రాసి సాముద్రికం తెలుగు పుస్తకం రవానా చేస్తిని॥ తారీఖు ౨౧ కారూరి నుంచి ౪ నాలుగు పరువులు నాయుడుపేటకు చేరినాను. తారీఖు ౨౮ నాయుడుపేటలో వుండిని. చన్నపట్నము నుంచి జాబువచ్చినది అందుల అన్వయం. మీరు తేదినంబరు ౨౦ తారీఖు శాసనాల వర్తమానం పంపించినది చేరెను. లోగడ మీరు భవిష్యోత్తరపురాణం వున్నదని వ్రాసి మళ్లా లేదని వ్రాసినారు గనుక అది యత్నంగా సంపాదించి నకలు వ్రాయించి పంపించేది. మీరు ఉదయగిరికి పోయి అక్కడ వున్న శిలాశాసనాలు వగైరా వ్రాసి యాదవరాయలవారి వంశావళి సంపాదించి అతి త్వరగా పంపించేది. మీరు రిపోర్టులో వ్రాసిన ప్రకారం గ్రంథాలు వేఖరులచేత వ్రాయించినవి త్వరగా రవానా చేసేది. భారత చంపూ వ్యాఖ్యానం మొదలు పుస్తకాలు పంపించినారు, కడమను శీఘ్రంగా పంపించేది. తారీఖు ౨ బసగటూరి తాలూకాలో తూర్పు సముద్రతీరమున కొన్ని క్షేత్రాలు వున్నవి అని విన్నాను గనుక నాయుడుపేట నుంచి తూర్పుగా ప్రపోలు అగ్రహారానకు చేరితిని. అక్కడ తూర్పులో గడమాళ్ల యరాజా కోటకట్టించి వుండెను. [redacted] ఇప్పుడు శిథిలమైపోయిన కోటలో దైవప్రతిమె వున్నది. ఆ కైఫియ్యతు వ్రాసినాను. ఆ కోటకు శిలలపైబడు దినములు అయినది. ఈ పూరికి సామీప్యంగా కేసరి అగ్రహారంలో గడ ఏకచక్రపురమనే పట్నం. అక్కడ నగరేశ్వరుని దేవాలయం వున్నది. పూర్వం దక్షారామపతి కొంత అక్కడ లోగడ బకాసురుడు వుండిన స్థలంగా విన్నవున్నది. అయితే ఆ స్థలములలో శాసనాలు కనుపించలేదు. కైఫియ్యతు తెలిసినది వ్రాసినాను॥ =.

తారీఖు ౨౮ అక్కడనుంచి ౨ పరువులు జాంత్రపేటకు చేరినాను. ఇందుకువా
యవ్యన్ని నెల్లూరి ఇలాకా కోట తాలూకు గూడలి అనే స్థలం మామిడిమేరు స్వర్ణముఖి నది
సంగమస్థలము చూచినాను. అక్కడ రెండు శాసనాలు రాయదత్తమైనది వుండెను. ఆవూరి
లో రెడ్డి కరణాలు వెరుగనుక వాటిని నకలు వ్రాయించడానకు మనుష్యులు దొరకవేదు గనుక ఉయావేరు

69. తారీఖు ౨౯ అక్కడనుంచి ౧ పరువు కంజివాడకు చేరితిని. చన్నకేశవదేవా
లయం వద్ద శాసనం. శాలివాహనశకం ౧౫౫౭ యువ సంవత్సర పుష్యశుద్ధ ౧౦లు గొబ్బూరి చినవో
బుళరాజు కుమారుడు వెంకటాద్రిరాజు చన్నకేశవస్వామివారికి సేవచేసే దోలు నాగసరాల
వారు భోగాలవారు ౧౨ కుంటల చేను దేవ నివేదనానకు మాన్యంగా డిల్లాయంచి మనుష్యబింది
లున్ను ఇచ్చెను. ఇది నకలు వ్రాసి అక్కడనుంచి నాలుగు పరువులు కలవకొండకు చేరినాను. శ్రీ
గ్రామం డిల్లత వారిసేనా పెంచగాండ్లకు నడుస్తున్నది. వీరికి సగటూరి తాలూకాలో కొన్ని గ్రామా
ములలో కావలిన్ని కలదు. వీరి దాయాదులకు నెల్లూరి సీమలో కావలిన్ని వున్నది. వారి తాలూ
అనే ఊరి పేరితో పుట్టిన ౧ పరువు దూరాన వున్నది. (వీరి కైఫియ్యతు వ్రాయించడానకు పాత కరణము
న్ను అతని వద్ద వుండే బ్రాహ్మణుడున్ను నెల్లూరికి పోయినారు గనుక సమాచారం పంపించినాను.

తారీఖు ౩౦ కలవల కొండలోనే వుంటిని. తారీఖు ౩౧ అక్కడనుంచి ౨ పరువులు
చింత్రవరానకు చేరితిని. చింత్రవరంలో వెలగోటి యిర్మదివ్వ మారయ్య రామనాయుడు గారి కీ
70. రకట్టిన నది కైఫియ్యతు వ్రాసినాను. — రిపోర్టు నారాయణరావు ముతస్పది ఇలాకే కేనలి
కాలిన్ మెకెంజీ సాహేబు సరవేయర్ జనరల్ ౧౮౧౧ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి నెలలో చేసిన మెహనతు.

71. రిపోర్టు నారాయణరావు ముతస్పది ఇలాకే కేనల్ కాలిన్ మెకెంజీ సాహేబు
సరవేయర్ జనరల్ ౧౮౧౧ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి నెలలో చేసిన మెహనతు. — తారీఖు ౧ సగటూ
రి తాలూకా చింతవరానున్నుంచి కల్వకోట వెళ్లే పాలెం మీదుగా ౩ పరువులు కలకొండకు చేరితిని

సదరిహి - దుగ్రామాలున్నుసమగ్రానికి పడమర ౧ పరువు ౩ సుకదిన్నెలున్ను ఇందులోనల్ల
పూటు విస్తారముగనుక కాలువలు యేవియ్ని ఇందువల్ల ఈగ్రామములో... మది కాలు సాగేది
శివిస్తారంగా మంతమామిడి వృక్షములువుండేవి. ఈగ్రామానకు సామీప్యంకనుపూరు సిద్ధ
వరం ఈరెండుగ్రామాలున్ను ఈప్రకారంవుండేది॥ - తారీఖు ౧ సదరి కలిప్పాండి వెచుట్టు
వుండే గ్రామాలంతరిగిచూస్తిని. తారీఖు ౩ సదరిగ్రామాన వుండి చన్నపట్నానకు జాబువ్రాసి
సైదనామా అనేపోరశీకితాబు సాదుల్లాఖాను నివృత్తాంతము జాబులు ౪ంరవానాచే
స్తిని నేటిదినం. ౩॥ అన్నుతరాయదత్తమైన అగ్రహారాలు ౧॥ ౧॥ బల్లవోలు ౧॥ ౧॥ పుచ్చల
పల్లె ॥ ౧॥ వాలవోడు ॥ ౩॥ ఈగ్రామాలు ఇప్పుడు జప్తు అయివున్నది ॥ -వీటికై హింద్వస్తున్ను
వ్రాసి ఇదిగాక కనుపూరు అనే అగ్రహారీకుల వద్దవుండే దానపత్రం. శాలివాహన శకం ౧౬౩-
ప్రజోత్పత్తి సంవత్సర మాఘ బ౩ంలు అక్కపల్లి తరఫ దారు హాంపురకాయ చంద్రగిరి వద్దై
రాగారు మందనంత పంతులు గారి నెలవు ప్రకారం బ్రాహ్మణోత్తములకు కనుపూరు అనే గ్రామం సర్వ
72. వరహాలకు శ్రోత్రియం నిర్ణయం చేసి ఇచ్చినవి. ఇంకా కొన్ని వెలుగోటి వారి దానపత్రాలున్ను
వ్రాస్తిని. ఈకనుపూరు గ్రామం బ్రాహ్మణులకు నడవడం లేదు. కొంత భాగం మట్టుకున్ను
న్నూన్నారు. - తారీఖు ౪ అక్కడనుంచి ౨ పరువులు దక్షిణం మల్లాం అనే గ్రామానికి చేరితిని. ఈ
వూరిలో సుబ్రహ్మణ్యస్వామి దేవాలయములో అరవ అక్షరాల శాసనములు సుమారు ౧౦ వూరు
వున్నవి. ఆ అక్షరములు ఇక్కడ యెవ్వరికిన్ని తెలియలేదు. ఈ వూరికి దక్షిణం మలాంలో చెన్నే
మజారా తిరుమూరు అనే గ్రామాన శిలపైవున్న చెన్నకేశవస్వామి సభాగుడి ద్వారశాఖ వ్రాసి
న శాసనం. శాలివాహన శకం ౧౩౧౪ అగు నేటి నందన సంవత్సర నిజ ఆషాఢ బ౧౦ లు దేవరుడి
లింగయ్యగారు రాయప్పనాయునికిన్ని లింగప్పకున్ను పుణ్యముగా కొంత భూమి ఇచ్చిరి. అక్ష
రం శిథిలమైనది గనుక భూమి నిర్ణయం తెలియలేదు. ఇవి వ్రాసి సదరి మల్లాం గ్రామానవుండి

కైఫియ్యతు దరియాప్తు చేస్తూ వుంటాను॥ — తాలూకు ౫ పదరి గ్రామానకై కైఫియ్యతు దరియాప్తు
చేస్తూ వుంటాని, అప్పుడు కోట వుండెను. తాలూకు ౬ పదరి గ్రామానలో లోగడ జైనరాజులు
ప్రభుత్వం చేస్తూ వుండిరిగాని వారి పేరు తెలియలేదు. తరువాత చోళరాయలనాడు
పదరి సుబ్రమణ్యస్వామి దేవాలయం కట్టించిరి. ఆరవ శాసనాలు వేయించినారు. అందుల
అన్వయం తెలియలేదు. స్థలంలో వుండే జనుల వాడుక యేమంటే - వర్తన చోళరాయలు
కట్టించిన దేవాలయం అంటూనారు॥ తాలూకు ౫ పదరికైఫియ్యతు వ్రాసి ఈ వూరికి వాయవ్యం
౨॥ పరువు నె... పూంతికి చేరితిని. అదిలోగడ జైన అగ్రహారం అని వాడుకున్నారు. అయితే
షలానా ధారతనమని తెలియలేదు. ఇక్కడ జైన విగ్రహాం వున్నది॥.

73. తాలూకు అక్కడనుంచి ౫ అయిదు పరువులు బురదగాల అనే గ్రామానికి చేరి
తిని. ఈ వూరు లోగడ కృతయుగములో పురుకుచ్ఛనిపట్టణం అని వాడుతున్నారు. అది తెలుసు
కున్నాను. ఇప్పుడు ఈ గ్రామం పల్లెగా వున్నది. ఈ వూరిలో శిలాశాసనము లేదు. ఈ వూరికి ఉ
త్తరం గంధ్రసింగంపల్లె పొలిమేరను వుండే శాసనం, వికృతి సంవత్సర ఆషాఢ శు ౧౧ లు దామరతి
గప్పనాయనింగారు గంధ్రశింగంపల్లె చెరువుకింద అయిదు కుంటల మడి స్వామి పుట్టికి తుంబెరుధాన్యం మే
రనిర్ణయం చేసినారు. ఇందుకు శాలివాహన శకం ౧౫౧౧ అవుతున్నది॥ — తాలూకు అక్కడనుంచి
తూర్పు దిశాలుగా అయిదు ఉప్పు వేయిలూరా ఉత్తర పరువులు సముద్రతీరం పూంతిరాతిదరువుకు
చేరినాము. లోగడ ఈ గ్రామానకు పడమర ౧॥ పరువు కుంపిణీ పంత్రగం అనే గ్రామ ఉప్పుకైవ
ము దిబ్బ వున్నది. అక్కడ లోగడ త్రిశంకు మహారాజు యేలుతూ వుండెను. ఈ పట్టణం ముట్టు
మూడు ఆమడ ఇటు కొన్ని దేవాలయాలు సముద్రములోను న్నవి ఉప్పు కయిలో మునిగిపోయి
నవి. అని కైఫియ్యతు తెలుసుకొని ఈ పూంతిరాతిదరువు పొలిమేరలో సముద్రానకు సంబంధపు
వృత్తి అవుతున్నది. దానికై కైఫియ్యతు వ్రాస్తూన్నాను॥—

తారీఖు ౧౦ అక్కడనుంచి ఐదు తీరు డుష్ప్రకయిలు దాటి ౧౦ పరువులు పో
యేరిమన్నారుపోయేరు అనే గ్రామానికి చేరినాను. తారీఖు ౧౧ అక్కడనుంచి ౦౺ పరువు
పరాళూరికి పోయి అక్కడ నాగేశ్వరుని దేవాలయం చూడగా పదిఅరవ గ్రంథాక్షర శాసనము
లువుండేను. ప్రతిలెకలు అయేవేదు. అక్కడనుంచి తిరుగా మన్నారుపోయేరికి చేరితిని. — —

తారీఖు ౧౨ కొందరు అగ్రహారీకుల వద్ద వున్న దాన పత్రములు వ్రాసుకుంటిని

74 తారీఖు ౧౩ అక్కడనుంచి ౦౺ పరువు కసుబా కోలు పోయేరికి పోయి అక్కడ లాగడు గా-
బ్బారి జగ్గరాజు కోట కట్టించినదిన్ని చూచి స్థళ కరణాల వద్ద కైఫియ్యతు వ్రాయించమని
చెప్పి తిరుగా మన్నారుపోయేరికి వచ్చినాను. — తారీఖు ౧౪ మన్నారుపోయేరికి లోనే వుంటిని. స
దరిపని. తారీఖు ౧౫ దానపత్రాలు వ్రాసుకుంటి. చిన్నపట్నానికి జాబు వ్రాసి గవర్నరు
సినవివరం—౧ పండితరాయశతకం అనే అన్నప్పదీసం శ్లోకముల పుస్తకం ౧౮౧౫ సంవ
త్సర జనవరి నెల ౧ ౮ పోస్టు ౧౫ జమాబందీ అంతు ౩ — తారీఖు ౧౬ మన్నారుపో
యేరికి చుట్టూ వుండే పల్లెలు చూచేటందుకు పోయి ౭ పరువులు తిరిగి అక్కడకోడ అరవ
గ్రంథాక్షర శాసనములు వుండినది గాని తెలియవేదు. తిరుగా మన్నారుపోయేరికి చేరితిని.

తారీఖు ౧౭ అక్కడనుంచి ౬ పరువులు పెరియవట్టు కూచేరి తిరిగి. తారీఖు ౧౮ చు
చుట్టూ వుండే పల్లెలు తిరిగి చూస్తిని. తారీఖు ౧౯ అక్కడనుంచి తిరుగా మన్నారుపోయేరికి చే
రినాను దానపత్రాలు కైఫియ్యతులు వ్రాసుకుంటిని — తారీఖు ౨౦ సదరిపని వ్రాసుకుం
టిని. తారీఖు ౨౧ అక్కడనుంచి పరువు మంగలం పాడు అగ్రహారానికి చేరి వారికి లోపలగా
అయదత్తమైన నాగర తామ్రశాసనములు తిరుపతిలో వున్నది అనగా అది తెప్పించేలాగు
75 న చెప్పినాను. ఇది గాక కలువూరికి సామీపుపులుత్తూరు అనే అగ్రహారం వారివద్ద కూడా
తామ్రశాసనములు వుండేదిన్ని తెప్పించేలాగున చెప్పినాను. తారీఖు ౨౨ వరకు మకాము

చేసినాను. తామ్రశాసనములు వచ్చేదేలేదు. నేను చుట్టూపల్లెలు తిరిగిచూస్తిని. తారీఖు
౨౪ చన్నపట్నానకు జాబువ్రాసి చిట్టివోలుశాసనాలు వగైరా వగైరాలు ఏమీరున్నదీనితర్వాత
తేది ౧ అంత్తుబ న్నరవానాచేస్తిని. తారీఖు ౨౭ తామ్రశాసనాలువచ్చేదేలేదుగనుకనే
ను మన్నారుపోలూరికిచేరి మన్నారుకృష్ణస్వామివారి మాహాత్మ్యం సంస్కృతం ౧౦ అధ్యాయాలు
బ్రహ్మాండపురాణాంలోనిది ఇమంటపమహాత్మ్యం అనేది తారీఖు ౨౮ వరకు వ్రాస్తూవుంటిని.—

76. శ్రీ వోట్సు నారాయణరావు ముత్సద్దీ ఇలాకే కర్నల్ కాలిన్ మెకెంజీసా
హేబు సరవియ్యూరు జనరల్ ౧౮౧౭ సంవత్సరం మార్చి నెలలో చేసిన మెమొరాండం. తారీఖు ౧
లగాయతు తారీఖు ౧౦ వరకు మన్నారుపోలూరిలో వుండి అక్కడి స్థలమహాత్మ్యం వ్రాస్తే ఖైఫి
యతు వ్రాసినాను. తారీఖు ౩ చన్నపట్నానకు జాబువ్రాసిరవానాచేసిన వివరం॥ ౧॥ శ్రీరంగార
రా మాయగారి లోనికొండపల్లె వారి వంశావళి పత్రమాశ్వాసంతో యున్నది. ఈ వంశం వారు ప్రథా
నిగా ప్రతాపరుద్రుని వద్ద వుండిరి॥ ౨॥ కర్నాటమృతం సంస్కృతమున్ను ఇందుకు టీకస హేకృష్ణ
లీలలు, ఇవిరెండున్ను తాటాకుల పుస్తకములు. — సిన్న ౧౮౧౭ సంవత్సర ఫిబ్రవరి జమాబ్బు
చు౹ లో మూడున్ను పాయకట్టుకట్టి రవానాచేసినాను॥

౧ తారీఖు అక్కడ నుంచి నాలుగు పరువులు అక్కరపాకకు చేరి అక్కడకా
న్ని అగ్రహారీకుల వద్ద వున్న దానపత్రాల నకళ్లు వ్రాసినాను॥ — ౧౧ తారీఖు అక్కడనుంచి ౫ ప
రువులు నాయుడుపేటకు చేరినాను। — ౧౨ తారీఖు అక్కడ నుంచి ౫ పరువులు కారకూరు
అగ్రహారానకు చేరి అక్కడ కొన్ని పుస్తకాలు నకళ్లు వ్రాసినది. మొకాబలా చేసేటందుకు తా
రీఖు ౧౭ వరకు అయిదురోజులు వుంటిని॥ తారీఖు ౧౮ అక్కడ నుంచి ౫ పరువులు వెం
కటగిరికిపోయి తారీఖు ౨౨ వరకువుంది అక్కడ వేచ్చరాలు నకలు వ్రాసే పుస్తకాలు మొకా
బలా చేస్తూవుంటిని॥ తారీఖు ౨౩ అరుగానాయుడుపేటకుచేరినాను॥

1 తారీఖు ౨౪ సాయంత్రపేటకు లోనే వుంటిని. తారీఖు ౨౫ అక్కడనుంచి
౩ పరువులు వెంకటగిరి గ్రామానకు చేరి చన్నపట్నానకు జాబు వ్రాసి కాశీఖండము ప్రథమా
శ్వాసము. ఇందులో రాజమహేంద్రవరంలో గద ప్రభుత్వం చేస్తూవున్న పంటకాపు అళయవే
రభద్రుని వంశావళి వుంచినది ౧౧ ప్రవరి నెలరి పోటుగా. అంత్యా రెండు రవ్వా నాచేస్తిని॥—

తారీఖు ౨౬ అక్కడనుంచి ౫ పరువులు కుంభకోణం కూడూరికి చేరినా
ను. రెండు పరువులు చెన్నూరికి పోతే అక్కడ శాసనాలు లేవు. తారీఖు ౨౭ అక్కడనుం
చి ౪ పరువులు వెంకటగిరి ఇలాకా మనబోలుకు చేరినాను. తారీఖు ౨౮ అక్కడనుంచి ౪ ప
రువులు నెల్లూరికి చేరినాను. తారీఖు ౨౯ లగాయతు ౩౧ వరకు నెల్లూరిలో వుంటి పుస్తకా
లు వగైరా విచారిస్తూ వుంటిని. కలెక్టరు గారిని చూచి నిమిత్తం కనిపెట్టుకొని వుంటిని॥—

78- ౧ పోటుగా నారాయణగారా రామ తప్పది ఇలాకైక నేలకాల మెకంజీ సాహెబు సర
వ్వేయరు జనరల్ ౧౮౧౧ సంవత్సరం ఏప్రియల్ నెలలో చేసిన మెహనతు. తారీఖు ౧ లగా
యతు ౧౩ తారీఖు వరకు నెల్లూరిలో వుంటి నెల్లూరి కలెక్టరు సరకాంతు హుజూరు ధార గారివద్ద
కి పోయి పరయని జమీందారులకు శర మానాలకు ముచ్చట చేసి లోగున వ్రాసి ఇప్పించవలెనని
మనవి చేస్తే ఆ ప్రకారం జాబు వ్రాసి ఇచ్చినారు. నెల్లూరి కస్బా ఉత్తరం పినాకినీ తీరమున రంగ
నాయకుల పేటలో రంగస్వామి దేవాలయంలో అరవ గ్రంథాక్షర శాసనములు మంటపంలో వు
న్నవి. వాటి తెలిసినవారు ఇక్కడ యెవ్వరు లేరు గనుక తెలియలేదు. ఇదిగాక నెల్లూరి తా
లూకా గ్రామాలలో నున్న శాసనాలు, తామ్రశాసనాలు, దానపత్రములు విస్తారంగా వున్న
వి. అవి జనులు వాడుతున్నారు గ్రంథాలున్న వారు కూను అని చెప్పుతున్నారు. అయితే నన్ను ఉద
యగిరికి పొమ్మని హుజూరు గా వ్రాసినారు గనుక ఇక్కడ వుండి విచారించడానకు లేదు. ఉ
దయగిరి పనులు అయిన తర్వాత విచారించ వలెను॥—

నెల్లూరి ఇలాకా రామయపట్నం వద్ద కరివేడు అనే గ్రామాన ఆగ్రామ కరణం
అయిన యజ్ఞసుబ్బి పాటి అప్పయ్యగారి స్థలంలో కాపురమున్న గొల్లదానికి కూర పాతులు
నిమిత్తం లోవ్వగా నుౠ౧౦ వరహాలు వారికి సది. ఆ దినెల్లూరి జిల్లా కోర్టులో వుంచిన
న్న పట్నానకు వ్రాసి ఆప్పైకం ఆ గొల్లదానికి ఇచ్చేలాగున వ్రాసినారు గనుక ఆ గొల్లదానికి ఇచ్చి
నారు. అనిన సమాచారం విన్నాను. తారీఖు ౬ చెన్నపట్నానకు జాబు వ్రాసి కనాట్ వృ
19 త్తం వ్రాయనారంభించి అధ్యాయములు మూడు తీర్చి నెల్లూరి పోస్టు ద్వారా రవానా చేస్తిని.

తారీఖు ౧౧ కనాట్ వృత్తాంతం మూడవ అధ్యాయం రవానా చేస్తిని. తారీఖు ౧౪
నెల్లూరి నుంచి పయనమై సంగానికి చేరినాను. తారీఖు ౧౫ అక్కడనుంచి పయనమై ఉ
దయగిరి తాలూకు ఆత్మకూరు అనే గ్రామానకు చేరినాను. ఉదయగిరి జమీందారుడైన
సైదు అబ్దుల్ అల్లీసు యింత కాలముల్ ఆ ఊరిలో ముకాము చేసి వుండి నాలుగు అయిదు
దినాలకు మునుపు తాలూకా మీద సవ్వారి పోయివుండెను. వారి .... ఆత్మకూరు
వారున్న ఇక్కడ వుంటే ఖానుమజుకూరు వారు నాలుగు అయిదు రోజులకు ఇక్కడికి వస్తా
రని తెలియవచ్చిన దినమునకు ఆ ఊరిలోనే వుంటిని. తారీఖు ౨౨ ఖానుమజుకూరు వారు రాత్రి
ది ఘంటలకు వచ్చి చేరిరి. తారీఖు ౨౩ వారి భేటి చేసుకొనిక వెక్కరు ధారగారు వ్రాసి ఇచ్చిన జా
బు ఇచ్చినంతల్లో క్షేమలాభాలు అడిగి మంచిది ..... అయిదారు రోజులలో తమ్మ
కు చేస్తామని చెప్పిరి. నేను తెంతుదినములకు ఒకసారి జమీందారు వద్దకు పోయి అయిదుర్రి
రు పువిందలు కూర్చుండి వస్తూ వారి గానా మాపములకు తాలూకు వారి తాకీదు వ్రాయించి
ఇప్పించవలసినది. అనినంతట ఆ చొప్పున ప్రకారం వ్రాసి ఇచ్చినారు. నేను ఉదయగిరికి పోయి ఆ
స్థలం విచారించినప్పటికి పల్లెలు విచారించవలెనని ఇక్కడ మిమ్మల విచారించలేదు—

తారీఖు ౨౮ చెన్నపట్నము నుంచి కనాట్ పాలెం మెకెంజీ సరవివృత్తం జనరలు

శ్రీరంగారు బంగాళా నుంచి ౧౦ తారీఖు మా జిల్లా చెన్నపట్నానకు ప్రవేశించినారని విన్నంధా
యివర్తైరా సంగ్రహంచేసేద నిన్నటి ఉదయగిరి స్థలానవుండే గొప్పనాలువర్తైరాన్రాసి పంపించే
ది అన్ని మారుపనులలో జాగ్రత్తగా కాపాడి చేయక నడుచుకొనేది ఆని వ్రాసినారు—

౪౧ తారీఖు ౩౦ చెన్నపట్నానకు జాబు వ్రాసి మా ధర్మాభ్యుదయం అనే తెలుగు
గ్రంథం ప్రథమాశ్వాసం మొదలు మూడు ఆశ్వాసాలు వచ్చిన ఇందులో గడచిన వెంకటగిరి
తిరుగుతూవున్న గాబర్రి వారి వంశావళి వున్నది రవానా చేస్తిని॥—

౪౨ ౧౨ తారీఖున నారాయణరావు ముత్సద్ది ఇంగ్లాండుకు కర్నల్ కాలిన్ మెకెంజీ సర్వేయరు
జనరల్ వారికి ౧౮౧౧ సంవత్సరం— ౧౨ తారీఖు నారాయణరావు ముత్సద్ది ఇంగ్లాండుకు కర్నల్
౪౩ కాలిన్ మెకెంజీ సర్వేయర్ జనరల్ వారికి ౧౮౧౧ సంవత్సరం చేసిన మెహనతు తపసీలు— తారీ
ఖు ౧ ఉదయగిరి తాలూకు ఆత్మకూరు అనే గ్రామాన వుంటిని. తారీఖు ౨ సదరి గ్రామాన నేనువుండి
ఉదయగిరి జమీందారు వద్ద నుంచి ఉదయగిరి తాలూకా కాకు తాకీదు నిమిత్తం పోయి వుంటి
ని. తారీఖు ౩ సదరి కాపు నిశ్చల ఆత్మకూరు గ్రామనలోగడవుండే దేవళాలు ఖిల్లమైపోయినది.
తారీఖు ౪ జమీందారు తమ తాలూకా కాపు మాపనుల నిమిత్తం తాకీదు వ్రాసిఇచ్చెను— —.

తారీఖు ౫ ఆత్మకూరి నుంచి ఉదయగిరి కి ప్రయాణమై నాలుగు పరువులు నందవ
రం అనే గ్రామానికి చేరితిని. ఆ గ్రామాన నున్న దేవళాలు అన్ని ఖిల్లమైపోయినవి. తారీఖు ౬ ఆక్క
డ నుంచి ౭ పరువులు నందిపాడుకి చేరినాను. ఆ గ్రామాన నున్న దేవళాలు ఖిల్లమైపోయినవి.
తారీఖు ౮ అక్కడ నుంచి ౩ పరువులు ఉదయగిరికి చేరినాను. తారీఖు ౯ దేవళాలు వర్తైరాలు
తిరిగి చూస్తూవుంటిని. తారీఖు ౧౦ లగాయతు తారీఖు ౧౬ వరకు దేవళాలు వర్తైరాలు చూచి
శిలాశాసనములు కడిగించినారాయ— — .. ౧౭ తారీఖు జాబు వ్రాసి మా ధర్మాభ్యుదయంలో రెండో
నిమిదో అధ్యాయం తెనుగు వచనం రవానా చేసినాను॥

౪౩. తారీఖు ౨ ఉదయగిరి నుంచి ౪ పరువులు ఉదయగిరి దుర్గం మీదికి పోయి తారీఖు ౨౦ వరకు అక్కడ వుండి తిరిగి చెరాబి రాజవారు ప్రభువులై వుండిన మాధవవర్మ మొదలై న ముందు కృష్ణరాజు వల్లభరాయలకు మారుడు తిమ్మనాయునింగారు కోట దుర్గంపైని దేవాలయాలు కట్టించి దేవునికి ధర్మం చేసిన శాసనాలున్ను పిమ్మట కృష్ణరాయలు ప్రతాపరుద్రగజపతి దుర్గములో వుండగా రాయలు ధర్మం చేసి ఉదయగిరి దుర్గం పుచ్చుకొని దేవాలయాలకు గ్రామములు ఇచ్చిన శాసనాలున్ను వ్రాసినాను. నేటి దినం చన్నపట్టణంనకు జాబు వ్రాసి రవాయించి నెలరి పోర్టుకున్ను జవాబు చెయ్యక్కర వానా చేసినాను. తారీఖు ౨౧ దుర్గంపైనే వుంటిని.

తారీఖు ౨౨ దుర్గం నుంచి ౨ పరువులు కొండదిగి వల్లభరాయని కోన అనే దేవల్లభరాయని దేవళం వుండే స్థలానికి పోయి అక్కడ నుంచి కొండమీదికి లక్ష్మీదేవర గుడి వుండే స్థలం లక్ష్మీదేవర కోనకు పోయి అక్కడ శాసనాలు వుండగా వ్రాసుకొని అక్కడ రాత్రి వుండేందుకు వ్యాఘ్ర భయంగనుక దుర్గం దిగువ దుర్గానకు పోయే మార్గాన గోముఖి వద్ద పసులు పెట్టుకొని వుంటారు గనుక ఇక్కడ రాత్రి వుంటిని. తారీఖు ౨౩ అక్కడనుంచి ౨ పరువులు ఉదయగిరికి చేరి దేవళాలు వగైరా తిరిగి చూస్తూ వుంటిని. తారీఖు ౨౪ తేది ఉదయగిరి జమీందారు వద్ద నాగర తామ్రశాసనం ప్రతిదేవరాయలు బ్రాహ్మణ్యంకు ఉదయగిరి సీమలోను పెసలపాడు అనే గ్రామం శాలివాహన శకం ౧౩౧౨ నాడు ఇచ్చిరి. తారీఖు ౨౬ వరకు శాసనం పరిశోధించి వ్రాసినాను. తారీఖు ౨౭ ఉదయగిరికి తూర్పు

౪౪ ౧ పరువు గోవర్ధనగిరి అనే కొండ మీద గవి వున్నది. అందులో కృష్ణస్వామి వారి గుడి వుండగా పోయి చూస్తే అందులో రాళ్లు వడ్డించినదే దేవళం వున్నదట. అంధకారంగా వున్నది. కొంత దూరం పోయి చూస్తే అవల పోవుటకు అంధకారంగనుక ధైర్యం చాలక పోయెను. ఇందుకు వెలపట ద్వారాన వారి వాకిటి వద్ద ఒక శిలా వ్రాసి వున్నది. అది యీ విధి ఇంకా కొన్ని శిథిలమైన

శాసనాలు వుండేవి తెలియవేమి. ఇక్కడ నుంచి కొండ దిగి ౧౦ పరుగు దాసరిపల్లెకుపోయి అక్కడ నుంచి తిరిగి ఉదయగిరికి చేరినాను. తారీఖు ౨౯ వ సదరి వ్రాసిన శాసనాలు బిత్తుగా వుండగా జురస్తు వ్రాస్తూ వుంటిని. తారీఖు ౩౧ ఉదయగిరికి షుమారు చాలా వ్రాస్తూవుంటిని. ౩౦ తారీఖు సదరి వ్రాసిని ౩౧ తారీఖున సదరి వ్రాసిని. ఈ నెలలో నేను ఉదయగిరిలో వ్రాసిన శాసనాల సారాంశం దిగువ వ్రాసినాను—.

౧. ఉదయగిరి గ్రామానకు తూర్పున బుగ్గబావి వద్ద శిథిలమైన శాసనం, శాలివాహన శక వర్షంబులు ౧౪౭౮ అగునేటి స్వభాను సంవత్సర భాద్రపద శు ౧౫ నివారం ఉదయగిరి పట్నమందు విరూపణ్ణ వొడయలు రాజ్యం చేయుచుండగా నుల్లక్ష్మీదేవికి కొంత ధర్మం చేసినారు. శాసనం శిథిలమైన దిగను కొంతముగా తెలిసినది కాదు ఉదయగిరి జమీందారు వద్ద వున్న నాగరం తామ్ర శాసనం. శాలివాహన శక వర్షంబులు
౪౫ ౧౩౧౭ బహుధాన్య సంవత్సర కార్తీక శు ౧౫ లు ప్రౌఢదేవరాయలు విష్ణుభొట్లు అనే బ్రాహ్మణికి ఉదయగిరి సీమలో నెప్పెపల్లిపాడు అనే గ్రామం అగ్రహారముగా ఇచ్చిరి. ఇందులో రాయలవారి వంశావళి వున్నది. ౩. ఉదయగిరి దుర్గం పైన శిల్లలదుర్గానకు ప్రతినామమైన బాలాకిల్లా పైన రమేనుకులకుంట అనే పేరు వుండిన కుంట వద్దను నిలువరాళ్ళది గువపడి వుండేది. శాలివాహన శక వర్షంబులు ౧౩౪౩ వికృతి సంవత్సర శ్రావణ శు ౧౧ లు శ్రీరఘువంశ రాజు బెజవాడ కట్టించిన మాధవ వర్మ మనుమడు కంపరాజు వల్లభయ్యకుమారుడు తమ్మిరాయనింగారు ఉదయగిరి మీదను గోపాలకృష్ణుని నగరు కట్టించి ప్రతిష్ఠ చేయించిరి. ఆదేవుని నైవేద్యానకును్ను దీపారాధనకును్ను బియ్యం ముగ్గు రాపిసలుచొ = నెయ్యి శే॥ = ఇవి సమర్పించి దేవుని అంతరంగ భాగానకు తూరుపువైపున కనడిమి తూరుపుకుందకు ౧౦౦౦ వెయ్యికుంటల మడి సమర్పించిరి॥

౫౪॥ ఈ రాజు నాడే ఈ శాసనం వద్దనే శాలిశకసంవత్సరమూ సందినంతోనే
కాశీవిశ్వేశ్వరుని నరకుకట్టించి ప్రతిష్ఠచేయించి పైన వ్రాసిన నిర్ణయప్రకారం ఇచ్చిరి. ఈ ప్రకా
రం శాసనం లోనే శకానికి విక్రమసంవత్సరం వుండవలెను॥ —౫॥ ఉదయగిరిగ్రామాన జం
గం మఠానికి దక్షిణం శివాలయం ద్వారశాఖ మీద శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౫౧౫ సంవత్సర
ఆశ్వీజ బ౹౹ శుక్రవారం ఉదయగిరి పైంఠి తలపుల వీరేశ్వరునికి భద్రుగాని నోబలి హసా
సానికూతురు పెన్నమండపం చేయించెను॥ . ఉదయగిరి దుర్గంపైన పైన వ్రాసి
నరమే నుములగుంటకు దక్షిణం పుట్టురాతికి. కృష్ణదేవమహారాయలు ఉదయగిరిదుర్గం
౮౬ యందు వుండే ప్రతాపరుద్రగజపతిని కొండవీటిపర్యంతం తరియం పడిచె ఉదయగిరి
దుర్గానకు మొదటవేసె దుర్గం పుచ్చుకొని ప్రతాపరుద్రగజపతి పినతండ్రి అయిన తి
రుమలరాతురాయుల్ని పట్టుకొని, తిరుగా విజయనగరానకు వేంచేసెటప్పుడు వేయించి
న శాసనాలు శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౩౬ భావసంవత్సర జ్యేష్ఠ బ౹౹ లు వేయించిన
శాసనాల వివరం॥ —౧॥ సదరి దుర్గం మీద పైన వ్రాసిన జాగాన ఉదయగిరి రామచంద్ర
దేవునికి సమర్పించిన ప్రభాకరపట్నం సీమలోని కనుపూరు గ్రామం ౧ కొనవల్లభరాయ
దేవునికి నెల్లూరి సీమలోను కృష్ణాపట్నం గ్రామం ౧. జలసిద్ధేశ్వరదేవునికి ప్రభాకరపట్నం సీ
మలోను బత్తులతిప్ప గ్రామం ఈ గ్రామాలు సమర్పించినట్టే మూడు శాసనం ౧॥ — —

౫౫॥ ఈ బండ నల్లది ఉన్నయం కన్నడ శాసనం॥—౧॥ దుర్గం దిగువ కోనవల్ల
భరాయని దేవాలయానకు వాయవ్యం కొండపైన లక్ష్మీదేవళానకు పడమర వెంబడి ఆగ్నేయం
దేవపట్టుబండపై టంకు కోనవల్లరాయునికి నెల్లూరి సీమలో త్రికల్లు గ్రామం సమర్పించినట్టె
ను ఒక శాసనం॥—౧॥ దాని వద్దనే ఇదే ఉన్నయం కన్నడ శాసనం॥—౧॥ ఉదయగిరి గ్రామమ
న రఘునాథస్వామి దేవాలయం ప్రాకారం పైన రఘునాథస్వామికి ప్రభాకరపట్నం సీమలో

౮౭. వుల్లేరు గ్రామం సమర్పించిన కన్నడ శాసనం ౯॥ నంబరు ౧౦॥ ౧౦॥ సదరి శాలివ్య
దేవళపేటున శాలివాహనశక వర్షంబులు ౧౪౭౧ అగునేటి విజయ సంవత్సర మార్గశిర బ౧౪
సలకరాజు పెద తిరుమలరాజు గారి వాక లికాంచె పెల్లవోబన్నకు మారుడు మాదినాయు
డు ఉదయగిరి కోన వల్లభరాయుని మీదను చెన్న తూర్పుభాగమందు ౧౧ ~~(struck)~~
ళ్ళ్లు ల్లేన్ను కోనేరు న్నత్తు బసవంతు పాశ్చాత్య మంటపాలంకట్టించి వనమున్నవేయించె న్ను
॥౧౧॥ ఈశాసనం వల్లనే బహుధాన్యసంవత్సర ఫాల్గుణ బ౧౧ను వల్లభరాయు
నికి తిరుమలయ్య భోగమండపం కట్టించెను ౧౦ందుకు శాలివాహనశకం ౧౪౪౦ అవుతున్నది
౮౮॥ సదాశివరాయలు విజయనగరమందు రాజ్యం చేయుచుండగాను వేయించిన శాసనా
లు ౧॥ ఉదయగిరి దుర్గం పైన మల్లానగిరి ముందర కదర వాజా వద్ద చెంత్రమానివద్ద పుట్టు
బండను, అక్షరాలు చెదగగొట్టి వుండే శాసనం శాలివాహనశకవర్షంబులు ౧౪ ల శోభకృ
తుసంవత్సర కార్తీక బ౧౦లు భోగరాజు తిరుమలదేవమహారాజులుంగారు ఉదయగి
రిలోపల అక్షరాలు బొత్తిగా చెదగగొట్టినది గనుక తెలియవేదు॥
౧॥ మల్లానగిరి నుంచి బాలాకొల్లాకు పోయ్యే మార్గాన వోబుళనాయకుని గట్టు
వద్ద రగా మంటలం దరవాజకు తూర్పుదిక్కున శాసనం శాలివాహనశకవర్షంబులు ౧౪ ల
భ్యక్తు సంవత్సర కార్తీక సు౧౦ లు సదాశివరాయలు విజయనగరమందు వుండి రాజ్యం చేయు
౮౯ చుండగా జయినాటి కీలక సంవత్సరము లోను ఉదయగిరి దుర్గం ప్రవేశించి సలకరాజు కుమారు
డైన తిమ్మరాజులుంగారు పాలించిన ఉదయగిరి దుర్గం ఇవతల వుండే దేవస్థలములు నారసుప్ప
డు గోపీనాథుడు. ఏకాంబేశ్వరుండు, మాధవదేవుండు, గోపాలకృష్ణయ్య దేవాలయాలకు
అర్పితము గాను గుత్తిరాజు తిరుమలరాజు గారు న్నచెరువ కాంతూళ్ళు, భాయనాయ
కులు, సరదాలు, దప్పె దాలు ప్రైవం మాచుపల్లి శింగయ, బోగరామయ్య దేవినేని బయ్యప

నందు వాపూరి బయ్యప్ప, తూకనేని వరాచలుడు, కాట్లూరి నాగినాయుడు, బందకొండబోమయ్య
నుదిపెలగుత్తి రామినాయుడు, మల్లనేని వీరరంగయ్య, రాజా అరవెంన లింగప్ప, దాసరి అబ్బినా
యుడు, కామ్మలూరి వీరయ్య, తుదివినేని గురవప్ప, నరవావలి తిమ్మయ్య, జాగు లింగయ్య,
బచ్చు దమ్మయ్య, వెయిద్వైనవారు వ్రాయించి ఇచ్చినది. శ్రీ వీరమంత్రులకు అధికారంగా మునెప్పటి
ద్యానకు వదంబడికె చేసి ఇచ్చిన ధర్మశాసనం. నెలకు బంటుకు లూమిద్దివిస్సాలువంత్తున
తప్పక ఇచ్చువారము. ౧ - ౧. ఉదయగిరి గ్రామాన రఘునాయకుల ప్రాకారంపైన శాలి
వాహన శకవర్షంబులు ౧౫౧౭ విశ్వావసు సంవత్సరమందు ఉదయగిరి రఘునాయకులకు రామ
రాజు రంగరాజుకు మారుడు తిరుమలరాజులుం గారు తమ నాయంకరానకు చేన్న
౯ ల్లి వచ్చే ఉదయగిరి రాజ్యంలో ప్రభాకరపట్టణం సీమలోను గ్రామంకు గంటి న్ను కొరంపురం
గ్రామంకు దగ్గెరంన్ను, నెల్లూరి సీమలోను తురిమెళ్ల గ్రామంకు గంగంన్ను, పెరకి గ్రామాలు
గట్టెర దేవుని అమృతపడికన్ను, అంగరంగ వైభవాలంకున్ను, తేరు తిరునాళ్లమహోత్సవా
లకున్ను వైశాఖశుద్ధ ౧౫, వసంతమహోత్సవాలుకున్ను జయంతి సంక్రమణ మహోత్సవా
లకున్ను సమర్పిస్తిమి. ౧ - ౩. ఈ ప్రాకారంపైనని పరాభవ సంవత్సర ఆషాఢ బ౹౦ లుఉ
దయగిరి రఘునాయకులుచ్చండారానకు. ఉదయగిరి, నెల్లూరు, కారవులూరు, గండవరం, దుర్వ్వూ
రు, ఆతకూరు, జలదంకి, కొండవలూరు, అల్లూరు, కోవూరు, వప్పేరు, ప్రభాకరపట్నం, కృష్ణ
రాయపట్నం, సర్వేపల్లి, రాపూరు, తంగేడు, పొదిలి, కనిగిరి, వెయిద్వైన ఉదయగిరి రాజ్యాన
గల పంచహాణం వారున్ను దండంపెట్టి ఇచ్చిన వరంబాటు కమ్మరామశు రాజు కొనేటియ్యకు
మారుడు తిమ్మరాజు గారు రఘునాయకులకు గోపురం మంటప ప్రాకారములు కొనేరు వెయి
ద్వైన సకలకైంకర్యాలు చేయించి తేరు తిరునాళ్లు సాగించి ఉత్తరోత్తరాలు వర్ధమానమ
౧౦ ర్నాదులుకు శిలాశాసనం వేయించిన ప్రాకారాన ను దేవుని తేరు మీద సుతిరువీధులు

వేంచేసేటప్పుడు తేరుమీదను నట్టువముందుకాండ్లు పరిచారకులు వుండేయంతరువునను.
పంచ వారాంవారు వకరుతల పాగాచుట్టుక మొలనుపచ్చడం పిరిచుట్టుక, నొసల
గంధం బొట్టు మాత్రం పెట్టుకొని వీడెము వేయక వులిన్నిగూటమున్ను చేత పట్టుకొ
ని చోలం కాద వలె తెచ్చుకవచ్చు వారము. ఈ మర్యాద తప్పక వచ్చువారము. ఈ ప్రకా
రం ఈ ప్రాకారాన మూడు శాసనాలు వేయించినారు, ఇందుకు శాలివాహనశకవర్షం ౧౪౬౮లు అవు
తున్నది. ౧౪ ఈ ప్రాకారాననే శాలివాహనశకవర్షంబులు ౧౪౬౮లు పరాభవసంవత్సర
ఆషాఢ శు ౧౧ లు రామరాజు శ్రీరంగరాజు కుమారుడు తిరుమలరాజుగారు తిరువేంగళనా
థునికి చందనం పెట్టి ఇచ్చిన ధర్మశాసనం. ఉదయగిరిరాజ్యంలోను పరరాజ్యములోను
కోసుకొచ్చి హంవెట్టివి మొదలైన ధాన్యాదులున్ను, నెయ్యి పంచదార బెల్లం మొదలైన రస
పదార్థాలుకున్ను, గంధం, కస్తూరి, కప్పూరం, పిల్లిగడ్డలు మొదలైన పరిమళాలకున్ను, ఇవి మొ
దలైన కావలసిన పదార్థాలకెల్లసుంకం మూడు వీసాలు సర్వమాన్యం చేస్తిమి. —

౧౪ ఈ ఉత్తరం ప్రాకారాన శాలివాహనశకవర్షంబులు ౧౪౬౮ లు పరాభవ
సంవత్సరములో పైన వ్రాసిన రామరాజు శ్రీరంగరాజు కుమారుడు తిరుమలరాజుగారు
91 రఘునాయకులకు మానాయం కానకు చెప్పి బావన్నవరం పాయు చౌకలకొండమ
దుర్గారు నరసాపురం ఈ గ్రామములు దేవుని అంగరంగభోగానకున్ను తేరు తిరునాళ్ల
మహోత్సవాలకు సమర్పిస్తిమి. ౧౪ ఈ ఉత్తరం ప్రాకారాన శాలివాహనశకవర్షం
బులు ౧౪౬౮ లు పరాభవసంవత్సర వైశాఖ శుద్ధ సుప్రభదివారాయ ఉగ్రహారస్థ తాళపాక చిన్న
హజనులు రఘునాయకులకు మాం అగ్రహారానకు ప్రతి రొమెడు ౧ కప్పూర్వం రెక్ష
చకుర ౧ కి ౬౧ తెల్లను దేవుని ~~పల్లకు~~ అమృతపళ్లకు ఇచ్చినారము. —

౧౪ ఈ దక్షిణం ప్రాకారం లోపల శాలివాహనశకవర్షంబులు ౧౪౬౮ బం

లకసంవత్సర వైశాఖశు ౧౧లు ఆత్రేయగోత్రం ఆపస్తంబసూత్రం యజుశ్శాఖాధ్యాయు
లైన రామరాజు కోనేటిరాజులుంగారికి కుమారుడు తిరుమలరాజులుంగారు రఘు
నాయకులకు ఇచ్చిన ధర్మశాసనం సదాశివరాయలుగారు మహానాయంకరానకు పాలిం
చినటువంటి ఉదయగిరిసీమలోని గ్రామాలు ఉత్తరవారాలు వర్తనలు మూడువేసాలు ఉదయ
గిరి ఉరుల మంత్రాయము ననెల్లూరి సలకవారు సమర్పించినదానికి ఇంతవట్టు-
స్వాస్త్రాలవల్ల మాదేవుని అంగరంగవైభవాలకున్ను వైద్యపాలకాధనకు సమర్పిస్తిమి॥

92 ౧౫ శో అంకగ్రామంలోని తూర్పున శాలివాహనశకవర్షంబులు ౧౪ బహు-
ధాన్య సంవత్సర పుష్యబ ౩ంలు కోనేటిరాజుకు మారుడు తిరుమలరాజుగారు త
మ నాయంకరానకు సదాశివరాయలుగారు పాలించిన ఉదయగిరిసీమలోను నాగ
ప్పనాయుడిపల్లెకున చెఱుగ్రామాలు చిల్లరస్థావరాలవల్ల వచ్చే ఆదాయమున్నుకో
విలకు ఊరినైవేద్యందీపారాధనజీతకట్టుడులు సమర్పిస్తిమి॥ గ్రామంనంబరు ౧॥

ఉదయగిరికి కొత్త ఉదయగిరి నుంచి వెంకటాద్రి పల్లెకు పొయ్యే
మార్గాన వారివారి భూమివద్దను నిలువరాతికి, శాలివాహనశకవర్షంబులు ౧౪౬౦
ప్రమోదూతసంవత్సర కార్తీకశు ౧౧లు వాడరంగనాయుని వారి దేవులు లింగమక్క
గారు తమ మామవారైన పోతానాయునింగారికిన్ని తమ అత్త వెంగమక్కగారికిన్ని పు
ణ్యముగాను లింగమక్కగారు కట్టించిన బావి॥ వారివారు అనే వారలో గడదుత్తరం
దరవాజాపాళెగాండ్లు ౧౧॥- వెంకటపతిరాయలు పెనుగొండలో రాజ్యంచేయుచుం
డగాను వారి కార్యకర్తలున్ను, చతుర్థగోత్రులున్ను, కంపినాయుని పౌత్రులున్ను, చన్నమనా
యుని పుత్రులున్ను ఐన కంపినాయునింగారు శాలివాహనశకవర్షంబులు ౧౫౦ వ్య
యసంవత్సర ఆషాఢశు ౧౧లు ఉదయగిరి రఘు నాయకులకున్ను ఇచ్చిన ధర్మశాసనా

౮. ఈదేవుని గోపురంలో రాతికి వేయించిన శాసనాలు౩కి వివరం. ౧॥ ఉదయగిరి స్థళంలో తిమ్మప్పనేని పాలెం అనే గ్రామాన చెరువుకట్టించి ఆగ్రామం దేవునికి లోపుతిరునాళ్లమ హెూత్సవానకు శ్రీరంగరాజుగారికి పుణ్యంగాను సమర్పించి గోపురం ద్వారం అరుగున వేయించినశాసనాలు౨॥ ౧॥- ఈద్వారమునే నేరళ్లునాయకుల వసంతమహెూత్స వానకు ఉదయగిరి స్థళంలో కృప సముద్రం గ్రామాన చెరువుకట్టించి ఆగ్రామం వెంకట పతిరాయలుకు పుణ్యముగాను సమర్పిస్తిమిరి.

౧౩. ౨॥ ఉదయగిరి దుర్గంపైన మ్యానగిరిలో మశీదిలో వ్రాసిన పారశీశా సనం సం॥ ౧౦౭౧ హిజరీకు తుబ షావో అబ్దుల్లా వారిదినములలో సాదతుఖా సేన ఖాను అనేవాడు ఉదయగిరి దుర్గంమీద దేవాలయం పడగొట్టి నమాజు చేసేకారకు నూతనముగా మశీదుకట్టించెను॥- ౨॥ మ్యానగిరి నుంచి వెళ్లది ట్టకిలో తట్టుబండను శిథిలమైనశాసనం. జయసంవత్సర వైశాఖబ ౧ నాడు పద మరపకూను కోట కట్టించినది. ఇందుకు శాలివాహనశకం ౧౬౧౬ అవుతున్నది॥ ఇది తురకరాజ్యములో మరమ్మతుచేసినది॥-.

౨౮॥ ఈదిడ్డికి దక్షిణం గుంటకు వికారిసంవత్సర పుష్యబహుళసోమవా రం దుర్గం పోట్లాడినదినం॥ ఇది సైద ముస్తఫా జాపల్లి లక్ష్మీరావులో పోట్లాడి దుర్గం కట్టుకొన్నది. అని జనులు వ్రాయుతున్నారు. ఇందుకు శాలివాహనశకం౧౬౭౧. అవుతున్నది-

Restored by - కే. వెంకటాచార్యులు -
8-6-43 -

14/6/43